

แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต

นางสาวฤดี ภูมิถาวร

นางสาวปวีณา ช่อผล

**งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจาก
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ**

พ. ศ. 2530

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก-ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
รายการตาราง	40-87
บท	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อกีดกลางเบื้องต้น	7
คำจำกัดความในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของศิลปวัฒนธรรม	9
ความหมายของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	11
สาขาของวัฒนธรรม	11
การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม	14
การเปลี่ยนแปลงศิลปวัฒนธรรม	16
ศิลปวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นจากวัด และ กำนันจิตใจ	20
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	35
การศึกษาคนควา	35
เครื่องมือในการวิจัย	36
ประชากรในการวิจัย	36

การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
(เสนอในรูปแบบตาราง)	
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและขอเสนอแนะ	88
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	88
วิธีดำเนินการวิจัย	88
การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย	88
การวิเคราะห์ข้อมูล	89
สรุปผลการวิจัย	89
อภิปรายผล	96
ขอเสนอแนะของผู้วิจัย	99
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ตารางแสดงความรู้และแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม	
ห้องดนตรีเนกตามกลุ่มอายุ	108
ภาคผนวก ข ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ได้จากผู้ให้คำสัมภาษณ์	127
- นิทานพื้นบ้าน	127
- เพลงแปล (เพลงกล่อมเด็ก)	134
- ประเพณีการทำย	137
- สุภาษิตและคำพังเพย	140
- คำล้อเลียนเพื่อความสนุกสนาน	141
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์	142

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	40
2 แสดงสถานภาพของผู้ให้คำสัมภาษณ์	41
3 แสดงความรู้-ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ คานวัตถุ	43
4 แสดงความรู้-ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ คานจิตใจ	45
5 แสดงแนวคิดของชาวภูเก็คในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ค คานวัตถุ	49
6 แสดงแนวคิดของชาวภูเก็คในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นคานจิตใจ	55
7 สรุบนแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็คในแต่ละคานใน แต่ละอำเภอ	63
8 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างอำเภอใน คานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นคานวัตถุ	64
9 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นคานวัตถุ	65
10 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างอำเภอ ในเรื่องแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นคานวัตถุ	66
11 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในเรื่องแนวคิดในการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นคานวัตถุ	67
12 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างอำเภอ ในคานแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นคานจิตใจ	68
13 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในเรื่องแนวคิดในการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นคานจิตใจ	69
14 ตารางสรุปแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในแต่ละคานตาม กลุ่มอายุ	70

15	ตารางแสดงผลวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่าง กลุ่มอายุในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่วัด กุฏิ	71
16	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอายุ ในเรื่องความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่วัดกุฏิ	72
17	ตารางแสดงผลวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอายุ ในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่วัดกุฏิ	73
18	ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่วัดกุฏิ	74
19	ตารางแสดงผลวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอายุ ในเรื่องแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่วัดกุฏิ	75
20	ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอายุในเรื่องแนวคิดในการ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่วัดกุฏิ	76
21	แสดงแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวกุฏิเกิดในถิ่นความรู้ความเข้าใจ ในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่วัดกุฏิ	77
22	แสดงแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวกุฏิเกิดในถิ่นความรู้ความเข้าใจ ในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่วัดกุฏิ	79
23	แสดงแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวกุฏิเกิดในถิ่นที่วัดกุฏิ	81
24	แสดงแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวกุฏิเกิดที่วัดกุฏิ	84
25	สรุปแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวกุฏิเกิดในแต่ละถิ่น	87

หัวข้องานวิจัย แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต

ผู้ทำการวิจัย นางสาวฤดี ภูมิถาวร

นางสาวปิยา ช่อผล

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้อย่างเข้าใจของชาวภูเก็ตที่มีต่อวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. เพื่อทราบแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีคำถามในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต ประกอบด้วยคำถามแบบเลือกตอบ และแบบมาตราส่วนประเมินค่า ได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 1,122 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น และการสุ่มอย่างง่าย ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อหาการอยุ่ละ มีอันนิเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

สรุปผลการวิจัย

1. แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ตเริ่มแบ่งออกเป็น 4 ด้าน โดยปรากฏผลเฉลี่ยรวมในแต่ละด้านดังนี้

- 1.1 คำนวณความรับรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวัตถุอยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.2 คำนวณความรับรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านจิตใจอยู่ในระดับน้อย
 - 1.3 แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมด้านวัตถุอยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.4 แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมด้านจิตใจอยู่ในระดับปานกลาง
2. เมื่อเปรียบเทียบแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ตกับปรากฏผลดังนี้
- 2.1 ผลการวิจัยเมื่อเปรียบเทียบระหว่างอำเภอ 3 อำเภอ คือตัวอำเภอเมือง อำเภอกลาง อำเภอเกาะ ปรากฏว่าอำเภอกลางมีแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 4 ด้าน แตกต่างจากอำเภอเมือง และอำเภอเกาะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ถึงสามด้าน ยกเว้นความรับรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านจิตใจไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 ผลการวิจัยเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอายุ 3 กลุ่ม คือกลุ่ม 15-24 ปี กลุ่ม 25 - 49 ปี และกลุ่ม 50 ปีขึ้นไป ปรากฏว่า กลุ่มอายุ 15 - 24 ปี มีแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นแตกต่างจากกลุ่มอายุ 25 - 49 ปี และกลุ่ม 50 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ถึงสามด้าน ยกเว้นด้านเดียว คือด้านแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวัตถุไม่แตกต่างกัน และในขณะที่เทียบกับกลุ่มอายุ 25-49 ปี ก็มีความแตกต่างจากกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ถึง 2 ด้าน คือด้านความรับรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวัตถุ และแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมด้านจิตใจ ส่วนอีกสองด้านไม่แตกต่างกัน

n

**Title: Suggestions for the Restoration of Local Art and Culture
in Phuket.**

**Researchers: Miss Ruedee Pheemiphoethaworn
Miss Piya Chawphen**

ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate the extent of knowledge concerning local art and culture within the Phuket people and to survey the people's level of interest for the restoration of local art and culture.

The sampling comprised three age groups of Phuket people: 15-24, 25-49, and those of more than 50 years of age. They were from three Amphoes: Muang, Thalang, and Kathu. The sampling size was 1,122; that's one percent of the total population in Phuket.

The structured interviews used in this study were constructed by the researchers and approved by two experts in local art and culture. Scores were assigned to item responses. This research instrument had already been tried out before being used.

The obtained data was analyzed by the computer program SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) in order to find out percentages, arithmetic means, and standard deviations. Moreover, using routines for one-way ANOVA and the Scheffe Method, we tested hypothesis concerning equivalent means between groups at the 0.05 significance level.

The major general findings are as follows:

1. The people's knowledge was at medium level in material local art and culture.
2. It was at low level in the knowledge of non-material local art and culture.
3. The people's level of interest for restoration in material local art and culture was at medium level.
4. The level of interest for restoration in non-material local art and culture was at medium level.

Closer comparisons between the various groups in the areas of knowledge and level of interest for restoration in local art and culture were as follows:

1. The Thalang people's knowledge and level of interest were for the most part significantly different at the 0.05 level from the people in Amphoe Muang and Kathu. Only the difference in knowledge of non-material local art and culture was not significant.
2. The 15-24 year age group's level of interest was different from the other groups at the 0.05 level of significance in every area except that of material local art and culture. There was also significant results at the 0.05 level concerning the knowledge of material and the level of interest for restoration in non-material local art and culture between the 25-49 and the more than 50 years age groups. In other comparisons, there were no significant differences.

กติกการรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยและคณะได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลากรในองค์การของท่าน
ไพบูลย์ นายประสิทธิ์ ชินการณ นายสมภพ นายปัทมศิลป์ นายเลียม ชนศักดิ์ คร.ปราโมช
เจียมประเสริฐ นางบุญมาก ศรีอักษร ในด้านให้การปรึกษา แนะนำ เสนอข้อคิดเห็นต่างๆใน
การวิจัย ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปควยดี

ขอขอบคุณชาวภูเก็ทุกคนที่เป็กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ซึ่งได้สละเวลามาให้คำสัมภาษณ์
อย่างเต็มใจ และที่จำเ็นไม่ไคคือ นางพิมพ์ใจ สุขเกษม นางสาวนุศรี เทพารุง
นางสาวจริตา จักรปาดิรัช นางสาวดวงฉล เอย และคณะนักรเรียนโรงเรียนสตรีภูเก็ที่
เกิดทางออกไปสัมภาษณ์ตามอำเภอต่าง ๆ พร้อมกับผู้วิจัย ตลอดเวลาที่อยู๋ในช่วงการเก็บรวบรวม
ข้อมูล ทำให้งานวิจัยนี้รวกเร็วและไครับผลดีความเป้าพวช

งานวิจัยครั้งนี้ไครับทุนอุดหนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็เงิน
จำนวน 23,000.- บาท (สองหมกสามหมกบาทถ้วน)

ในล้ากับสุกษาผู้วิจัยและคณะขอขอบคุณผู้สนใจทุกคน ที่ให้กำลังใจและคึกคามความเก็อนไหว
ของงานวิจัยมาไคตลอด

ผู้วิจัย

25 กรกฎาคม 2531

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศิลปวัฒนธรรมของแต่ละชาติคือ สิ่งที่บรรพชนได้สร้างเสริมไว้เป็นเครื่องแสดงถึงวิถีชีวิตของชนชาตินั้น ๆ ชนชาติไทยเป็นชนชาติที่มีศิลปวัฒนธรรมเป็นของตนเองและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบันแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของชาติไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นการรวมเอาวิถีการดำเนินชีวิตของชนในชาติไว้ด้วยกัน

ถึงแม้ว่าศิลปวัฒนธรรมประจำชาติจะมีความสำคัญมากเพียงใดก็ตาม ถ้าคนในชาติมิได้สังเกตเห็นคุณค่า ค่างเทิกเฉยโชนความรับผิดชอบนี้ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ เช่นแล้วในไม่ช้าวัฒนธรรมทางชาติจะเขามามีบทบาทแทนที่ สบเลือนของเดิมไปจนหมดสิ้น จนไม่อาจบอกลูกหลานได้ว่าอะไรคือเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ ดังที่เสฐียรโกเศศได้กล่าวไว้ว่า ถ้าชาติใดไม่กระตือรือร้นเอาใจใส่ในวัฒนธรรมของชาติ และไม่รู้จักทำให้วัฒนธรรมของชนมีความเจริญงอกงาม ชาตินั้นก็จะถึงแก่ความเสื่อมและสิ้นชาติไปในที่สุด จะไม่มีบุคคลลักษณะแห่งชาติคนอีกต่อไป (อนุภนราชชน, พระยา 2517 : 107-108)

ในปัจจุบันนี้ได้เกิดความสับสนทางศิลปวัฒนธรรมขึ้นเพราะ ศิลปวัฒนธรรมบางส่วนของชาติถูกเลื่อนไปจากความจริงจำของประชาชน ทั้งนี้เพราะการรับเอาวัฒนธรรมของต่างชาติเขามามีอิทธิพลเหนือตัวเองโดยมิใคร่รู้จักนำมาผสมผสานให้เหมาะสม นอกจากนี้เรายังทอดทิ้งวัฒนธรรมอันดีงามของไทยโดยมิได้ศึกษาให้ลึกซึ้ง บางครั้งมองในแง่ชาตินิยมมิได้มุ่งสืบทอดโดยเห็นความงดงามประณีตของวัฒนธรรมนั้น (ติกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. 2525 : 1) จากผลการวิจัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรพบว่า เด็กไทยส่วนใหญ่ต่างหากกันและทั้งวัฒนธรรมดั้งเดิมที่เคยประพฤติปฏิบัติมาเสีย ส่วนมากเกิดความเข้าใจผิดคิดว่าสิ่งที่คนในสังคมคนเคยปฏิบัติเป็นสิ่งล้าสมัยแสดงถึงความไม่เจริญ (ศรีสุภา เอื้อศรีนทร์ 2520 : 4)

พอสรุปได้ว่าปัญหาที่นักการศึกษาและผู้สนใจห่วงใยในศิลปวัฒนธรรมของชาตินั้นก็คือ เกรงว่าศิลปวัฒนธรรมของชาติที่สั่งสมมาไม่น้อยกว่า 700 ปี จะสูญหายไปตัวหน้ามือของมนุษย์ยุคปัจจุบัน วิบูลย์ ลี้สุวรรณ (2521 : 1) สรุปว่าปัญหานี้ อาจจะทำให้เกิดจากการที่เด็กขาดโอกาสที่จะได้เรียนรู้

สิ่งเหล่านี้อย่างจริงจัง หรือขาดความสนใจเท่าที่ควร ผู้ใหญ่ในสังคมวิชาการอนุรักษ์ สืบทอด
ปลูกฝังแก่เด็ก ทำให้เด็กเกิดความไม่เข้าใจและรู้อะไรถึงคุณค่า ทำให้ขาดความรู้สึกชื่นชมใน
มรดกทางวัฒนธรรม

สังคมทุกสังคมไม่ว่าจะเป็นสังคมชาวป่า หรือสังคมใหม่ในปัจจุบัน จะต้องมีการอนุรักษ์
สืบทอดวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง เพราะสังคมยิ่งซับซ้อนมากเท่าใดการถ่ายทอดยิ่ง
ทำได้ยากมากขึ้นเท่านั้น (สุภางค หิรัญบุรณะ 2521 : 42)

รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องนี้ จึงได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติฉบับที่ 5 (2524-2529) ในค่านโยบายว่า สนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมวัฒนธรรมของ
ชาติโดยส่วนรวมทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เด็กได้รับรู้และสืบทอดมรดกของชาติ
(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2524-2529 : 228)

และได้บรรจุหลักการสำคัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไว้ในแผนการศึกษา
ชาติพุทธศักราช 2520 ระบุไว้ในหมวด 1 ข้อ 9 ว่าให้มีความรู้ ความเข้าใจและเห็นคุณค่าใน
วิทยาการศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรของประเทศ และในหมวด 6
ข้อ 50 ว่ารัฐพึงจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมและก่อให้เกิดความสำนึกในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม
จริยธรรม ศาสนา ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม รวมทั้งสถานที่และวัตถุอันมีค่าทาง
ประวัติศาสตร์ (สุรินทร์ สรสิริ 2523 : 63)

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญของ
ศิลปวัฒนธรรมทั้งในกานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ และได้กำหนดไว้ในจุดมุ่ง
หมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรักและผูกพันในท้องถิ่นตน
พร้อมทั้งให้รู้จักบำรุงสภาพแวดล้อมสร้างสรรคความเจริญแก่ท้องถิ่นตน (ธนาถย์ ภักดีกุล 2521 :
29-31)

การที่หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานต่างขนานรับนโยบายของชาติ ในอันที่จะอนุรักษ์ สืบทอด
ศิลปวัฒนธรรมทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น นั้นแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมประจำ
ชาติอย่างยิ่ง สังคมโลกก็ตามจะต้องหันมาค้นเทคโนโลยีควบคู่กันไปกับการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมเสมอ
จะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ เพราะความเจริญทางด้านวัตถุจะต้องควบคู่ไปกับความเจริญทางด้าน

จิตใจเสมอ สิ่งคนนั้นจึงจะเป็นสังคมที่เจริญอย่างแท้จริง

เมื่อจะกล่าวถึงศิลปะวัฒนธรรมของชาติหรือเรียกว่า วัฒนธรรมรวม (Totalculture) จะต้องศึกษาควบคู่กันไปกับวัฒนธรรมรอง (Subculture) หรืออนุวัฒนธรรมเสมอ เพราะวัฒนธรรมไทยเกิดขึ้นจากผลรวมของอนุวัฒนธรรมประเภทต่าง ๆ เช่น อนุวัฒนธรรมท้องถิ่น (Regional Subculture) อนุวัฒนธรรมแต่ละเชื้อชาติ (Ethnic Subculture) และอนุวัฒนธรรมทางอาชีพ (Occupational Subculture) (บรรพต วีระสัจ 2517: 83) นอกจากนี้ บรรพต วีระสัจ (2517: 48-51) ก็อธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมทั้งสองดังนี้

วัฒนธรรมรวม หมายถึงแนวทางวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี กิริยามารยาท และศิลปะส่วนรวม ซึ่งยอมรับเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคมไทย

วัฒนธรรมรอง หมายถึงรูปแบบพฤติกรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี ที่มีลักษณะเด่นเฉพาะตนเองในส่วนที่สำคัญ แต่มีลักษณะสอดคล้องกับวัฒนธรรมหลักในสังคม

พอสรุปได้ว่า อนุวัฒนธรรม ก็คือพื้นฐานอันสำคัญของวัฒนธรรมรวม ถ้าพื้นฐานของอนุวัฒนธรรมที่ดีก็จะเป็นส่วนส่งเสริมให้วัฒนธรรมรวมเจริญก้าวหน้าขึ้นเอง ฉะนั้นสังคมจึงควรให้ความสำคัญต่ออนุวัฒนธรรมเป็นเบื้องต้น และสมควรอย่างยิ่งที่จะอนุรักษ์ให้คงอยู่ต่อไป

กลุ่มชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง และวัฒนธรรมจะเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิตอันเป็นพฤติกรรมรวมของชนกลุ่มนั้น การศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่น จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพราะจะทำให้เข้าใจถึงเอกลักษณ์ คือความเป็นอิสระทางวัฒนธรรม (กิ่งแก้ว อัครดากร 2519: 2-7) และยิ่งทำให้เข้าใจถึงปัญหาและพฤติกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มชนในท้องถิ่น อันเป็นประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ การเมือง ศาสนา และสังคมอีกด้วย สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2525: 27-28) ได้กล่าวถึงบทบาทของวัฒนธรรมท้องถิ่นเอาไว้ว่า วัฒนธรรมท้องถิ่นทำให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นตน ทำให้กลุ่มชนรู้สึกผูกพันเป็นพวกเดียวกัน ไม่สร้างความรู้สึกแยกแยะเป็นเสมือนกรอปลอมให้ชีวิตอยู่ในขอบเขตที่ขมกว่าที่ถูกต้อง วัฒนธรรมจึงเป็นเครื่องช่วยให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข การสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชน ความเข้าใจวัฒนธรรมของกันและกัน จะช่วยขจัดข้อขัดแย้งและเกิดความสำนึกว่าคนเป็นเจ้าของวัฒนธรรม ก่อให้เกิดความหวงแหนและปกป้อง วัฒนธรรมท้องถิ่นจึงมีบทบาทต่อความมั่นคงของชาติ นอกจากนี้ นคร พันธุ์รงค์ (2522: 1) กล่าวว่า วัฒนธรรมท้องถิ่นนับว่าเป็นมรดกที่สำคัญซึ่งได้มีการสืบทอดกันมาแต่โบราณ ส่วนใหญ่จะทำได้โดยวาจา หรือการท่องจำมากกว่าบันทึกไว้

เป็นลายลักษณ์อักษร วัฒนธรรมท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความเข้าใจ เห็นคุณค่ายอมรับวัฒนธรรม
ท้องถิ่นซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความผสมผสานทางวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่าง
สันติสุขในชาติ และมีความรักหวงแหนในวัฒนธรรมไทยยิ่งขึ้น

ปัจจุบันลักษณะทางสังคมไทยกำลังเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว จนทำให้ค่านิยมต่อวัฒนธรรม
ท้องถิ่นของตนเปลี่ยนแปลงไป ทำให้มรดกทางวัฒนธรรมถูกทอดทิ้ง ผู้คนหันไปสนใจวัฒนธรรมตะวัน
ตกที่หลั่งไหลเข้าสู่ท้องถิ่นต่าง ๆ จนทำให้เกิดความสับสน และไม่มั่นใจในเอกลักษณ์พื้นบ้านของ
ตนเห็นว่า สิ่งที่เคยปฏิบัติมานั้นล้าสมัย เป็นที่ดูถูกของคนในสังคมเมืองคึกคัก กฤษณี น้ำเพชร
(2521 : 24) โค้บในการวิจัยของเธอว่า ชาวชนบทมักได้รับการดูถูกดูแคลนในค่านิยมวัฒนธรรม
ความเป็นอยู่ อาหารการกินจากคนบางคนในสังคมที่เจริญแล้ว ทำให้เกิดความไม่ชื่นชมในสิ่ง
แวดล้อมที่ตนถือกำเนิดเติบโต กลับมาหลงไหลในความเจริญของเมือง หรือนิยมสิ่งของจากต่าง
ประเทศ และอีกประการหนึ่ง คนรุ่นหลังเข้าใจว่าวัฒนธรรมท้องถิ่นไม่มีความสำคัญต่อความเป็นอยู่
ของตน เมื่อคนรุ่นหลังจากไปโดยขาดการสืบทอด และอนุรักษ์ไว้ให้ชนรุ่นต่อไปชื่นชม วัฒนธรรม
ดั้งเดิมของท้องถิ่นก็จะสูญหายไปด้วย วัฒนธรรมท้องถิ่นต่าง ๆ ที่กำลังจะสูญหายไปแก่ เพลง -
กล่อมเกี้ยว นิทานพื้นบ้าน ประเพณีความเชื่อ สำนวนต่าง ๆ การละเล่นของเด็ก จะมีอยู่บ้าง
เฉพาะผู้สูงวัยตั้งแต่ 40 ปี ขึ้นไป คนรุ่นหลังไม่มีใครสนใจเลย ทั้งนี้เพราะอิทธิพลวัฒนธรรม
ใหม่กำลังแพร่ขยายเข้ามามากขึ้น

ขณะนี้รัฐบาลกำลังรณรงค์ในด้านเอกลักษณ์ไทย และโคกมันโยบายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
ท้องถิ่นขึ้น โดยมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
กระจายงานการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นไปทั่วประเทศ และโคกคึกคักศูนย์วัฒนธรรมประจำจังหวัด
ขึ้นเพื่อดำเนินงานวัฒนธรรมระดับท้องถิ่น ภายใต้การแนะนำของคณะกรรมการวัฒนธรรมประจำ
จังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน หน่วยงานนี้มีขอบเขตปฏิบัติหน้าที่ครอบคลุมเขตจังหวัด
(สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ 2525 : 21-25) สถาบันต่าง ๆ ให้ความสนใจ
เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่นมีการสัมมนาระดับชาติ เกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน มีศูนย์วัฒนธรรม
ต่าง ๆ ตามวิทยาลัยครู โรงเรียนในส่วนภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวม อนุรักษ์
พัฒนา ศึกษาวิจัย เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ให้เป็นที่รู้จักและยอมรับของนักท่องเที่ยว

กิจกรรมที่สถาบันต่าง ๆ ใ้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในภาค
ต่าง ๆ ดังนี้

- พ.ศ. 2519 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ตั้งศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรม
ภาคใต้
วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช ตั้งศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ และจัดนิทรรศการชีวิต
ไทยยุคใหม่ครั้งที่ 1
- พ.ศ. 2520 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขต จักสัมมนาาระกับชาติ เรื่องวัฒนธรรม
พื้นบ้าน
วิทยาลัยครูนครราชสีมา จัดนิทรรศการวัฒนธรรมไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
วิทยาลัยครูภูเก็ต จัดนิทรรศการชีวิตไทยสมัยทะเลตะวันตก
- พ.ศ. 2521 วิทยาลัยครูมหาสารคาม จัดนิทรรศการมรดกอีสาน
วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช จัดนิทรรศการชีวิตไทยยุคใหม่ครั้งที่ 2
- พ.ศ. 2522 วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จัดนิทรรศการสมบัติอีสานใต้
วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา จัดนิทรรศการวัฒนธรรมไทย โดยเลือกวัฒนธรรมที่เด่น ๆ
มาแสดง
คณะครูสาครจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดนิทรรศการศิลปวัฒนธรรมเกี่ยวกับ
เด็กไทยเนื่องในโอกาสฉลองปีเด็กสากล
- พ.ศ. 2530 วิทยาลัยครูสงขลา จัดสัมมนาศิลปวัฒนธรรมภาคใต้

พ.ศ. 2530 ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย จัดมหกรรมดนตรี 4 ภาค กับเอกลักษณ์ไทย
จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานเหล่านี้ ขอมเป็นที่ยอมรับแล้วว่า สังคมไทย
กำลังค้นคว้าที่จะฟื้นฟู และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของทะเลท้องถิ่นเป็นอย่างดี จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัด
หนึ่งที่มีความเก่าแก่ มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน มีการส่งเสริมรกรทางวัฒนธรรมเอาไว้มากมายซึ่ง
เป็นวัฒนธรรมของผู้เขามาตั้งรกราก เช่น เงาะซาไก ชาวเล มอญ อินทโย ครั้นเมื่อชนกลุ่ม
ใหม่เข้ามาและได้ตั้งถิ่นฐานที่เกาะภูเก็ต และได้ยอมรับเอาขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมของ
ชนชาติเดิมเอาไว้ และประยุกต์ใหม่ในเอกลักษณ์ของภูเก็ต เช่น รับเอาประเพณีสงกรานต์ การ

นับถือพรหมจากอินเดีย และเมื่ออิทธิพลุทธิช้เข้ามาครอบครองดินแดนนี้ การถ่ายทอดวัฒนธรรม
 ขอมจะเกิดขึ้นแน่นอน (ประสิทธิ์ ชินการณ 2527: 5) จะเห็นได้ว่าศิลปวัฒนธรรมของจังหวัด
 ภูเก็ตเป็นสิ่งที่น่าศึกษา และควรอนุรักษ์ของดั้งเดิมเหล่านี้เอาไว้ ฉะนั้นถ้ามีการผนวกเอาความ
 เกาแกทางวัฒนธรรมกับความงามตามธรรมชาติของภูเก็ตไว้ด้วยกันแล้ว จะเป็นสิ่งหนึ่งที่จูงใจนัก
 ท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพที่สุด

จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดแรกของประเทศไทย ที่มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเป็น
 ของตนเอง และแผนนี้ได้รับการอนุมัติโดยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ พ.ศ. 2523 ในนโยบายโคเนน
 ถึงการคงไว้ซึ่งลักษณะประจำถิ่นของภูเก็ต และคงลักษณะที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม
 ของตัวเมืองเอาไว้ โดยเนโนไว้ในข้อ 7 ของแผนว่า ประชาชนในท้องถิ่นจะต้องได้รับผลประโยชน์
 จากการพัฒนามากที่สุด (สมศักดิ์ เศษะวดี 2523: 8-9) การที่แผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ตเน้นความ
 สำคัญของชาวภูเก็ตมากที่สุดเพราะ สังคมภูเก็ตจะเจริญก้าวหน้าได้คงใคร่ได้รับความร่วมมือจากชาวภูเก็ต
 ทุกคน การกระทำใด ๆ ก็ตามหากส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ความเสียหายขอมจะตามมาแน่นอน ฉะนั้น
 ในการที่จังหวัดจะอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้โดยประสิทธิภาพ จะต้องถามแนวคิดของชาวภูเก็ต
 เสียก่อนว่า มีความต้องการมากน้อยเพียงใด ด้วยความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัย
 เรื่อง "แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต" เพื่อศึกษาแนวคิดของชาวภูเก็ต
 โดยตรงในการที่จะอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เพราะผู้วิจัยเชื่อว่าการเปิดโอกาสให้ชาวภูเก็ต
 ได้แสดงแนวคิดในสิ่งที่ตนปรารถนา ตักตสันใจด้วยความสมัครใจแล้ว ขอมจะเป็นนิมิตหมายอันดีใน
 การที่จะพัฒนาภูเก็ตให้เจริญก้าวหน้าทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยเฉพาะชาวภูเก็ต ที่มีช่วงอายุต่อไป
 นี้คือ 15-24 ปี, 25-54 ปี, 55 ปีขึ้นไป ในแต่ละอำเภอ และมุ่งจะศึกษาความรู้และแนว
 คิดของชาวภูเก็ตทั้งในส่วนย่อยและส่วนรวม เพื่อเป็นแนวทางในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจน
 จนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ศาสนา ของชาวภูเก็ตให้โดยตรงเป่ามากที่สุด

สำหรับความรู้และแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ตในครั้งนี ผู้วิจัย
 มุ่งศึกษา 2 ประเภทคือ

1. ประเภทวัตถุธรรม ได้แก่ วัฒนธรรมที่แสดงออกด้วยรูปแบบวัตถุหรือสิ่งที่สามารถจับต้อง
 ได้ เช่น สิ่งปลูกสร้าง เครื่องแต่งกาย เครื่องใช้ ศิลปกรรม เป็นต้น

2. ประเภทนามธรรม โศกแกว้ทัศนธรรมที่แสดงออกในลักษณะที่ไม่ใช้วัตถุ เช่น ความนึก
ที่ลธรรม กฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณี ความศรัทธาในศาสนา มารยาท
ในสังคม (ประสิทธิ์ ชินการณ 2523 :6)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของชาวภูเก็ที่มีต่อศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นในคานค่อไปนั
 - 1.1 ทางคานวัตถุ
 - 1.2 ทางคานจิตใจ
2. เพื่อทราบแนวคึกในการอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ในคานค่อไปนั
 - 1.1 ทางคานวัตถุ
 - 1.2 ทางคานจิตใจ
3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้และแนวคึกในการอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็
ในระหว่างอายุ 15-25 ปี อายุระหว่าง 25-54 ปี และอายุ 55 ปีขึ้นไป
หัง 3 อำเภอของจังหวัดภูเก็

สมมติฐานของการวิจัย

ชาวภูเก็มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นน้อย และไม่
แตกต่างกันในระหว่างกลุ่ม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร ใช้วิธีสุ่มจากชาวภูเก็ที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี 25-54 ปี
55 ปีขึ้นไป ในท้องที่ 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอดลาง อำเภอกะทู้
2. มุ่งศึกษาความรู้ แนวคึกของชาวภูเก็ในการอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่น

ข้อคกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยไม่คานึงถึงสภาพความแตกต่างทางศาสนาและเพศ ภูมิการศึกษ
ของประชากร

2. ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จะให้คำสัมภาษณ์ที่แสดงความรู้สึกอย่างแท้จริง จะเน้นความรู้สึกและแนวคิดที่ใด ถือว่าเป็นแนวคิดของชาวภูเก็ทที่มีส่วนในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เชื่อดือใด
3. แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้รับการตรวจ พิจารณา แก้ไข จากผู้ทรงคุณวุฒิ และที่ปรึกษาทางการวิจัยตลอดจนได้ทดลอง และปรับปรุงจนสามารถใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างประชากรได้เป็นอย่างดี

คำจำกัดความ

อนุรักษ์ หมายถึงการศึกษาค้นคว้า ระวังรักษาให้คงอยู่รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและดีขึ้นกว่าเดิม

ศิลปวัฒนธรรม หมายถึงลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม เป็นมรดกของสังคม

แนววิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี กิริยามารยาท ตลอดจนผลงานของมนุษย์ งานด้านศิลปะ ตลอดจนค่านิยมค่านิยมของชาวภูเก็ต

แนวคิด หมายถึงความรู้สึกนึกคิด หรือการแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งภายหลังที่ผู้สนใจประสบกับเหตุการณ์นั้นมาแล้ว มีทั้งในลักษณะความพอใจ นิยมชมชอบ เห็นด้วย และในลักษณะเบียดเบียน ไม่สนใจ ชักแย้ง ไม่ร่วมมือ

ชาวภูเก็ต หมายถึงประชาชนชาวภูเก็ตที่มีช่วงอายุ 15-24 ปี 25-54 ปี และ 55 ปีขึ้นไป ใน 3 อำเภอคือ อำเภอเมือง อำเภอกะทู้ และอำเภอดอนสัก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ชาวภูเก็ตตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. ทำให้ทราบแนวคิดของชาวภูเก็ตที่มีต่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจที่จะศึกษาแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในจังหวัดอื่น ๆ ต่อไป
4. จะเป็นแนวทางในการพัฒนาจังหวัดภูเก็ตในอนาคตต่อไป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิลปะวัฒนธรรม

ศิลปะ กับ วัฒนธรรม เป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน เมื่อกล่าวถึงศิลปะย่อมจะต้องโยงไปถึงวัฒนธรรม หรือเมื่อกล่าวถึงวัฒนธรรมก็ย่อมจะแสดงออกถึงศิลปะด้วย เพราะศิลปะเป็นสิ่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมของชาติหนึ่ง ๆ ในลักษณะของการดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ ประวัติศาสตร์ ความเป็นมา วรรณคดี ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ฯลฯ การจะเข้าใจศิลปะของชาติใดชาติหนึ่ง จำต้องรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาตินั้น ๆ (สมชัย ใจดี และ ชรรยง ศรีวิริยาภรณ์ 2528 : 24) ทั้งนี้เนื่องจากวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แสดงความเป็นชาติ (วิเชียร รักการ 2529 : 26) วัฒนธรรมเกิดจากการผสมผสานกันขึ้นมาของลักษณะธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ที่มารวมกันโดยบังเอิญ จากทุกทิศทุกทาง โดยการแพร่กระจาย และที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น มีการผสมผสานลักษณะต่าง ๆ ที่มารวมกันอย่างไม่จำกัด มีพลังสร้างสรรค์เป็นทวีคูณ เกิดเป็นลักษณะเด่นซึ่งถือว่าเป็นลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมนั้น ซึ่ง อานันท์ กาญจนพันธุ์ ระบุไว้ในบทความนำหนังสือของรุธ เบเนดิกต์ (Benedict, Ruth 2524 : 10) พลังสร้างสรรค์ดังกล่าวมีอยู่ในความคิดของบุคคล สามารถนำมาใช้เลือกสรร ปฏิเสธหรือวางระเบียบลักษณะต่าง ๆ ตามมาตรฐานทางจิตวิสัย หรือสำนึกของวัฒนธรรมนั้น ผู้ใดที่สามารถเข้าใจกับวัฒนธรรมของเขามากก็จะกลายเป็นผู้มีอำนาจ และยังผลให้เขามีอิทธิพลต่อการกำหนดลักษณะวัฒนธรรมของเขามากกว่าผู้อื่น

คำว่า ศิลปะ ตามความหมายของพจนานุกรม (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2530 : 771) มีความหมายดังนี้

ศิลปะ หมายถึง ฝีมือ ฝีมือทางช่าง การแสดงออกซึ่งอารมณ์สะท้อนใจให้ประจักษ์เห็น พจนานุกรมศิลป์ (ประยูร อุลุชาฎะ 2529 : 297) ให้ความหมายของศิลปะว่า ศิลปะ คืองานช่างที่แสดงฝีมือ และความดีของศิลปิน

ความหมายของคำ วัฒนธรรม นั้นในทางวิชาการแตกต่างไปจากความหมายสามัญที่ใช้กันทั่วไป เพราะหมายถึงสิ่งที่เรียนรู้มาจากการคมนาคม สื่อสารระหว่างกัน อันรวมถึงภาษา ธรรมเนียมประเพณี และสถาบันต่าง ๆ เนื่องจากไม่เคยปรากฏมีกลุ่มชนกลุ่มไหนที่ไร้ภาษา

ธรรมนิยมประเพณี และสถาบัน วัฒนธรรมจึงเป็นลักษณะเด่นชัดและสากล สำหรับสังคมมนุษย์
ทั้งหมด

ทจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2524 : 101)

ให้ความหมายของคำว่า วัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมเป็นชื่อรวมสำหรับแบบอย่างของพฤติกรรมต่าง
หลายที่ไ้มาจากทางสังคม และที่ถ่ายทอดกันไปทางสังคม โดยอาศัยสัญลักษณ์ วัฒนธรรมจึงเป็นชื่อ
สำหรับสัมฤทธิผลที่เด่นชัดทั้งหมดของกลุ่มมนุษย์ รวมถึงทั้งหลายเหล่านี้ เช่น ภาษา การทำ
เครื่องมืออุตสาหกรรม ศิลปะ วิทยาศาสตร์ กฎหมาย การปกครอง ศีลธรรม และศาสนา
ก็รวมถึงอุปกรณ์ที่เป็นวัตถุหรือสิ่งประดิษฐ์ ซึ่งแสดงรูปแบบแห่งสัมฤทธิผลทางวัฒนธรรม และทำ
ให้ลักษณะวัฒนธรรมทางปัญญา สามารถยังผลเป็นประโยชน์ใช้สอยได้ เช่น อาคาร เครื่องมือ
เครื่องจักรกล เครื่องมือสื่อสาร ศิลปวัตถุ ฯลฯ

เสรีอุทโกเศศ (อนุমানราชธน, พระชา 2516 : 9) กล่าวถึงวัฒนธรรมว่า
วัฒนธรรมคือวิถีทางดำเนินแห่งชีวิตของชุมชนหมู่หนึ่งซึ่งอยู่ร่วมกัน ในที่หนึ่งหรือประเทศหนึ่งโดยเฉพาะ

ไทเลอร์ (Tyler Edward B. 1871) ให้ความหมายว่า วัฒนธรรมคือ
ความสลับซับซ้อนทั้งหมด ซึ่งรวมถึงความรู้ความเชื่อ ศิลปะ กฎหมาย ศีลธรรม ขนบธรรมเนียม
ประเพณี ความสามารถ และนิสัยอื่น ๆ ซึ่งมนุษย์สรรหากาได้ในฐานะสมาชิกของสังคม

วัฒนธรรมในสังคมส่วนใหญ่มาจากประเพณี ความเชื่อ ศาสนา ความเป็นอยู่ สภาพ
แวดล้อม และทรัพยากรในท้องถิ่น นิพนธ์ สุธสวีสต์ (2523 : 81-84) โลกกล่าวถึงที่มาของ
วัฒนธรรมไทยไว้ดังนี้

1. ศาสนา เป็นรากฐานของวัฒนธรรม คือสอนให้คนทำความดี และแสดงออกให้เห็น
ถึงวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ เช่น ศิลปกรรม วรรณกรรม เป็นต้น
2. ประเพณีชาติต่าง ๆ ทุกชนิคมย่อมมีประเพณีประจำชาติ ประเพณีที่ค้ำชูรักษาไว้เป็น
วัฒนธรรมประจำชาติ เช่น การบวช การแต่งงาน
3. ธรรมชาติ หลักของธรรมชาติย่อมมีเกิด มีเจริญ ธรรมชาติเป็นเหตุให้คนต้องมีการ
การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม

นอกจาก นิพนธ์ สุธสวีสต์ และ ธิดา สารระชา (2527 : 13) โลกกล่าวถึงที่มาของ
วัฒนธรรมท้องถิ่นไว้ในแง่ของการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในเมืองไทยว่า เหตุการณ์สำคัญใน

ประวัติศาสตร์ ทำให้เกิดพัฒนาการทางความคิด ความเชื่อ และสำนึกทางประวัติศาสตร์ร่วมกัน นำไปสู่การแสดงออกทางสังคม และเป็นพื้นฐานทางวัฒนธรรม สำหรับสร้างเอกลักษณ์ร่วมกันอีกด้วย และวิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น แบบประวัติศาสตร์จากภายใน (2527 : 26) เป็นการศึกษา ผ่านกลุ่มวัฒนธรรมในรูปของชุมชนมุขศึกษาอัครที่ เป็นไปตามสภาพแวดล้อมของหลักฐาน ประเภทโบราณ วัตถุสถาน และข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งหลักแหล่งของชุมชน ทั้งจากตำนาน นิทาน การสัมภาษณ์เรื่องราวจากปากของชาวบ้านเอง การละเล่น กติกาความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณีของท้องถิ่น

วัฒนธรรมท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมที่หมายรวมถึง วัฒนธรรมของคนสามัญที่ปรากฏในรูป ของความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติ รวมทั้งเป็นวัตถุซึ่งชาวบ้านศึกษาค้นคว้า และมีการ อนุรักษ์สืบต่อกันมา ทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ เพื่อให้คงสภาพหรือคงคุณภาพไว้จนปรากฏให้ เห็นเป็นประเพณี หรือเป็นที่สังเกตเห็นได้โดยทั่วไป (Davidson, Hilda Ellie 1978 : 43

ผู้ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมใดกำหนดขอบข่ายของวัฒนธรรมไว้อย่างใด ๆ ก็ ปรารถนา วีระสัจ (2514 : 48-51) แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. วัฒนธรรมรวม ได้แก่แนวทางวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี กิริยามารยาท และศิลปะรวม ซึ่งยอมรับเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
2. วัฒนธรรมรอง หรืออนุวัฒนธรรม ได้แก่ รูปแบบพฤติกรรมและขนบธรรมเนียม ประเพณีที่มีลักษณะเฉพาะตนเอง ในส่วนที่สำคัญ แต่มีลักษณะสอดคล้องกับวัฒนธรรมหลักในสังคม

อนุวัฒนธรรมแบ่งออกเป็น

- 2.1 อนุวัฒนธรรมทางเชื้อชาติ ศาสนา
- 2.2 อนุวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 2.3 อนุวัฒนธรรมทางอาชีพ

ความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา และอาชีพ จะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดอนุวัฒนธรรม ของแต่ละกลุ่มขึ้น ลักษณะความแตกต่างทางสภาพภูมิศาสตร์ ก็มีผลทำให้วัฒนธรรมของคนในแต่ละ ท้องถิ่นแตกต่างกันอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อม และประวัติความเป็นมาของแต่ละท้องถิ่น มีอิทธิพลในการกำเนิดวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ๆ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2522 : 4) แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 5 สาขา คือ

1. สาขามนุษยศาสตร์ โทแก้ววัฒนธรรมที่วาทวัฒนธรรมนิยมประเพณี วัฒนธรรม
ศีลธรรม จริยธรรม กานิยม ศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทในสังคม
การปกครอง กฎหมาย เป็นต้น

2. สาขาศิลปะ โทแก้ววัฒนธรรมในเรื่องภาษา วรรณคดี ดนตรี ละคร จิตรกรรม
ประติมากรรม สถาปัตยกรรม เป็นต้น

3. สาขาการช่างฝีมือ โทแก้ว วัฒนธรรมในเรื่องการเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก
การทำเครื่องเงิน เครื่องเงิน เครื่องถม การจักคอกไม้ การทำ
ตุ๊กตา การทอเสื่อ การประดิษฐ์ การทำเครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น

4. สาขาศอกกรรมศิลป์ โทแก้ว วัฒนธรรมในเรื่องอาหาร เสื้อผ้า การแต่งกาย
บ้าน ยา การดูแลเด็ก ครอบครัวยุค การรู้จักประกอบอาชีพ ช่วยเศรษฐกิจในครอบครัว เป็นต้น

5. สาขากีฬา และนันทนาการ โทแก้ว วัฒนธรรมในเรื่องการเล่น มวยไทย
ฟันดาบสองมือ กระบี่กระบอง กีฬาพื้นบ้าน เป็นต้น

พระยาอนุมานราชธน (2516 : 10) โทแก้ววัฒนธรรมออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. วัฒนธรรมทางวัตถุ โทแก้ว สิ่งของต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต
ช่วยให้คนอยู่ดีกินดี เป็นเรื่องเกี่ยวกับอาหาร เสื้อผ้า บ้านเรือน ยารักษาโรค รวมทั้งเครื่องมือ
เครื่องใช้ อาวุธยุทโธปกรณ์ ยานพาหนะ เป็นต้น

2. วัฒนธรรมทางจิตใจ โทแก้ว สิ่งที่ทำให้จิตใจและปัญญาเจริญงอกงาม เป็นเรื่อง
ที่เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด เช่น ศีลธรรม จรรยา มารยาท กานิยม ศิลปะ วรรณคดี
กฎหมาย ระเบียบ ขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นต้น

ประสิทธิ์ ชินการณ (2528 : 192) กล่าวไว้ในการศึกษาประวัติศาสตร์กลางว่า
ในการศึกษาวัฒนธรรมของชาวภูเก๊ตนั้น โทแก้ววัฒนธรรมเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ประเภทวัตถุธรรม โทแก้ววัฒนธรรมที่แสดงออกด้วยรูปแบบวัตถุ หรือสิ่งที่สามารถ
จับถือได้ เช่น สิ่งปลูกสร้าง เครื่องแต่งกาย เครื่องใช้ และศิลปกรรม เป็นต้น

2. ประเภทนามธรรม โทแก้ววัฒนธรรมที่แสดงออกในลักษณะที่ไม่เป็นวัตถุ เช่น ความศีก
ศีลธรรม กฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณี ความศรัทธาในศาสนา มารยาทในสังคม

วัฒนธรรมท้องถิ่นเกิด จักเป็นอนุวัฒนธรรมของวัฒนธรรมไทย ซึ่งจะมีอาณาเขตของคน หรือได้รับอิทธิพลจากเพื่อนบ้านใกล้เคียง ดังที่กล่าวมาแล้วว่า วัฒนธรรมคือการทำนุบำรุงพยายาม สร้างวัตถุ วิถีชีวิต ความเชื่อ กำนินม เพื่อตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในทางธรรมชาติและในทางสังคมของเขาเอง ภูมิก่อกต้องอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคมเศรษฐกิจ อันหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะเฉพาะของตนจำเป็นก่อสร้าง หรือรับเอาแบบแผนจากกลุ่มชนชาติอื่น ๆ แล้วกลมกลืนเข้ามาเพื่อสร้างวิถีชีวิตอันหนึ่งที่ดีกว่าจะตอบสนองต่อปัญหาที่แวดล้อมเขาได้ดีที่สุด สิ่งนั้นคือวัฒนธรรมภูมิก่อก (นิธิ เอียวศรีวงศ์ 2528 : 16)

กมล รอดคล้าย (2526 : 11) ได้สรุปคำทั้งสองเข้าด้วยกันว่า ศิลปวัฒนธรรม หมายถึง วิธีการ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่แสดงออกและปรากฏความงามทางศิลปวัฒนธรรม ในงานต่าง ๆ เช่น ภาษา วรรณคดี ดนตรี งานฝีมือ งานช่าง ชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณี

นอกจากนี้ สุจิตต์ วงษ์เทศ (2528 : 209) ได้กล่าวไว้ในการศึกษาประวัติศาสตร์ อดางว่า ไม่ว่าจะในชีวิตความเป็นอยู่ โบราณสถาน ความมีไมตรีของประชาชน ความสะอาด ของบ้านเมือง ฯลฯ ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องของศิลปวัฒนธรรมทั้งสิ้น

ศิลปวัฒนธรรมย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพราะศิลปวัฒนธรรมมิได้คงเคี้ยวอยู่เป็น เอกเทศ หรือเป็นอิสระโดยปราศจากความสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ไม่ว่าจะรับมาจากท้องถิ่น หรือ จากทางประเทศ ทางสังคม เพราะฉะนั้นศิลปวัฒนธรรม จึงมิได้เป็นสิ่งจำเพราะเจาะจงตายตัว ลงไป โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุง

เราจำเป็นต้องสงวนรักษาศิลปวัฒนธรรมที่ทันสมัยไว้เป็นหลักฐาน เพื่อให้เกิดการศึกษา เพื่อพัฒนาและสร้างสรรค์ไปพร้อม ๆ กันกับจะต้องพัฒนาและสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมที่ทันสมัย ให้รับใช้สังคมปัจจุบันที่จะก้าวหน้าไปสู่อนาคต ด้วยความมั่นใจและมั่นคง (สุจิตต์ วงษ์เทศ 2528 : 210-211)

การสงวนรักษาศิลปวัฒนธรรม หรือการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมนั้น กมล รอดคล้าย (2526 : 2) ได้ศึกษาความนึกเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของครูภาษาไทยในการอนุรักษ์ และ สืบต่อวัฒนธรรมของไทย ปรากฏว่าครูภาษาไทยมีความเห็นด้วยอย่างมาก ต่อการส่งเสริมให้

นักเรียนมีการฝึกมารยาท และปฏิบัติตนในสังคม ส่งเสริมการจัดตั้งชุมนุมเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทย ควรจัดอบรมให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทย และท้องถิ่นแก่นักเรียน

เกี่ยวกับงานการสอน ครูควรรวบรวมความรู้ด้านวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมท้องถิ่น จากแหล่งความรู้ในชุมชน ศึกษาและทำความเข้าใจนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ

ส่วนบทบาทของครูในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมของไทย ควรนำสิ่งประณีตและศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่นออกเผยแพร่ จำหน่าย จัดตั้งชมรม สมาคม เพื่อส่งเสริมที่ทำงานศิลปหัตถกรรมที่บ้าน รวมทั้งส่งเสริมให้เยาวชนและผู้นำชุมชนท้องถิ่นศึกษา หรือเข้ารับการอบรม เพิ่มพูนความรู้ด้านวัฒนธรรมไทย ครูควรให้คำแนะนำและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน ในการแสดงความคิดริเริ่มต่อบุคลากร เมตตาการุณาต่อผู้อื่น ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การแต่งกายที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของไทย

สำหรับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมนี้ สุจิตต์ วงษ์เทศ (2528 : 213) โทกกล่าวไว้ใน การสัมมนาประวัติศาสตร์กลางว่า พระและครุมีอยู่ที่ทั่วประเทศ แต่ทั้งพระและครูไม่ใคร่ส่วนและไม่มีความหมายในการที่จะทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม คืออดีตเท่าที่ผ่านมา ความจริงแล้วมนุษย์ต่างหากเป็นเจ้าของวัฒนธรรม ประชาชนต่างหากเป็นเจ้าของวัฒนธรรม เป็นผู้เลือกสรรว่าจะเอาอะไร และจะไม่เอาอะไร จะรักษาอะไรและจะไม่รักษาอะไร ประชาชนเป็นผู้เลือก รัฐบาลมีหน้าที่สนับสนุนให้กิจกรรมทางวัฒนธรรมของประชาชนนั้นเกิดขึ้นมา

โตมมีการศึกษาในเรื่องของวัฒนธรรมไทย ในช่วงทศวรรษที่หลายทศวรรษ พจนันต์ เอี่ยมสำอางค์ (2527 : 9-11) ศึกษาวัฒนธรรมไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับการจัดหลักสูตร และการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมระดับจังหวัด โทกแสดงแนวคิดที่ว่า ควรนำเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่นเข้าไปในสถานศึกษาให้มากขึ้น และให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นในรูปของกิจกรรม และ ขจร ลือชัย (2528 : 9-11) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 11 เกี่ยวกับประเพณีพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสการรับรู้ และการเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีพื้นบ้าน ผลปรากฏว่า ส่วนใหญ่ได้รับความรู้เรื่องประเพณีพื้นบ้านจากครอบครัวและท้องถิ่น เพราะครอบครัวและท้องถิ่นเป็นผู้จัดกิจกรรม ส่งเสริมประเพณีพื้นบ้าน และนักศึกษาก็เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้รับความรู้ด้านประเพณีบางส่วนที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น

จารุณี กองพลพรหม (2516 : 24) ศึกษาเรื่องคุณค่าคติชาวบ้าน หมู่บ้านเมืองเก่า ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่าคติชาวบ้านเมืองเก่าแฝงคติธรรมและปรัชญาที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของชาวบ้านเมืองเก่า อันเป็นประโยชน์ต่อการนำมา เป็นเครื่องมือในการอบรมสั่งสอนเด็กและผู้ใหญ่จะศึกษาวิถีความเป็นอยู่ของชาวบ้าน

เมอร์ (Mercuri, Molina 1983 : 43-49) ศึกษาศึกษาการอนุรักษ์และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมของประเทศกรีซ พบว่าประเทศกรีซ มีกระทรวงวัฒนธรรมรับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว กระทรวงวัฒนธรรมจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ ด้านความร่วมมือ การควบคุมดูแลรักษาวัฒนธรรมของประเทศให้คงอยู่ เพิ่มความช่วยเหลือด้านการพัฒนาวัฒนธรรมของชาติ เพิ่มจำนวนศูนย์วัฒนธรรมทั่วประเทศ ให้ความช่วยเหลือสถาบันวัฒนธรรมประจำถิ่น ซึ่งการช่วยเหลือนี้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง กระทรวงนี้ได้รับงบประมาณคิดเป็นร้อยละ 1 ของงบประมาณของประเทศ กระทรวงวัฒนธรรมยังได้ทำงานร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และสำนักงานการท่องเที่ยว ซึ่งควบคุมบริหารงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ได้แก่ หอสมุด ศูนย์ศิลปะ พิพิธภัณฑ์ และศูนย์วัฒนธรรมชุมชนมีการประชุมในระบับกระทรวง จัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรม

ประเทศกรีซมีศูนย์วิจัยวัฒนธรรมและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ในลักษณะของศูนย์ศิลปะ พิพิธภัณฑ์ สถานที่เหล่านี้ จัดแสดงวิถีชีวิต การดำรงอยู่ของศิลปะวัฒนธรรมที่หมู่บ้าน การป้องกันรักษาไว้มิให้สูญสิ้นไป เผยแพร่ความรู้โดยได้รับความร่วมมือจากสื่อมวลชนทุกแขนงในการโฆษณาประชาสัมพันธ์

โคเนร์ (Konare 1983 : 108-122) ศึกษาดังนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ ของกลุ่มประเทศแอฟริกาตะวันตก ซึ่งได้จัดตั้งสถาบันวัฒนธรรมขึ้นจากพื้นฐานข้อบังคับต่อไปนี้

1. คุ้มครองรักษามรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
2. บูรณะซ่อมแซมชุมชนทางประวัติศาสตร์
3. ส่งเสริมวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่เกิดขึ้น
4. ขยายขอบข่ายการศึกษาศูนย์วัฒนธรรม
5. พัฒนาเต็มรูปแบบเพื่อผลสำเร็จทางด้านวัฒนธรรม

โคเนร์ กล่าววานโยบายนี้แสดงให้เห็นว่าจุดอ่อนบางประการคือ

1. ซากการวางแผนอย่างเป็นระบบ การพัฒนาวัฒนธรรม ปรากฏเพียงบางส่วนของแผนระยะยาวในการพัฒนาประเทศ เพราะประเทศเหล่านี้มีความจำเป็นเร่งด่วนในเรื่องปัจจัยที่มากกว่าแผนทางวัฒนธรรม จึงเป็นเรื่องของโครงสร้างระดับล่างของวัฒนธรรม และเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินโครงการ หรือโครงการฝึกอบรมระดับผู้บริหาร

2. ไม่มีเอกภาพทางวัฒนธรรมแบบชาติไทย

3. อยู่ในสภาพขัดแย้ง

การศึกษาเพื่อพัฒนาวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศอัฟริกาตะวันตก เป็นเรื่องที่ทำให้ค่อนข้างยากและซับซ้อนต่าง ๆ ศึกษาได้จากสถาบันวิจัยต่างประเทศ ซึ่งให้ความช่วยเหลือด้านกำลังคน วัสดุต่าง ๆ ดังนั้นเป้าหมายการวิจัยจึงมักถูกกำหนด โดยสถาบันจากต่างประเทศ ประกอบกับกลุ่มประเทศเหล่านี้ขาดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญท้องถิ่น หรือผู้นำในการสำรวจ ไม่มีศูนย์ศึกษารวมที่จะให้คำแนะนำในการสำรวจวัฒนธรรม สาเหตุสำคัญที่ทำให้การพัฒนาวัฒนธรรมไม่บรรลุเป้าหมายคือ นโยบายทางวัฒนธรรมไม่ชัดเจนและไม่เพียงพอเหมาะ สำหรับการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม

นอกจากนี้ผู้ศึกษาเรื่องวรรณกรรมที่มานี้ ศึกษาวัฒนธรรมอีกรูปแบบหนึ่ง ใน-ตุง-ตึง (Nai-Tung-Ting 1985 39-47) ศึกษาแบบฉบับวรรณกรรมที่มานี้ของทวกอเมริกันอินโคไซนา 3 เรื่องคือ

พบว่ากลุ่มคนเหล่านี้ได้สืบทอดวรรณกรรมที่มานี้ โดยการจดจำไว้และนำมาเล่าต่อ ๆ กันมา ในลักษณะของตำนานและนิยายปรัมปรา นอกจากนี้ได้พบหลักฐานที่แสดงว่า ชาวเอเชียที่อพยพไปตั้งถิ่นฐานในโคลัมเบียรุ่นแรก ไปจากประเทศจีน และนำวรรณกรรมที่มานี้ดังกล่าวข้างต้นไปเผยแพร่

ผู้ที่ทำการศึกษาวรรณกรรมที่มานี้อีกคนหนึ่งคือ อูเยนีโอ (Eugenio, Daniela L. 1985 : 155-177) ได้ศึกษาวรรณกรรมที่มานี้ของอาเซียน ระบุว่า ศิลปะการเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ของท้องถิ่นหนึ่ง ๆ เป็นเรื่องปลุกฝังกันตลอดชั่วอายุชชช และมีในทุกชาติในประเทศฟิลิปปินส์ มีขนบธรรมเนียมและความเชื่อที่เล่าต่อ ๆ กันมาถึงเรื่องราวของท้องถิ่นในแง่ถิ่นฐานที่อยู่อาศัย ชาติพันธุ์ การต่อสู้ในอดีตในรูปแบบของนิทาน

การเปลี่ยนแปลงศิลปะวัฒนธรรม

อรรถพร กุมพิสมัย (2529 : 26) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของ

สังคมไทยที่สืบเนื่องจากวัฒนธรรมใหม่ที่หลั่งไหลเข้าสู่สังคมไทย โดยผ่านกลุ่มชนชั้นนำ ซึ่งยึดหลักการที่จะเลือกรับแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อคนไทย และหลีกเลี่ยงความขัดแย้งระหว่างเชื้อชาติ การยอมรับวัฒนธรรมตะวันตกจึงเป็นเรื่องของการประยุกต์ รูปแบบที่ทันสมัยมาใช้ในสังคมไทย ทั้งนี้เป็นเพราะสัญลักษณ์แห่งความเจริญแบบตะวันตก ที่ผู้ปกครองไทยรับมาเพื่อพยายามยกระดับฐานะของประเทศ และหลั่งไหลให้เป็นที่เหยียดหยามของชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวตะวันตก ซึ่งมีความภาคภูมิใจในความเป็นอารยชนและความเป็นเลิศในเทคนิควิทยาการของตน เมื่อต้องติดต่อกับชนชั้นกับพลเมืองที่มีกรณชีวิตและประเทศที่ต่างไปจากตนจึงเกิดความรู้สึกแค้นเคือง

วิทยาการวัฒนธรรมตลอดจนแนวคิดแบบตะวันตก ไหลลงไหลมาสู่ประเทศไทยในบริเวณที่มีการติดต่อกับชาวตะวันตกมากกว่าส่วนอื่น ซึ่งมีผลให้วัฒนธรรมและความคิดของคนกลุ่มนี้เปลี่ยนแปลงไป (อรรถพร กุมภทิสมณี 2529 : 27)

สาเหตุเหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาของวัฒนธรรมไทยในปัจจุบัน ทิศยา สุวรรณชัย (ม.ป.ป. : 65-76) ได้ศึกษาพบว่าปัญหาของวัฒนธรรมไทยในปัจจุบัน มาจากความบกพร่องของวัฒนธรรมที่จำแนกปัญหาออกเป็น 3 ประการคือ

1. ปัญหาวัฒนธรรมไทยขอตนเอง วัฒนธรรมไทยแต่ไม่สามารถสนองความต้องการในการดำเนินชีวิตของคนสมัยปัจจุบัน อีกทั้งไม่เข้มงวด หรือลงโทษกับสมาชิกในสังคมที่ไม่ปฏิบัติตามวัฒนธรรม เปิดโอกาสให้คนนอกที่วัฒนธรรมของตน หันไปใช้วัฒนธรรมที่พอใจกว่า

2. ปัญหาวัฒนธรรมไทยถูกแทนที่โดยวัฒนธรรมต่างชาติ เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของต่างชาติ หันมาใช้มาใช้ในการดำเนินงาน ทำให้คนต่างชาติ กลายเป็นผู้คุมอำนาจคนที่อยู่ในวงการซึ่งกลายเป็นคนชั้นรอง ๆ ในสังคมนั้น ๆ หันไปนิยมและใช้วัฒนธรรมคล้ายตามผู้มีอำนาจ เช่น การพักผ่อนหย่อนใจ ที่สนองความต้องการของชาวต่างชาติ เป็นต้น

3. ปัญหาความแตกแยกทางวัฒนธรรมคือ การที่ผู้ใช้วัฒนธรรมแบ่งแยกเป็นกลุ่ม ๆ มีอุดมการณ์ที่ขัดแย้งกัน ทำให้ไม่สามารถอยู่รวมกันได้ เช่น การนับถือศาสนา ภาษาพูด การแต่งกาย การนิยมสัทธิการปกครอง เป็นต้น

สาเหตุดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในค่านิยมดั้งเดิมของไทย ทิศยา สุวรรณชัย ได้เปรียบเทียบค่านิยมเดิมและค่านิยมใหม่ไว้ดังนี้

ค่านิยมดั้งเดิมของไทย

1. นบ์ถึบุคคล
2. นิยมความสนุกสนานรื่นเริง
3. นิยมใช้จ่ายทรัพย์สินในปัจจุบัน
4. นิยมทำบุญไ้ทาน
5. นิยมทางสายกลาง
6. ถือตนเองเป็นสำคัญ

ค่านิยมตะวันตก

1. นบ์ถึหลักการ
2. นิยมทำงานหนัก
3. นิยมออมทรัพย์เพื่อการลงทุน
4. ไม่นิยมให้ไม่นิยมขอ
5. นิยมความรุนแรงเข้มงวด
6. ถือกฎระเบียบเป็นสำคัญ

พระยาอนุมานราชธน (2501: 75-76) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมว่าอยู่ที่การสังสรรค์วัฒนธรรมคือ การที่วัฒนธรรมทางสังคมมากระทบกัน ฉะนั้นจึงเอาแต่สิ่งดี และผลดีใส่สิ่งที่ไม่ดี เรียกว่าคั้งเป็น ทำให้วัฒนธรรมของตนงอกงาม ฉะนั้นสิ่งที่ไม่เป็นก็ทำให้วัฒนธรรมของตนหมดคุณค่าลักษณะ และปัจเจกภาพไป โดยถูกกลืนเข้าไปอยู่ในวัฒนธรรมของอีกฝ่ายหนึ่ง โคนเนอร์ ศึกษาไว้ว่า (Konar 1983: 108-122) ชาวชนในประเทศโมลิโตเรียมีอิทธิพลจากต่างประเทศทำให้พวกเขาละเลยต่อมรดกทางวัฒนธรรม และ สุ่มาสห โหมส (ม.ป.ป. : 65) ได้ศึกษาประวัติศาสตร์หมู่บ้านภาคใต้ของไทยระยะที่ 2 กล่าวถึงสภาพทางวัฒนธรรมซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงว่า สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างฉับไว ทำให้คนเกิดความสับสนไม่ติดอยู่กับ ประเพณีดั้งเดิมอีกต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนรุ่นใหม่ อยู่ในสภาวะทางเศรษฐกิจที่ต้องใช้เงินซื้อทุกอย่าง ไม่มีการแบ่งปันกันกินอย่างเด็กรุ่นก่อนอีกต่อไป ทุกคนจึงคิดถึงแต่ตนเอง เด็กรุ่นใหม่ ๆ ก็ไม่ค่อยเกรงกลัวและเชื่อฟังพ่อแม่ บางคนประพฤติตัวเกเร หุงเหือ เพราะไม่มีใครว่ากล่าวตักเตือนได้ ดังนั้นชาวบ้านในหมู่บ้านนี้ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับคนเขาคานแก่ แม้จะมีผู้พยายามชักจูงให้กระทำก็ไม่เกิดผล งานประเพณีที่สำคัญชาวบ้านยังคงปฏิบัติอยู่เป็นประจำ แต่อยู่ในสภาพต่างคนต่างทำไปตามประเพณีเท่านั้น สำหรับการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและวัฒนธรรมนี้ พบว่า

นิติ กสิโกศล (2529: 137-153) ศึกษาประวัติศาสตร์หมู่บ้าน หมู่บ้านวังแดง ตำบลวังแดง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยม

ประเพณีและวัฒนธรรม ในชุมชนหมู่บ้านนั้น ทว่าปัจจัยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ได้แก่

ปัจจัยภายนอก :

1. การคมนาคม การเดินทางสะดวกรวดเร็วกว่าแต่ก่อน
2. ไฟฟ้า ทำให้ชาวบ้านมีสิ่งอำนวยความสะดวกและได้รับข่าวสาร เหตุการณ์ ภายนอกมากขึ้น เครื่องใช้ไฟฟ้า ก่อให้เกิดการเอาอย่างกัน และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในครอบครัว มากขึ้นด้วย
3. สื่อมวลชน นำข่าวสารจากโลกภายนอก กระตุ้นให้ชาวบ้าน มีความคิดทันสมัย และพร้อมที่จะปรับปรุงตนเอง และสิ่งแวดล้อมให้ เป็นไปตามความคิดของสื่อมวลชน
4. นายทุนอุตสาหกรรมเข้าไปตั้งโรงงานอุตสาหกรรมทำให้ ชาวบ้านมีโอกาส เปลี่ยนอาชีพเป็นทำงานรับจ้างในโรงงาน
5. การเข้ามาของอำนาจราชการ วางแผนพัฒนา ตำบล หมู่บ้าน ตามทบททาง สถานทีสาธารณสุขประโยชน์ต่าง ๆ

ปัจจัยภายใน :

1. ทำเลที่ตั้ง ตั้งอยู่ในทำเลที่จะตั้งโรงงานและคมนาคมสะดวก ชาวบ้านมีโอกาส ใ้ได้ออกมาพบกับความเจริญของโลกภายนอก อันเป็นตัวอย่างมาพัฒนาหมู่บ้าน และมีชีวิต ความเป็นอยู่ ของตนเอง
2. ผู้นำหมู่บ้าน มีบทบาทในการพัฒนา โดยใช้สภาตำบล เป็นเครื่องมือดำเนินการ และร่วมมือกับฝ่ายราชการ ในการทำโครงการพัฒนาตำบล
3. ชาวบ้าน มีความต้องการพัฒนา ผลการผลิตให้ดีขึ้น พอมี ส่งลูกศึกษาต่อมากขึ้น ทำให้คนรุ่นหนุ่มสาวมีการศึกษาสูงกว่าเดิม

ศิลปะวัฒนธรรมภูเก็ต

เกาะภูเก็ตสมัยก่อนโคตรยี่ครองโคตรยี่คนหลายชาติ หลายภาษาคือ พวกเงาะซาไก และชาวน้ำหรือชาวเล ต่อมาพวกเมงหรือมอญ เข้ายี่ครองแล้วขับไล่เจ้าของถิ่นเดิมให้ถอยร่น เขาป่าไป หลังจากนั้นชาวอินเดียอพยพเข้ามาและขับไล่พวกคางเผ่าพันธุ์ออกไป จนบางเผ่าพันธุ์ไม่หลงเหลืออยู่อีกเลยในปัจจุบัน

คนไทยเป็นชนชาติอพยพเข้าสู่เกาะภูเก็ตในเวลาต่อมา และกลายเป็นชนกลุ่มใหญ่ที่มีอยู่ในเกาะ เนื่องจากคนไทยมีนิสัยอ่อนน้อม มักยินยอมให้ชนชาติอื่นเป็นใหญ่เหนือตนในบางโอกาส จึงสามารถผูกมิตรกับชนชาติอื่นที่อาศัยอยู่ก่อน และรับเอาประเพณีวัฒนธรรมของชนชาติดั้งเดิมเข้าไว้เป็นของตนควย (ประสิทธิ์ ธีการณ 2528 : 191)

ทรัพยากรธรรมชาติของภูเก็ต ทำให้มีการติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติ สมัยอยุธยาตอนปลายมีชาวโปรตุเกส ฮอลันดา ฝรั่งเศส เข้ามาทำการค้าแลกเปลี่ยนสินค้า เช่น กีบูก ไข่มุก อำพัน เป็นต้น ภายหลังสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ชาวตะวันตก ชาวจีน ไท่เก็งต่างเขามาทำเหมืองแร่กีบูกในจังหวัดภูเก็ต ไท่เก็งเอาวิทยาการใหม่ ๆ เช่น วิศวกรรมศาสตร์ การบริหารธุรกิจ นอกจากนี้ไท่เก็งเอาอารยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีประจำชาติของตนคิดค้นควย และบางช่วงในประวัติศาสตร์เมืองกลาง หรือจังหวัดภูเก็ตโคตรยี่ครองโคตรยี่คนชาติมาเลย อีกทั้งชาวจีนบางส่วนอพยพมาจากสิงคโปร์ ปีนัง ทำให้เกิดการผสมผสานทางศิลปะวัฒนธรรม ระหว่างแขก-ไทย-จีน-ฝรั่งขึ้น

ศิลปะวัฒนธรรมภูเก็ตแปรเปลี่ยนไป ตามยุคสมัยสภาพเศรษฐกิจและสังคมเรื่อยมา เพื่อให้เข้าใจและรู้จักศิลปะวัฒนธรรมภูเก็ตชัดเจนขึ้น จึงกำหนดขอบข่ายศิลปะวัฒนธรรมภูเก็ตและสรุปได้ดังนี้

1. ศิลปะวัฒนธรรมด้านวัตถุ ไท่เก็งสถาปัตยกรรม การแต่งกาย เครื่องมือเครื่องใช้ การละเล่นและวรรณกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

2. ศิลปะวัฒนธรรมด้านจิตใจ ไท่เก็งขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ความศรัทธาในศาสนา มารยาทในสังคม เป็นต้น

1. ศิลปะวัฒนธรรมด้านวัตถุ

1.1 สถาปัตยกรรมของภูเก็ต ประสิทธิ์ ธีการณ (2528 : 192-197)

วิเคราะห์ว่า บ้านเรือนของชาวภูเก็คนั้น ปลูกบ้านแบบเรือนไทย แล้วจึงเปลี่ยนแปลงเป็นรูปแบบของจีน และเลียนแบบสร้างมาใช้เป็นอันคับสุกหาย

บ้านเรือนแบบไทยของชาวภูเก็ต สร้างบานโถยวางเสาบ้านทุกเสา ลงบนเดานหิน หรือ เแตงที่เมนต์ทำขึ้นไว้ที่คนเสา แล้ววาง ช่อ แป และคามบังคิ้วไว้ให้ตั้งเขารูปแล้วขึ้นใบคังวางจันทัน แปลาน และเครื่องประกอบอื่น ๆ โถกั๊ก ทง รอก ระแนง จนกระทั่งมุ่งหลังคา ปุกระดาน กั้นฝา เครื่องเรือนเหล่านี้จะยึดโยงกันเอง สามารถทรงตัวเรือทั้งหมดไว้ด้วยแรงถ่วงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ ไม่เสีหรือล้มลงเมื่อมีลมพายุพัด ฝาเรือนเป็นไม้ไผ่ขัดและไม้ขมิ้นเจาะหน้าต่าง แม้จะเจาะก็เพียงช่องเล็ก ๆ ปลูกบานเดี่ยว ๆ ไม้ขมิ้นโตสูง บ้านเรือนแบบที่พบเห็นได้ตามหมู่บ้านนอกเมือง เช่นบ้านฉลอง บ้านคอน บ้านไทรอันเป็นต้น

บ้านเรือนแบบจีนของชาวภูเก็ต สร้างด้วยหิน เรียกว่า "ตึกหิน" หรือ "กว้านหิน" ใช้วัสดุส่วนใหญ่ในการก่อสร้างเป็นหิน หรือหินเผา กิที่ชาวจีนใช้สร้างบ้านเรือนนั้น นับว่าเป็นหินที่มีส่วนผสมด้วยวัสดุบางอย่างเพื่อให้คุณสมบัติยึดเกาะติดกัน ไม่เปราะ และไม่หลุดง่าย ชาวจีนนิยมใช้หินผสมกับอิฐแทนกระเบื้องให้เรียบสนิท เสริมสูงขึ้นจากพื้นจนเป็นรูปกำแพง และใช้เป็นฝาผนังบ้านทั้งสี่ด้าน เจาะช่องประตู หน้าต่าง ใช้ไม้แกนเนื้อแข็งเป็นวงกบประตู หน้าต่าง และบานประตู หน้าต่างตามต้องการ หากเป็นบานสองชั้นจะใช้ไม้เป็นคาน รอก และปู้กัน ส่วนหลังคาจะวางช่อ แป และจันทันด้วยไม้โกลก่างหรือไม้เสม หลังคาจะมุงกระเบื้องราง ซึ่งมีลักษณะครึ่งวงกลมทำด้วยหินเผา มีสีเหลือง เช่นเดียวกับหม้อดินเผาของคนไทย บ้านเรือนแบบนี้ส่วนมากปลูกเป็นทรงเดี่ยว ๆ เนื่องจากสภาพของกำแพงหิน ไม่อำนวยให้ก่อไผ่สูงมากนัก เสี่ยงต่อการพังทลายเมื่อรับน้ำหนักมาก หรือยามมรสุมตะวันตกพัดโหม บ้านแบบนี้หากดูใกล้ ๆ ตึกแถวของตลาดแถวน้ำตึกแถวในตลาดอำเภอกะทู้

บ้านเรือนแบบซิโน-โปรตุเกส บ้านแบบนี้เกิดขึ้นเพราะชาวภูเก็ตระดับเศรษฐี มีโอกาสได้ไปชมเห็นเมื่อเดินทางไปทำธุรกิจแถวปิ้ง และจกจำแบบอย่างมาปลูกสร้างบ้านของตน และเป็นที่นิยมเอาแบบอย่างของกลุ่มชาวภูเก็ตระดับนี้

บ้านแบบนี้เป็นแบบผสมระหว่างสถาปัตยกรรมของจีน กับสถาปัตยกรรมโปรตุเกส คือ แปลนอาคารแบ่งออกเป็นช่วงต่าง ๆ แต่ละช่วงมีช่องสำหรับให้แสงสว่างตามธรรมชาติส่องลงมาได้

ช่วยให้อากาศหมุนเวียนภายในอาคาร โครงสร้างเป็นตึกก่ออิฐ หรือเทศนคริตแบบยุโรป มีหน้าต่างหรือเฉลียง หรือฉลุช่องระบายอากาศจากตัวบ้านแบบยุโรป กรอบหน้าต่างหรือบานประตูควยกระจก แตะบแต่งลวดลายตามชอบหน้าต่าง ประตู หัวเสา ทีวีบนบันล้ายจีน ปูพื้นกระเบื้องลายฝรั่ง แตะหลังคามุงควยกระเบื้องหินเผารูปครึ่งวงกลมหรือรูปทรงระบอผาซึกแบบจีน หุกบ้านนิยมชุกบ่อน้ำภายในบ้านสำหรับบริโภค

1.2 การแต่งกายของชาวภูเก็ต การแต่งกายของชาวภูเก็ตขึ้นอยู่กับเชื้อสายกำเนิด และสภาพแวดล้อม ถ้าเป็นชนชั้นปกครองบ้านเมือง มีการแต่งกายตามอย่างขุนนางในกรุงเทพฯ

ชาวภูเก็ตที่สืบเชื้อสายมาเลย์ ผู้ชายนุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อคอตั้งทรงไทย มีผ้าขาวม้า หรงกระบอก ปล่อยชายแหลมลงมาตามหน้า เรียกกันว่า หรงชอชยา

ชาวภูเก็ตที่สืบเชื้อสายไทย ผู้ชายนุ่งผ้าปล่อยชาย สวมเสื้อคอตั้งทรงไทย มีผ้าขาวม้า คากเอา หรือคลองคอ ผู้หญิงนุ่งผาดุงกรอมเทา หรือนุ่งโจงกระเบน คากสไบหรือตะแบงมาน สวมเสื้อแขนสั้นหรือแขนยาวทรงกระบอก

ชาวภูเก็ตที่สืบเชื้อสายจีน ผู้ชายนุ่งกางเกงขาสั้นและรัดกุม สวมเสื้อแขนยาวปล่อยชาย มีกระเป๋าสองข้างที่เรียกว่า เสื้อกอยเฮง ผู้หญิงนุ่งกางเกง สวมเสื้อแขนรูปแอมพลิฟายด์ คอจีน

ชาวภูเก็ตที่ทำงานกับฝรั่ง แต่งกายแบบชาวตะวันตกคือ นุ่งกางเกงขาสั้นมีสาย และ รัดกุมตามหนา สวมเสื้อเชิ้ตมีคอผูกคอ มีรองเท้าและถุงเท้าแบบอย่างเดียวกับฝรั่ง

เมื่อมีการปรับปรุงเรื่องวัฒนธรรมสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ใคมีประกาศยกเลิก การแต่งกายแบบนิยมดั้งเดิม เปลี่ยนเป็นแบบสากลนิยมของตะวันตก แต่อนุโลมบ้างตามกาลเทศะ อันตร ทำให้วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวภูเก็ตเปลี่ยนแปลง หลังจากนั้นชาวภูเก็ตโดยคือคือแบบ ฉบบการแต่งกายนั้นเรื่อยมา ส่วนผู้นิยมแต่งกายแบบนุ่งโจง สวมเสื้อคอตั้งเอากการแต่งกายแบบมาเลย์ มาประยุกต์ใช้แต่งในงานพิธีประเพณีต่าง ๆ ของภูเก็ต และนิยมแต่งกันในหมู่บ้านชาวภูเก็ต และ กลายเป็นเอกลักษณ์การแต่งกายของสตรีชาวภูเก็ตในปัจจุบัน

1.3 เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ ความก้าวหน้าทางวิชาการทำให้เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพของชาวภูเก็ตเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เครื่องมือเครื่องใช้แบบดั้งเดิมจะเป็นแบบใช้แรงงานและประกอบจากวัสดุในท้องถิ่น

อาชีพเกษตรกรรมโตแก่ ส่วนยางพารา ส่วนมะพร้าว การทำนา ปลุกผัก เลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ เป็นต้น

เครื่องมือทำสวนมะพร้าว เช่น มีดเกี่ยวมะพร้าว มีดปอกมะพร้าว ลิงชั้นมะพร้าว ฯลฯ

เครื่องมือทำสวนยางพารา เช่น มีดกรีดยาง ไฟส่องหม้ายาง กะลารองรับน้ำยาง

ดั่งใส่ น้ำยาง เครื่องรีดแผ่นยาง ฯลฯ

เครื่องมือทำนา เช่น โถ คราด มั่นเก็บข้าว (เครื่องมือเก็บข้าวที่ละรวง)

กระเชอ กระบุง ครกตำข้าว ครกสีข้าว ฯลฯ

เครื่องมือปลุกผัก เช่น กระบวยคั้นน้ำรดผัก ดั่งไม้ใส่ปุ๋ยคอก คราดไม้ไผ่ ฯลฯ

เครื่องมือเลี้ยงหมู เช่น กอกหมูซึ่งกั้นคอกกวนนมมะพร้าว นำมาเลี้ยงเป็นท่อน ๆ

รางข้าวหมูซึ่งนำไม้มาซุกทำเป็นรางข้าว มีคันทันหยวกกล้วยอาหารหมู (ลักษณะโค้งเหมือนพระจันทร์ เสี้ยวมีมือถือสองข้าง) ฯลฯ

อาชีพประมง การประมงดั้งเดิมเป็นการทำประมงชายฝั่ง เครื่องมือหาปลา ปู กุ้ง โต้วเรือพาย แห เบ็ด อวน ไซ ลอบ กัด หยองตกปู ข้องใส่ปลา ฯลฯ

อาชีพร่อนแร่ หาแร่ทับทิม ชาวภูเก็ทที่ไม่มีทุนทรัพย์พอแก่การทำเหมืองแร่ สามารถหาแร่ เพื่อการยังชีพด้วยการร่อนแร่ ซุกแร่ในบริเวณนอกเขตสัมปทาน และคาดว่ามิใช่แหล่งแร่ หรือได้รับ อนุญาตจากผู้ได้รับสัมปทานในการทำเหมืองแร่ แม้กระนั้นผู้ที่ทำการหาแร่ทับทิมด้วยวิธีนี้ก็ต้องมีใบอนุญาต จากจังหวัดให้ทำการร่อนแร่ หรือซุกแร่ นอกเขตสัมปทานได้ปีต่อปี เครื่องมือที่ใช้หาแร่แบบนี้ได้แก่ เลียงร่อนแร่ เหล็กซุกดิน กะลาใส่แร่ ตะกร้าใส่เครื่องมือ หมวกกุงลาย ผ้าโพกหัว เสียม (เหล็กแดง) มอนแบบตะขอเหล็ก ฯลฯ

ผู้มีทุนทรัพย์จะขอสัมปทานทำเหมืองแร่ ใช้เครื่องจักร และว่าจ้างคนงาน ถ้าเป็น ระดับกรรมกรจะเรียกว่า กูลเหมือง เหมืองแร่ทับทิมทำกันในสมัยนั้นมีหลายแบบ เช่น เหมืองหอบ เหมืองสูบ เหมืองฉีก เหมืองซุก เป็นต้น มายุคหลังประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา กิจกรรมเหมืองแร่ซึ่งกุมโดยชาวต่างประเทศหยุดชะงักประกอบกับประชาธิปไตย เบงบาน ทำให้ ประชาชนกลุ่มหนึ่งค้นคว้าเรื่องการทำแร่ในทะเล และนำวิธีการแบบเรือซุกแร่ของบริษัทต่างประเทศ มาใช้คือ เครื่องจักรกุกแร่ในทะเลขึ้นมาที่มีทุนน้อยใช้วิธีค้นหาแหล่งแร่ เมื่อพบก็ใช้วิธีตักขึ้นมาซึ่งต้อง อาศัยผู้ชำนาญในการดำน้ำ

1.4 เครื่องมือเครื่องใช้ในครัวเรือน สมัยก่อนชาวภูเก็ตต้องใช้วัสดุในท้องถิ่น จักทำเครื่องมือเครื่องใช้ในครัวเรือนขึ้นเอง หรืออาจหาซื้อจากผู้ที่มีฝีมือในการทำเครื่องใช้เหล่านี้ ออกจำหน่าย เช่น หม้อดินเผา กระบวยตักน้ำ ทัพพีกะลามะพร้าว กระบุงตะกร้าใบไม้ กระสอบ เสื้อจากใบเตย สอหมวก กลองใส่ของกระจุกกระจิก กันหม้อ ที่รองก้นหม้อสานด้วยเรื่อมะพร้าว เต้าไฟก่อขึ้นจากดินเหนียวอัดแน่น เป็นที่รองรับกอนเส้า ที่มีฐานที่จะก่อเต้าไฟด้วยอิฐดินเผา เชื้อเพลิง ไม้แก่นไม้ฟัน หรือเศษไม้ที่พ้อหาได้ในบริเวณใกล้บ้าน บางครอบครัวถือว่าเต้าไฟหรือโพ เป็นที่สำหรับหุงหาอาหารห้ามแสดงอาการนอนหลุกหลิ่มและบางครัวเรือนมีการทำพิธีบูชา เต้าไฟด้วย

1.5 การละเล่นและวรรณกรรมพื้นบ้าน การละเล่นเพื่อความบันเทิงของชาวภูเก็ต เช่น คนโย่ง รองเง็ง ลิเกป่า หนังตะลุง มโนราห์ ลิเก เป็นการละเล่นที่ได้ถูกนำมาแสดงในงานรื่นเริงต่าง ๆ และเลือกมาแสดงหรือละเล่นกันตามเชื้อสายเดิมของกลุ่มคนในละแวกหนึ่ง ๆ ชาวภูเก็ตเชื้อสายมาเลย์นิยมให้มีการเล่นรองเง็ง คนโย่ง หรือลิเกป่า ในขณะที่ชาวภูเก็ตเชื้อสายไทยนิยมลิเก หนังตะลุง หรือมโนราห์ เหล่านี้เป็นต้น ปัจจุบันการละเล่นที่กล่าวมานี้เสื่อมความนิยม ที่ยังคงเหลืออยู่ก็มีการดัดแปลงประยุกต์คิดเห็นไปจากของเดิม เช่นมีการนำรองเง็งมาดัดแปลงทำรำให้กระบวนท่าสวยงามและมีความพร้อมเพรียง หนังตะลุง มโนราห์ ลิเก ได้ นำเอาดนตรีประเภทสตรึง มักร้องและหางเครื่องเล่นเป็นการโหมโรง เรียกผู้ชมก่อนจะมีการเล่นตามแบบฉบับซึ่งก็ได้ประยุกต์เรื่องหรือบทที่นำมาเล่นอีกเช่นกัน คนโย่ง ลิเกป่า หากได้ยากเพราะไม่มีใครนำมาเล่น หรือนำมาร่วมรายการในเทศกาลรื่นเริงของชาวภูเก็ตเป็นเวลาหลายปีมาแล้ว

ส่วนการละเล่นของเด็ก ๆ ชาวภูเก็ต เด็กรุ่นเก่าจะรู้จักชื่อการเล่นเหล่านี้ อีจุก หอยราว ราวเคอ อาวาย ขวางโผล่ เข่งย่อง นางชี หมากรุก เตย โตก (ซ่อนหา) ฯลฯ ในขณะที่เด็กรุ่นใหม่อาจไม่เคยได้ยินหรือแทบจะไม่รู้จักการเล่นเหล่านี้เลย เพราะขาดการถ่ายทอดการเล่นจากรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่ง และเครื่องเล่นปัจจุบันดึงดูดความสนใจเด็กรุ่นใหม่ได้มากกว่า ในที่นี้จะนำมากล่าวไว้เพียงเป็นตัวอย่างเท่านั้น

อีจุก เป็นการเล่นที่ใช้กะกระเบื้องเป็นอุปกรณ์ ผู้เล่นจะเล่นกันคนก็ได้ 2 คนขึ้นไปก็จะผลัดกันเล่น และเกิดการแข่งขันกันในระหว่างผู้เล่น แต่ดาเล่นคนเดียวก็จะเป็นการเล่นเพื่อไปสู่จุดหมาย วิธีเล่นคือผู้เล่นจะซีกเส้นกำหนดขอบเขตที่จะใช้กะกระเบื้องหอย หรือโยนเข้า

ไปและผู้เล่นจะต้องกระโดดขาเดียวและใช้ขาข้างที่เป็นหลักในการทรงตัวนั้นกระโดดเตะ หรือจุก ให้เตะกระเบื้องนั้นออกมาจากเขตแดนหนึ่ง ๆ จนครบคือผ่านหมดทุกเขต ถ้าใครเสียหลักในการทรงตัวก็ต้องเริ่มต้นใหม่ในการหยอและเข่งขาเดียว เข้าไปนำเตะกระเบื้องออกมาควยเท่าที่กำลังเข่งนั้น ใครทำสำเร็จก่อนจะเป็นผู้ชนะ

หยอราว เป็นการ เล่นที่นิยมเล่นในกลุ่มเด็กชาย อุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นได้แก่ เม็ดมะม่วงหิมพานต์ที่ยังไม่โคกะ เทาะ เปลือกออก ไม่ให้ผ่าซีก ก่อนอุด วิธีเล่นคือผู้เล่นจัดเรียงเม็ดมะม่วงหิมพานต์นั้นไม่ให้ผ่าซีก ซึ่งหมั้นให้ส่งจากพื้นควยแทนอุด กำหนดระยะห่างสำหรับให้ผู้เล่นใช้ความแม่นยำในการเล็งและขว้าง เม็ดมะม่วงที่วางอยู่บนรางไม่ให้ไหลลงจากราง โดยใช้เม็ดมะม่วงหิมพานต์ที่ผู้เล่นคัดเอามาใช้ขว้าง เม็ดมะม่วงหิมพานต์ที่หล่นจากรางเป็นของผู้ขว้าง จะผลัดกันขว้างจนหมดราง ถ้าจะเล่นใหม่ก็จะนำเม็ดมะม่วงหิมพานต์มาลงกองกลางกันใหม่เพื่อผลัดกันใช้ความแม่นยำกันอีก

วรรณกรรมพื้นบ้านของชาวภูเก็ท เนื่องจากชาวภูเก็ทไม่นิยมจับบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร หากใช้การจดจำและเล่าสืบต่อมา อาจเป็นเพราะยุคก่อนการศึกษายังไม่เป็นที่นิยม มีผู้อ่านออกเขียนได้น้อยมาก การจดจำเช่นนี้เมื่อเวลาผ่านไปนานเขาอาจหลงลืมเลอะเลือนไปในที่สุด เช่น บทรองของยี่เกรามะนา เรื่องพระยาราชนิพนธ์ ซึ่งเป็นนายเรือชาวอังกฤษแต่งงานกับสาวชาวภูเก็ท แล้วรับภรรยาเดินทางกลับไปยังเมืองกัลกัตตา เล่ากันว่าทรอยกรองสำหรับการขับร้องของตัวเอกของเรื่องมีความไพเราะและต้องใช้ชั้นเชิงศิลปะ ด้อยค่าที่นาสนใจมาก แต่ปัจจุบันหาผู้จดจำมิได้อีกแล้ว (ประสิทธิ์ ชินการณ 2528 : 196)

วรรณกรรมที่หลงเหลือเป็นลายลักษณ์อักษร ที่พอจะหาได้ในปัจจุบันได้แก่ หนังสือชุดซึ่งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูภูเก็ต กำลังรวบรวมโดยได้รับความร่วมมือจากผู้มีใจในครอบครองบริจาคไว้ให้เพื่อการศึกษา และได้มีการพิมพ์อัดสำเนาเผยแพร่แก่ผู้สนใจไปบ้างแล้ว เช่น หนังสือชุดข้างน้อย เรื่องพิภกสอนบุตร พาลีสอนน้อง สวัสดิรักษา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีผู้รวบรวมปริศนาคำทายที่ชาวภูเก็ตรุ่นเก่านำมาเล่นทายกัน (สมใจ จิตวารินทร์ 2524 : 1-8) ได้จัดทำอัดสำเนาเผยแพร่ เป็นปริศนาคำทายจากบ้านมาเหลา บ้านในทอน บ้านบางเทา บ้านลิทอนบ่อแร่ หนองผาก เรืออังกูร (252 : 49) ได้รวบรวมกัณฑ์บทบ้านภูเก็ทโดยการสัมภาษณ์ และจัดพิมพ์อัดสำเนา

2. ศิลปวัฒนธรรมทางจิตใจ

ภูเก็ทเป็นสังคมชนบท อยู่ด้วยสามัคคี ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ไม่วาจะเป็นแรงงาน พืชผล มีการไถนสิ่งของ แม่กระทั่งที่กินสำหรับทำมาหากินหรืออยู่อาศัย เมื่อมีความเจริญด้านธุรกิจเกิดขึ้น สิ่งเหล่านี้ค่อยคลงเปลี่ยนเป็นการซื้อขาย ยังมีการติดต่อกับผู้คนต่างบ้านต่างเมืองซึ่งให้ทั้งความฉลาดและความคึกคักแก่คนในท้องถิ่น ทำให้ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันลดน้อยลง มีความระแวงการเอารักเอาเปรียบเข้ามาแทนที่ ซึ่งสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันอีกทั้งเป็นเมืองท่องเที่ยว ทำให้ชาวเมืองต้องคำนึงถึงตนเอง ครอบครัว และความมั่งคั่งในสังคมเป็นสิ่งสำคัญ ศิลปวัฒนธรรมทางจิตใจของชาวภูเก็ต สามารถศึกษาได้จากสิ่งต่อไปนี้

2.1 ศาสนา ชาวภูเก็ตส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือศาสนาอิสลาม มีบ้างที่นับถือศาสนาอื่น ๆ เช่น ศาสนาคริสต์ ศาสนาซิกข์ การนับถือศาสนาตลอดจนความเชื่อของชาวภูเก็ตขึ้นอยู่กับนิสัยเชื่อสายเดิมหรือบรรพบุรุษนั่นเอง

ชาวพุทธที่สืบเชื้อสายไทย จะปฏิบัติตนเช่นเดียวกับชาวพุทธทั่ว ๆ ไป ก็มีการทำบุญตักบาตร ทำบุญบำรุงศาสนาตามความเลื่อมใสศรัทธา เมื่อถึงวันสำคัญทางพุทธศาสนา ก็จะไปร่วมพิธีกรรมที่วัด เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา สารทเดือนสิบ เป็นต้น

ชาวพุทธที่สืบเชื้อสายจีน จะปฏิบัติตนเช่นเดียวกับชาวพุทธทั่ว ๆ ไปแล้ว ยังมีการบูชาเทพเจ้าประจำบ้าน หรือประจำตระกูล มีการสร้างศาลเจ้าตามแหล่งชุมชนต่าง ๆ ไว้ทำพิธีกรรมและสักการบูชา ประเพณี ชิงการณ (2528 : 197) อธิบายไว้ว่า

ผู้สืบสกุล แซ่ตัน บูชาพระสามจางออง

ผู้สืบสกุล แซ่หลิม บูชาพระหลิมโหชื่อ

ผู้ประกอบการค้าชาย บูชาเจ้าพอกวนอู

ผู้ประกอบอาชีพกสิกรรมและเหมืองแร่ บูชาพระขุนเหากัง เทพเจ้าแห่งโลกทรัพย์ในดิน จะพบว่าบ้านของชาวพุทธที่มีบรรพบุรุษเป็นจีน จะมีทั้งพระพุทธรูปและเทพเจ้าของตน วางรวมอยู่บนหนึ่งหรือโต๊ะบูชาแห่งเดียว

2.2 คตินิยมและความเชื่อ ชาวภูเก็ตมีความเชื่อในเรื่องพระภูมิเจ้าที่ เรื่องวิญญาณ

และการประพฤติปฏิบัติในความเป็นอยู่ที่คล้ายคลึงกัน จะผิดแผกแตกต่างกันไปบ้างที่วิธีการ ถึงคตินิยมต่อไป

การตั้งศาลพระภูมิ มีความเชื่อกันว่าศาลพระภูมิเป็นที่สิงสู่วิญญาณเจ้าของที่ หรือที่เรียกว่า "เจ้าที่เจ้าทาง" ผู้ที่มาครอบครองที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง มักจะทำพิธีบวงสรวงเพื่อเช่นไหว้เจ้าที่เจ้าทางเพื่อความ เป็นสวัสดิมงคล และคุ้มครองผู้ที่อยู่อาศัย มีการตั้งศาลพระภูมิ และอัญเชิญดวงวิญญาณของเจ้าที่เจ้าทางมาสถิตย์ และบวงสรวงภัตตาหารอาหารคาวหวาน มักนิยมทำพิธีวันเสาร์ หรือวันอังคารข้างขึ้น เดือนสี่ หรือเมื่อมีการสร้างบ้านใหม่ หรือมีพิธีมงคลสมรส ชาวภูเก็ทเชื่อสายจีนบูชาเทวดา "ดั่ง" ซึ่งอัญเชิญไว้หิ้งเล็ก ๆ ติดตั้งไว้ที่เส้าบ้านด้านซ้ายมือของตัวบ้าน ทั่วเหตุผลเดียวกันคือ เพื่อคุ้มครองปกป้องรักษาผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้าน

การปฏิบัติตนบางอย่าง ชาวภูเก็ทรุ่นเก่า มักจะห้ามลูกหลานนอนในเวลาโพล้เพล้ใกล้ค่ำ โดยอ้างว่าตะวันจะชมดวงคา (หวนชมคา) ห้ามนอนหันศีรษะไปทางทิศตะวันตก เพราะมีความเชื่อว่าเป็นทิศที่สำหรับผู้ที่เสียชีวิตแล้ว ก่อนจะนำไปฉนบกก็จะวางร่างของผู้ตายให้หันหัวไปทางทิศตะวันตก ห้ามออกไปนอกบ้านในเวลาพลบค่ำ เพราะเชื่อว่าเป็นเวลาของวิญญาณ ภูติผีปิศาจเริ่มออกหากิน ให้เลยเวลานั้นแล้วจึงจะออกไปได้ ห้ามกวาดขยะในเวลากลางคืน เพราะเชื่อว่าจะกวาดโชคลาภเงินทองออกไปจากบ้าน ห้ามจ่ายเงินในขณะรับประทานอาหาร เพราะเชื่อว่าถ้าจ่ายในช่วงนั้นจะพำมหากินไม่ขึ้นเก็บเงินทองไม่อยู่ เสร็จธุระในเรื่องการกินเสียก่อนจึงจะจ่ายเงิน ไม่ว่าจะเป็นการจ่ายเงินอะไรก็ตาม ห้ามชานรับเมื่อมีเสียงเรียกในเวลากลางคืน

หญิงมีครรภ์ห้ามจ้ดเตรียมเครื่องเด็กก่อนไว้วางหน้า เพราะกลัวว่าจะทำให้เด็กที่จะมาเกิดเสียชีวิตเสียก่อน ขณะที่เกิดจันทรุปราคา หญิงมีครรภ์จะต้องเอาเข็มซ่อนปลายกลัดติดชายพกไว้ ถ้ามีการหมั้นหมายกันไว้ควรวางาระหว่างพ่อแม่ก็จะคงเอาเสื้อผ้า หรือสิ่งของไปให้กันในตอนที่เกิดสุริยุปราคา มิฉะนั้นถือว่าสิ้นสุดข้อตกลงการหมั้นหมายกัน

เด็กทารกที่ผู้ใหญ่รักใคร่เอ็นดู ห้ามผู้ใหญ่ชม หรือกล่าวคำชมเด็กว่าน่ารัก สวย ก็วิเศษ แต่ให้กล่าวคำที่นำเกลียดน่าชังแทน เพราะเกรงว่าภูติผีปิศาจจะมานำตัวเด็กไป เขาทำนองว่าคนที่ผีไม่ไว้ ทารกที่อิมหัวในขณะนอนหลับ เชื่อว่า แม่ชื่อทัก (หยอกเข่า) และหากเกิดไม่สบายประเภทตัวร้อน หรือร้องไห้ หรือชักโดยไม่มีสาเหตุ เชื่อว่าภูตวิญญานบรรพบุรุษมาเตือน

หรือแก่ง เนื่องจากลูกหลานกระทำผิด ครอบครัวที่มีชื่อ "คายนาย" ขณะที่รับประทานอาหาร ห้ามเอ่ยคำว่า อร่อย ชอบ หรือคำชมใด ๆ เพราะเชื่อว่าจะไคยถึงหูของคายนาย และจะทำให้คายนายไม่พอใจ เพราะไม่มีส่วนร่วมด้วย หากจะทำการใด ๆ ที่เป็นพิธีการที่สำคัญจะต้องบอกกล่าวให้คายนายทราบด้วย มิฉะนั้นจะเกิดอาการไม่สบาย หรือผิดอาเพศแก่ลูกหลานคนใดคนหนึ่งได้ในช่วงของการจัดงาน

ความเชื่อเกี่ยวกับขากกลางบ้าน และการปักเป่ารักษา สมัยก่อนการแพทย์แผนปัจจุบันยังไม่ได้รับความนิยม เมื่อเกิดเจ็บป่วยไม่สบายจะรักษาหมอกกลางบ้าน (แพทย์แผนโบราณ) ชาวภูเก็ทนั้นนอกจากจะรักษาความป่วยไข้กับหมอยากลางบ้านแล้ว บางคนรักษาด้วยการตามคนทรงเจ้าเข้าผี รักษาโดยวิธีเชื่อมชื่อตามเทพเจ้า ตามศาลเจ้า เช่น ศาลเจ้าปู่จ้อ และนำเปลือกทหลายรายมารายตัวกันที่ได้รับมาจากการเชื่อมชื่อแล้วมีอาการทุเลาลงและหายป่วยไข้

ความเชื่อของชาวเล ชาวเลหรือชาวน้ำ เป็นกลุ่มชนที่อพยพมาตั้งรกรากอยู่ตามเกาะน้อยใหญ่ เป็นชาวภูเก็ทที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เฉพาะกลุ่ม สุริวงศ หงศ์ใหญ่ (2528 238-239) ได้กล่าวถึงประเพณีลอยเรือของชาวเลเกาะสิเหร่ว่า ประเพณีนี้เกิดจากความเชื่อที่เกิดจากความเลื่อมใสในการดำเนินชีวิตตามสภาพที่ชนกลุ่มนี้ต้องเผชิญอยู่ แม่ชาวเลจะได้อธิษฐานว่า "เจ้าทะเล" แทะพวกเขาต้องผจญภัยในทะเลเกือบตลอดเวลา และเคยเอาชีวิตสังเวททะเลเป็นจำนวนไม่น้อย กลิ่นลมคือมัจจุราชที่ฉกาจ จึงต้องหันมาพึ่ง "ชิน" (ผีที่พวกหนึ่งว่าลงมาจากสวรรค์อาศัยอยู่ในทะเล มีลักษณะเป็นดวงไฟมีสีต่าง ๆ) คือเทพเจ้าแห่งเกาะ ซึ่งอาจคลันคาลทุกสิ่งทุกอย่างให้เกิดขึ้น พิธีลอยเรือจึงกระทำเพื่อขออำนาจเจ้าเกาะช่วยคุ้มครองพวกเขา และเพื่อขับไล่สิ่งอัปมงคลออกจากหมู่เกาะ ความเชื่อที่เกิดเป็นนิสัยฝังลึกจนเกิดเป็นกิจกรรม เสาะหาไม้มาต่อเรือ สลักตุ๊กตาเป็นผีพาย การทำตุ๊กตาสะเดาะเคราะห์หาจำนวนสมาชิกในแต่ละครอบครัว และเข้าร่วมพิธีกรรมตามคำแนะนำของ "โตะหมอ" ผู้นำในการทำพิธีลอยเรือและบางที่มีฐานะกลายเป็นหมอผี

ความเชื่อเรื่องการเกิดของชาวเล จะต้องจัดสิ่งของต่าง ๆ ใส่สออบรด สำหรับตั้งรกรากให้แก่มอตาแซ เพื่อให้การคลอดปลอดภัย ได้แก่ ข้าวสาร 1 กระป๋องเล็ก ค้ายกิบ 1 ชดเทียน 1 เลม หมาก 5 คำ พลุ 5 ใบ เงินแล้วแต่จะให้

ความเชื่อเรื่องการฝังศพ เมื่อฝังศพผู้ตาย 1 ศพ ต้องปลุกมะพร้าวไว้ 1 ต้น เพื่อ

อธิษฐานว่าบรรพบุรุษเมื่อตายไปแล้ว ชีวิตของลูกหลานจะได้อยู่เย็นเป็นสุขหรือไม่ ตามะพร้าวออก
งามมีผลดี แสดงว่าจะมีความสุข กระทั่งหมกคว่ำลงบนโลงศพ คนตาย 1 คนใช้มะพร้าว
2 ผลผ่าสี่เวลาย การฝังศพ ศพของผู้ตายจะต้องหันศีรษะไปทางทิศเหนือ เพื่อให้ตรงข้ามกับคนที่
ชีวิตอยู่ (ชาวปักะโตะนอนหันศีรษะไปทางทิศใต้ เรียกว่าทิศหัวนอน) หลังจากไปร่วมงานศพแล้วต้อง
ล้างมือล้างเท้าให้สะอาด มิฉะนั้นวิญญาณของผู้ตายมาหลอกหลอน

2.3 ประเพณีของชาวภูเก็ท กลุ่มผู้อภิปรายเรื่องวัฒนธรรมของภูเก็ท ในการสัมมนา
ประวัติศาสตร์กลาง (2528 : 293-295) ได้สรุปประเพณีที่สำคัญของชาวภูเก็ทไว้ดังนี้

ก. ประเพณีกินเจ กินเจหรือกินผักเป็นประเพณีที่ปฏิบัติเพื่อชำระจิตใจให้บริสุทธิ์ ผู้รวม
พิธีกรรมต้องสวมใส่ชุดขาว ต้องถือศีลกินผัก งดเว้นการบริโภคเนื้อสัตว์ อาหารคาวทุกชนิด ต้อง
ทำความสะอาดร่างกายเครื่องใช้ต่าง ๆ ภายในบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาชนะที่ใช้ในการประกอบ
อาหาร จะต้องนำมาทำความสะอาดใหม่อีกครั้ง ระยะเวลาที่กินเจ ผู้ที่มีความพร้อมจะเข้าร่วม
พิธีครบ 9 วัน ทั้งนี้แล้วแต่ความสมัครใจ จะเข้าร่วมกี่วันก็ได้ ผู้ที่จะกินเจ หลังจากทำความสะอาด
สะอาดร่างกายและเครื่องใช้แล้ว จะต้องไปทำความสะอาดเคารพสักการะเทพเจ้า ณ โรงพิธี คือศาลเจ้า
(อ่า) เป็นการบอกกล่าวคล้ายกับไหว้สำคัญปฏิญาณในการบำเพ็ญศีล โรงพิธีจะมีสัญลักษณ์ของดวง
วิญญาณของเทพเจ้า นักรบในหงสาว์คารจีน นักรบข่มขู่บรรลุดุธรรมชั้นสูง ที่ขบวนการกินเจได้ัญเชิญ
เข้าสู่พิธีกินเจ สัญลักษณ์เป็นดวงประทีป 9 ดวง แขนงไวเหนือเสาธงสูง (เสาโกเตง) มี
การทรงวิญญาณของเทพเจ้าทั้ง 9 นี้ คนที่เป็นร่างทรงจะใช้อาวุธมีคมต่าง ๆ ฟาดหั่นตัวเอง
ไต่บันไค้มัก ลุยไฟ ตามลัทธิความเชื่อ ซึ่งเป็นมูลเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ศรัทธา ประเพณีกินเจทวีจำนวน
ขึ้น เมื่อครบ 9 วัน ผู้เข้าพิธีจะต้องร่วมในการส่งวิญญาณทั้ง 9 ด้วยการจุดธูปและทำพิธีส่ง ณ จุด
ทำพิธี ถ้าไม่สามารถไปด้วยตนเอง อาจฝากธูปนั้นไปกับผู้เข้าพิธีได้

ข. ประเพณีแต่งงาน ประเพณีแต่งงานของชาวภูเก็ทมีลักษณะผสมกันทั้ง จีน ไทย
ฝรั่ง กลายเป็นไทยนิก จีนน้อย ฝรั่งกลาย (ประสิทธิ์ ชิมการณ 2528 : 206) ก่อนนำมา
ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม

การแต่งงานแบบไทย มีการหมั้นหมายและทาบทามสู่ขอเพื่อตกลงกำหนดวันทำพิธี วัน
พิธีมีขันหมาก ทำพิธีส่งหมั้น นำพระพุทธรูปมณฑกแก้วขาวสาว เลี้ยงฉลอง และส่งตัวเข้าหอ มีพิธี

"เวียนสาکเวียนหมอน" คือ เชิญคู่สามีภรรยาที่ครองคู่อย่างราบรื่น เป็นผู้ทำพิธีให้

การแต่งงานแบบจีน แต่เดิมพิธีคือประเพณีจีน แต่งตัวแบบจีน เจ้าสาวคลุมหน้าตา จะได้เห็นหน้าตอนเข้าหอ มีการคารวะผู้ใหญ่แบบค่านับหลายครั้งหลายหน การทาบทาม การหมั้น เป็นเรื่องของผู้ใหญ่ทั้งสิ้น

การแต่งงานแบบมุสลิม ชาวมุสลิมนิยมหากุหลาบไม้ใหญ่ผู้ชายตั้งแควยี่เด็ก และยี่คัมใน เฝ้าพิธีไม่ประสงค์ให้ลูกหลานของตนไปอยู่กับคนต่างศาสนา แต่ปัจจุบันการคบหาสมาคมกว้างขวาง ขึ้น ทำให้การแบ่งแยกศาสนาในเรื่องการครองคู่ความเข้มงวดลง

การแต่งงานของชาวมุสลิมส่วนใหญ่ เมื่อหนุ่มสาวชอบหรือรักใคร่ก็จะให้ผู้ใหญ่ไปสู้อขอและ ทำการหมั้นหมาย นิตวันแต่งงาน บางคู่หมั้นและแต่งในวันเดียวกัน วันทำพิธีแต่งงานฝ่ายเจ้าบ่าว ยกขบวนแห่ (ขบวนรดยนต์) ไปบ้านเจ้าสาว มีการจุดประทัดต้อนรับเจ้าบ่าว อาจมีพิธีสงฆ์ หรือ ไม่มีก็ได้ ในช่วงเช้าจะเริ่มพิธีการระดมญาติผู้ใหญ่ ด้วยการเชิญคัมนำชาโดยท้าวสาว มีผู้เรียกชาน ชื่อญาติตามลำดับชั้น เช้ารับน้ำชาจากท้าวสาว ในช่วงนี้เป็นการลงขัน ให้เงินทองทรัพย์สินจาก ญาติเหล่านี้ หลังจากนั้นเป็นการเลี้ยงฉลอง กลางคืนมีพิธีส่งตัวเจ้าหอ สำหรับการแต่งกายของคู่ บ่าวสาวนิยมแต่งแบบสากลนิยม คือผู้ชายใส่สูท ผู้หญิงแต่งชุดชาวฟู่ตองแบบชุดควีวาห์ของฝรั่ง

ก. ประเพณีงานศพ ภูเก็ตมีประเพณีงานศพตามความนิยมของบรรพบุรุษดังนี้

งานศพไทย มีพิธีอาบน้ำศพ และบรรจุหีบศพ ตั้งศพไว้ให้ญาติคลุกอยู่กับาน หรือวัดหนึ่ง ขึ้นอยู่กับเจ้าภาพจะประสงค์ให้ตั้งศพไว้ให้ญาติคลุก มีการเลี้ยงพระ สวดพระอภิธรรม ดวายนั่งฆาน มีการเลี้ยงแขกหรือที่มาในงานศพ ทั้งอาหารคาวหวานและเครื่องคิม แขกส่วนใหญ่นิยมไปงานศพ เวลากลางคืน ในเวลากลางวันเป็นเรื่องของหมู่ญาติ ซึ่งมาช่วยกันทำบุญเลี้ยงพระ เมื่อถึงเวลา ฅาปนกิจจะเคลื่อนศพไปเผายังฅาปนกิจสถาน และมักใช้แรงงานญาติมิตรที่ใกล้ชิดช่วยกันแบกหีบศพ วนรอบเตาเผา 3 รอบ ก่อนนำขึ้นสู่เตาเผา หลังจากเผาแล้ววันรุ่งขึ้นตอนเช้าครูทำพิธีเก็บ อังคาร บางคนนำอังคารไปฝัง บางคนนำไปใส่สตูบที่จัดเตรียมไว้ บางคนนำไปลอยทะเล

งานศพจีน หีบศพแบบจีนหรือโลงจีนประกอบขึ้นด้วยไม้ซุง เรียกว่า โลงหัวหมู มีการ แต่งตัว ผู้ตายและใส่ทรัพย์สินประจำตัวผู้ตายลงในหีบศพด้วย การตั้งศพให้ญาติคลุกนิยมตั้งศพไว้ ที่บ้านก่อนนำไปฝังที่สุสานตามประเพณี ในการตั้งศพไว้ที่บ้านบางคราวต้องปักถากัน เพื่อใช้เนื้อที่ของ

ถนนวางโต๊ะ เก้าอี้ กางเตนท์รับรองแขกหรือที่มาร่วมงานศพ และนิยมไปร่วมพิธีในกลางคืน มีทั้งพิธีสงฆ์ในกุฏิหรือกุฏิ และมหายาน หรือพิธีสวดคงเต็ก การเลี้ยงแขกหรือที่มาในงานเป็นเรื่องใหญ่ ซึ่งเจ้าภาพถือว่าจะต้องไม่ให้ขาดคตบกพร่อง อาหารที่ใช้เลี้ยงในงานศพมีทั้งคาวหวานและเครื่องดื่ม การเคลื่อนศพไปฝังนิยมใช้คนเป็นจำนวนมากช่วยกันแบกหาม ผู้มาช่วยในวันแห่ขบวนเคลื่อนศพจะได้รับของขวัญที่ระลึก ถ้าเจ้าภาพมีฐานะดีจะเป็นอั้งเป่า (เงินใส่ซองแดง) รองลงมาอาจเป็นลอตเตอรี่ หรือผ้าขาวม้า หรือผ้าขนหนูผืนเล็ก ๆ บางครั้งเป็นบุหรี 1 ซอง เป็นต้น ก่อนเคลื่อนศพออกจากบ้านจะต้องตั้งโต๊ะไหว้ศพ ของที่นำมาเช่น ไหว้โคแก่ ไก่ หัวหมู เส้นหมี่ เหลือง เหล้าขาว ขนมครบชุด ผลไม้ ผัก โดยลูกหลานต้องออกมาทำความเคารพแบบจีน และกล่าวคำเชิญผู้ตายให้รับของดังกล่าว พิธีนี้ต้องกระทำให้เสร็จสิ้นก่อนเที่ยง เพราะจะต้องเคลื่อนศพออกจากบ้านเวลาเที่ยงตรง

งานศพมุสลิม ผู้นับถือศาสนาอิสลาม ไม่นิยมบรรจุผู้ตายลงในหีบศพ หากแต่วางศพบนเตียงหรือแคร่ แล้วนำไปทำพิธีฝังที่สุสานภายใน 24 ชั่วโมงหลังการสิ้นชีวิต

ง. ประเพณีการแต่งกายของชาวภูเก็ต ผู้หญิงชาวบ้านทั่วไป ยามปกติที่อยู่กับบ้านมักแต่งกายตามสบายคือ นุ่งโจงกระโจมอกเพียงผืนเดียว ทำงานบ้านและพักผ่อนภายในบ้าน เมื่อออกจากร้านเพื่อไปทำธุระนอกบ้าน นิยมนุ่งโจงผ้าเต๋อสีล้วนหลากลายงดงามและสูงค่า เสื้อเข้ารูปผ้าลูกไม้โปร่งบางสีล้วนคล้อยตามคอกวางที่ปรากฏบนโจง และนิยมเสื้อชั้นในสีเข้มตามสีพื้นของผ้าลูกไม้ นั้น ประทับทรงรูปพรรณตามฐานะ

การแต่งกายไปงานศพ ชาวภูเก็ตเชื้อสายจีนไม่เน้นชุดค่า แต่ให้สีของเสื้อผ้าเป็นสีเข้ยคือ สีฟ้า เข้ยว น้ำเงิน เทา ห้ามออกไปทางสีร้อน (สีแดง) เป็นใช้ไค้ แต่ถาเป็นญาติให้ใช้สีดำ ชาวและตามญาติที่ใกล้ชิด จะต้องแต่งกายด้วยผ้าดิบ และใช้ผ้าดิบไว้ทุกขระยะหนึ่ง แล้วจึงเปลี่ยนเป็นผ้าขาวธรรมดา ต่อมาเมื่อครบกำหนดเปลี่ยนเป็นสีเข้ยว ฟา น้ำเงิน เทา ระยะหนึ่งจึงจะเริ่มใส่เสื้อผ้าที่เป็นสีแดงและสีอื่น ๆ ไค้ตามชอบ ชาวภูเก็ตที่มีบรรพบุรุษเป็นคนไทย ใช้ชุดค่าเป็นสัญลักษณ์ของการไว้ทุกข์ แต่งทุกขอยู่ประมาณ 1 เดือน 50 วัน 100 วัน แล้วแต่จะกำหนดกันในทฤษฎาติ ชาวมุสลิมไม่นิยมแต่งตัวแสดงความทุกข์ จึงไม่จำกัคสีที่ใช้แต่งตัวไปงานศพ

เด็กวัยรุ่นและสตรีวัยสาวสาวภูเก็คนิยมนุ่งกระโปรง กางเกงแล้วแต่โอกาส แต่ส่วนใหญ่ นิยมนุ่งกางเกง ถ้าสถานที่ที่จะไปรวมกิจกรรมนั้นไม่บังคับการแต่งกาย

จ. ประเพณีสารทไทย วันสารทไทยหรือเดือนสิบของชาวภูเก็ตมี 4 วันคือ วันขึ้น 8 ค่ำที่วัดมาหนัก ขึ้น 15 ค่ำที่วัดพระทอง วันแรม 8 ค่ำเดือน 10 ที่วัดเทพกระษัตรี และ วันแรม 15 ค่ำ เดือน 10 ชาวภูเก็ตที่นับถือศาสนาพุทธพร้อมใจกันนำอาหารคาวหวาน อาหารแห้ง เครื่องครัวไปถวายพระภิกษุสงฆ์ เป็นการทำบุญอุทิศให้แก่บรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้ว และมีขนมลา ขนมที่มีเส้นเล็ก ๆ ทำจากแป้งและน้ำตาลหอคือน้ำมัน เป็นขนมสำคัญที่จะขาดมิได้ โดยเชื่อว่าถ้าหากบรรพบุรุษที่เสียชีวิตไปแล้วนั้น ต้องไปชดใช้กรรมเป็นเปรต ก็จะได้อาหารประเภทนี้ เพราะเปรตมีปากเล็กเท่ารูเข็ม ไม่สามารถกินอาหารอื่น ๆ ที่ทำอุทิศให้ จึงต้องเผื่ออาหารประเภทนี้ไว้ด้วย

ฉ. ประเพณีทำบุญเดือนเก้า (ห่อตอ) เป็นประเพณีไหว้เทวดาของคนจีน ทำเป็นประจำทุกปีในเดือน 9 เช่นไหว้ควยขนมทำเป็นรูปเต่าหาลี่แดง นำไปเช่นไหว้เทวดาที่ศาลเจ้า หากผู้ใดต้องการขมมนักใช้วิธีเสี่ยงทายขอจากเทพเจ้า ถ้าได้รับอนุญาต ก็สามารถนำขมนั้นไปรับประทานที่บ้านได้ ในปีถัดไปต้องนำขนมเต่าไปถวายคืน และเต่าที่ถวายคืนจะต้องมีขนาดโตกว่าที่เคยได้รับเป็น 2 เท่า ดังนั้นเมื่อถึงเทศกาลห่อตอ ร้านทำขนมในจังหวัดภูเก็ต จะได้รับการว่าจ้างให้ทำขนมเป็นจำนวนมาก และสามศาลเจ้าก็จะมีเต่าสีแดงตัวโตขนาดต่าง ๆ กัน วางเรียงรายเต็มศาลเจ้า ผู้คนไปไหว้เทพเจ้า ล้วนรูปเต็มไปทั้งศาลเจ้า และเทศกาลนี้จะมีการประดิษฐ์อาหารต่าง ๆ อย่างมีศิลปะ ประสวยประชันกันโดยนำมาวางแสดงกันในบริเวณที่กำหนดขึ้น เช่น ห่อตอบานตลาดสด ห่อตอบานบางเหนียว เป็นต้น

ช. ประเพณีการทำขวัญเด็ก เป็นประเพณีที่รับมาจากจีน ทำทั้งลูกหญิงและลูกชาย พิธีนี้จะทำเมื่อบุตรอายุครบ 1 เดือน เริ่มด้วยตอนเช้าทำการอาบน้ำที่เชื้อที่เชื้อที่เสียก่อนเพื่อนำไปไหว้พระในศาลเจ้า และขอชื่อเป็นทางการ (ชื่อเป็นภาษาจีน) และขอพรจากพระเพื่อความ เป็นสิริมงคลแก่เด็ก

ผู้ปกครองของเด็กจะทำขนมเต่าแดง ไข่ต้มหาลี่แดง และข้าวเหนียว (อัวโป้ง) เพื่อไหว้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ที่เหลือจะนำไปแจกญาติพี่น้องหรือคนที่คุ้นเคย เพื่อเป็นการบอกกล่าวว่าเป็นวันเกิดลูกอายุครบ 1 เดือนแล้ว บ้านไหนที่ได้รับขนมเป็นของบอกกล่าว ก็จะมีของตอบแทนให้ มักเป็นเงินใส่ซองแดง (อั้งเป่า) หรือข้าวสาร เส้นเชียว ไข่ไก่ ให้เป็นสิริมงคลแก่เด็ก

ข. ประเพณีการโกยหนาน เป็นการสะเคาะเคราะห์ของชาวจีน เชื่อกันว่าถ้าโกยหนานแล้ว จะทำให้สุขภาพสบายใจ ปราศจากโรคมะเร็งไข้เจ็บ หนานจะหาที่ศาลเจ้า ช่วงปลายเดือน 3 ผู้เข้าร่วมพิธีต้องเตรียมสิ่งของต่อไปนี้ กระดาษทองคำเป็นรูปชายหญิง พร้อมทั้งเขียนชื่อกำกับไว้ เป็นสัญลักษณ์แทนผู้ที่ให้สะเคาะเคราะห์ ผักกวยชาย 2-3 คน เส้นไหม เงิน ผู้ต้องการสะเคาะเคราะห์นำสิ่งของเหล่านี้เดินผ่านผู้เข้าทรง ซึ่งยืนอยู่สองข้างทางที่จะต้องเดินผ่าน เอาสิ่งของมอบให้คนทรงจะประทับตราสีแดงบนตัวหรือเครื่องใช้ ผู้เข้าพิธีจะได้รับส้มเขียวหวานคนละ 1 ผล สำหรับใช้รับประทานเมื่อออกจากโรงพิธี คือปอกเปลือกส้มโยนเปลือกส้มขั้วเมล็ดทิ้งไปทางด้านหลัง ไม่ต้องเหลียวไปดูเปลือกส้มนั้น และรับประทานส้มนั้นเป็นอันสิ้นสุดพิธี

ฅ. ประเพณีเบ็ดเตล็ด ประเพณี ชิมการณ์ (2528 : 206-207) ไก่กล่าวถึงประเพณีย่อย ๆ ของชาวภูเก็ทไว้ดังนี้

ประเพณีต้อนรับแขกของชาวภูเก็ท ชาวภูเก็ทนิยมรับรองแขกนอกบ้าน เช่นตามร้านกาแฟ ร้านอาหาร มากกว่าจะเชิญแขกไปยังบ้านเรือนของตน แม้มารยาทในการเลี้ยงคอบแทนแขกก็ไม่สู้เคร่งครัดนัก ฝรั่งบางคนประหลาดใจว่า ทำไมเมื่อชาวภูเก็ทเลี้ยงอาหารแก่เขาแล้ว เมื่อเขาเชิญไปเลี้ยงคอบแทนที่บ้านบ้างกลับปฏิเสธไม่ยอมรับเลี้ยง

ประเพณีการทูกจา การทูกจาระหว่างเพื่อนฝูงที่สนิทรักใคร่ชอบพอกัน มักใช้คำหยาบ ทักทายกันโดยไม่สนใจผู้ไม่เกี่ยวข้องจะคอยินไต่ฟังในบริเวณเดียวกันเลย คนที่ไม่เข้าใจหรือคนต่างถิ่นอาจจะเข้าใจผิดว่าทะเลาะกัน การขานรับการเรียกของผู้ใหญ่ที่ใช้โดยทั่วไปคือ "โอย" และคำที่ใช้แสดงความเห็นทวยว่า "เออ" หรือ "อือ" ถ้าต้องการทูกแสดงถึงความสุภาพลดความกระต้างของน้ำเสียงลงทวยหางเสียง "อ่าว" "อือ" "นา" "ตา" "อา" เป็นต้น

ภูเก็ทไม่มีประเพณีคนรับใช้ที่จะต้องขยอตัว หรือคุกเข่าคอบหน้าเจ้านาย ทุกคนจะยืนหรือนั่งในที่เสมอกันหมด คนชั้นรตมีสิทธิ์รวมโต๊ะอาหารกับนายจ้างได้ ทำให้ข้าราชการที่ไคมีโอกาสมาบริหารจังหวัดภูเก็ทในระคับผู้ปกครองมักจะมองว่าชาวภูเก็ท กระต้าง หยาบคาย

ภูเก็ทในยุคปัจจุบันกำลังพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ผู้คนต่างถิ่นต่างชาติต่างหล่งไหลมาเที่ยวภูเก็ท มาตั้งหลักแหล่งทำมาหากินในภูเก็ท อารยธรรมต่าง ๆ ยอมติคคามหล่งไหลเข้ามาทวย และจะตองกระทบกระเทือนวัฒนธรรม วัฒนธรรมนิยมประเพณี ค่านิยมของท้องถิ่นซึ่งมีอยู่เดิม

การหยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาทำการศึกษา คาดว่าจะเป็นการปลุกความสำนึกให้ชาวภูเก็ตในการรักษา
ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมที่มีอยู่ มิให้ถูกกลืนหรือเปลี่ยนแปลงไปกว่าที่ควรจะเป็น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต" ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. การศึกษาทบทวน

- 1.1 ศึกษาหนังสือ วารสาร เอกสารย่อย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งในและต่างประเทศ
- 1.2 ศึกษาแผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ตในส่วนที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในทงสภาพเดิม
- 1.3 สัมภาษณ์ชาวภูเก็ตที่มีความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งในเขตอำเภอเมือง อำเภอกลาง อำเภอกะทู้ จำนวน 12 คน โดยวิธีการอภัยมาศึกษาเพื่อเป็นแนวคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ถูกต้อง สมบูรณ์และครอบคลุมทุกสาขา
- 1.4 ปรึกษารื้อกับผู้ที่ทรงคุณวุฒิในขอบข่ายของการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่มีประสิทธิภาพ การวางแผนหาและความเป็นไปได้ของแบบสัมภาษณ์ที่จะนำไปใช้

2. เครื่องมือในการวิจัย

- 2.1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ขึ้น 1 ชุด เพื่อใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ความรู้ และแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบเลือกตอบ (Checklist) เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของชาวภูเก็ต เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในค่านิยมและค่านิยม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบภาคראส่วนประเมินค่า เพื่อสัมภาษณ์
แนวคิดของชาวภูเก็ตในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นทั้งใน
ด้านวัตถุและจิตใจ

2.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ตรวจสอบความ
ถูกต้องความครอบคลุมของเนื้อหา จากนั้นจึงได้นำเอาข้อเสนอนั้นที่ได้
จากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่แท้จริงต่อไป

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ กับครู
กับนักการศึกษาโรงเรียนสตรีภูเก็ต ซึ่งไม่ใช่เป็นประชากรที่แท้จริงของ
การวิจัย จำนวน 20 ท่าน แล้วนำเอาข้อบกพร่องที่พบมาปรับปรุงแก้ไข
ใหม่ประสิทธิภาพที่ยั่งยืน

3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรเป็นกลุ่มประชากรตัวอย่างที่ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sample)
จัดแบ่งประชากรตามกลุ่มอายุ ในแต่ละอำเภอ แล้วจึงสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่แบ่ง
ชั้นนั้นโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้วิธีการ
จับสลาก ผู้วิจัยได้กระจายตัวอย่างประชากรไปตามตำบลต่าง ๆ ทุกตำบลใน 3 อำเภอ
ซึ่งมีทั้งหมด 17 ตำบล ซึ่งประกอบด้วยอำเภอเมืองมี 8 ตำบล ได้แก่ ตำบลตลาดใหญ่
ตำบลตลาดเหนือ ตำบลระแงง ตำบลวิชิตสงคราม ตำบลฉลอง ตำบลกะรน ตำบลราไวย์
ตำบลเกาะแก้ว อำเภอถลางประกอบด้วย 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลไม้ขาว ตำบลสาธุ
ตำบลเทพศิรินทร์ ตำบลศรีสุนทร ตำบลเชิงทะเล ตำบลป่าคลอก อำเภอเกาะภูเก็ตประกอบด้วย 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลกะทู้ ตำบลกมลา ตำบลป่าตอง

ในการกระจายตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้สุ่มจากทุกกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษา
และถือเกณฑ์ในการสุ่มดังนี้

จำนวนประชากรมีขนาดเป็น	จำนวนประชากรที่สุ่มคิดเป็นร้อยละของ จำนวนประชากร
ร้อย	25
พัน	10
หมื่นขึ้นไป	1 (ประกอบ กรณีสุ่ม 2525 10)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและคณะได้ออกสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ไม่มีการส่งแบบสัมภาษณ์ทางไปรษณีย์ จำนวนแบบสัมภาษณ์จึงได้ครบตามจำนวนที่สุ่มตัวอย่างไว้ พร้อมทั้งได้บันทึกแนวคิดเพิ่มเติมจากผู้ให้สัมภาษณ์อีกด้วย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS ของศูนย์คอมพิวเตอร์วิทยาลัยอาชีวศึกษาวิชาเขตเทเวศร์

5.1 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ตอนที่ 1 ซึ่งเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ และนำมาเสนอในรูปตารางและบรรยาย

5.2 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ตอนที่ 2 ซึ่งเป็นเรื่องความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต และตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแนวคิดของชาวภูเก็ตเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้นำมาหาค่ามัธยฐานเลขคณิต \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าคะแนนจากแบบสัมภาษณ์เป็น 4 ระดับคือ

3 หมายถึงมีความรู้หรือมีแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ มาก

2 หมายถึงมีความรู้หรือมีแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ปานกลาง

1 หมายถึงมีความรู้หรือมีแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ น้อย

0 หมายถึงไม่มีความรู้หรือไม่แสดงความคิดเห็นไม่เชื่อเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

และจะแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ต่อไปนี้

3.00 - 2.56 ความหมายมาก

2.55 - 1.56 ความหมายปานกลาง

1.55 - 1.00 ความหมายน้อย

0.99 - 0.00 ความหมายไม่รู้ ไม่แสดงความคิดเห็น ไม่เชื่อ

การวิเคราะห์แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ตนั้น จะนำมาวิเคราะห์ทั้งในส่วนของแต่ละท่าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจของชาวภูเก็ตเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นทั้งในทางวัตถุและจิตใจ พร้อมทั้งวิเคราะห์ในส่วนรวมของแต่ละอำเภอ พร้อมทั้งเปรียบเทียบความรู้และแนวคิดของชาวภูเก็ตในแต่ละอำเภอ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และถ้าปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็จะทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ตัววิธีของเซฟเฟ

ผลการวิเคราะห์

ข้อมูลเรื่องแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต ได้มาจากการให้ คำสัมภาษณ์ของชาวภูเก็ตที่ถูกต้องคัดเลือกเป็นกลุ่มประชากรตัวอย่างใน 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอกลาง อำเภอกะทู้ จำนวน 1,122 คน ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอผลของการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของคู่มือคำสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์และเปรียบเทียบแนวความคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นชาวภูเก็ตในแต่ละอำเภอ และในแต่ละกลุ่มอายุในตำบลต่อไปนี้

1. ตำบลควนศรีความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมตำบลควน
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมตำบลจิตใจ
3. แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมตำบลควน
4. แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมตำบลจิตใจ

ตอนที่ 3 สรุปแนวคิดของชาวภูเก็ตในด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นทั้ง 4 ตำบล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของคู่มือ

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 1 นี้ผู้วิจัยเสนอในรูปแบบของคำอธิบายประกอบตาราง ดังต่อไปนี้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของคู่มือคำสัมภาษณ์ โดยการหาค่าร้อยละ ปรากฏว่า คู่มือคำสัมภาษณ์เป็นหญิงมากกว่าชาย คือชายคิดเป็นร้อยละ 32.4 และหญิงคิดเป็นร้อยละ 67.6 และส่วนมากเป็นผู้ที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่คือ 25-49 ปี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 45.2 ของประชากรตัวอย่าง

สำหรับวุฒิการศึกษาของคู่มือคำสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 27.5 จบระดับประถมศึกษาปีที่ 4 (การศึกษานานาชาติ) รองลงมาคือระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 25.4 รองอันดับสามคือ จบระดับประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 13.1 ส่วนผู้จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นคิดเป็นร้อยละ 9.7 ซึ่งเป็นคู่มือคำสัมภาษณ์มากเป็นอันดับ 4 นอกนั้นมีบ้างเล็กน้อยที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับ ป. วจ. ระดับ ป. กศ. ป. วจ. ป. กศ. สูง หรือ พ. ม. คิดเป็นร้อยละ 6.7 4.4
 ๑.9 และ .5 ตามลำดับ และผู้ที่ห้ออ่านออกเขียนได้ ไม่ได้จบระดับการศึกษาใด ๆ ประมาณ
 6.8 % ดังตาราง ที่แสดงไว้ (ดูตารางที่ 2)

สำหรับท่านอาชีพของผู้ตอบร้อยละ 26.6 เป็นนักเรียน และร้อยละ 16.8 เป็นนัก
 ศึกษา ร้อยละ 15 มีอาชีพรับราชการ ร้อยละ 10.2 เป็นแม่บ้าน มี 2 กลุ่มที่คิดเป็น
 ร้อยละ 8.8 เท่ากันคือ พ่อค้าและผู้ที่อยู่ในวัยชราอยู่กับบ้านเฉย ๆ ผู้ที่ทำงานรับจ้างทั่วไปร้อยละ
 6.1 และทำงานรัฐวิสาหกิจคิดเป็นร้อยละ 5.8

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรตัวอย่างตามอายุในอำเภอต่าง ๆ

อายุ	อำเภอเมือง	อำเภอดกลาง	อำเภอเกษตร	รวม	ร้อยละ
15 - 24 ปี	186	176	60	422	37.6
25 - 49 ปี	292	130	85	507	45.2
50 ปีขึ้นไป	103	60	30	193	17.2
รวม	581	366	175	1,122	100.-

ตอนที่ 1

ตารางที่ 2 แสดงสถานภาพโดยทั่วไปของกลุ่มประชากรตัวอย่างในจังหวัดภูเก็ต

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	363	32.4
- หญิง	759	67.6
2. อายุ		
- 15 - 24 ปี	422	37.6
- 25 - 49 ปี	507	45.2
- 50 ปี	193	17.2
3. ระดับสูงสุดทางการศึกษา		
- ประถมปีที่ 4	309	27.5
- ประถมปีที่ 6	147	13.1
- มัธยมศึกษาตอนต้น	51	4.5
- มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ. 5)	109	9.7
- ป.วช.	75	6.7
- ป.กศ.	49	4.4
- ป.จศ.	10	.9
- ป.กศ. สูง (ท.ม.)	6	.5

ตารางที่ 2 สถานภาพโดยทั่วไปของกลุ่มประชากรตัวอย่างในจังหวัดภูเก็ต (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
3. วุฒิสถุสททางการศึกษา (ต่อ)		
- ปริญญาตรี	285	25.4
- สูงกว่าปริญญาตรี	5	.4
- อื่น ๆ (ไม่ได้รับการศึกษาคหรือท้ออ่านออกเขียน ได้)	76	6.8
4. อาชีพหรือหน้าที่การงาน		
- นักเรียน	298	26.6
- นักศึกษา	189	16.8
- แม่บ้าน	115	10.2
- เกษตรกร	20	1.8
- ทอคา	99	8.8
- ทำงานรับจ้าง	69	6.1
- รัฐวิสาหกิจ	65	5.8
- รับราชการ	168	15.-
- อื่น ๆ (อยู่บ้านเฉย ๆ)	99	8.8
5. ที่อยู่ (ตามราชอาณาจักร)		
- อำเภอเมือง	581	51.8
- อำเภอกลาง	366	32.6
- อำเภอกะทู้	175	15.6

ตอนที่ 2 ตารางที่ 3 แสดงความถี่ - ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวกูยู่เก็กตามวัย

ความถี่ - ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น	อำเภอเมือง		ความหมาย	อำเภอลดง		ความหมาย	อำเภอสกชู่		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพิธีกรรมของชาติเก่าแก่และเป็นหลักฐานประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	1.76	.73	ปาน	2.20	.71	ปาน	2.04	.75	ปาน
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบอกชื่ออาหารเก่าแก่ที่ชาวกูยรับประทาน	1.63	.67	ปาน	1.55	.75	น้อย	1.66	.52	ปาน
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานเรือนแบบต่าง ๆ ของชาวกูยู่เก็ก เช่น แบบทงเคี่ยม แบบจั้น แบบชีโนโปรตุเกส	1.81	.86	ปาน	2.00	.84	ปาน	2.23	.83	ปาน
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแต่งกายของชาวกูยู่เก็กแบบต่าง ๆ	1.97	.80	ปาน	2.06	.89	ปาน	2.19	.82	ปาน
5. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชื่อของเครื่องใช้ในการดำรงชีพของชาวกูยู่เก็ก เช่น ขัน (เบาะ) ส้อม และ กง ฯลฯ	2.24	.73	ปาน	2.52	.68	ปาน	2.67	.59	มาก
6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชื่อของการละเล่นพื้นบ้านของชาวกูยู่เก็ก เช่น หนังสติ๊ก ชี่เกรียน ฯลฯ	1.67	.59	ปาน	1.72	.61	ปาน	1.87	.59	ปาน

ตารางที่ 3 แสดงความถี่ - ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชนชาวภูเก็ต (ต่อ)

ความถี่ - ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	อำเภอเมือง		ความหมาย	อำเภอดง		ความหมาย	อำเภอศรี		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสด็จของเต็ก ๆ และบอกชื่อการเสด็จแบบต่างๆ ของเต็ก เช่น พอยรราว ขวางโพล เชนิงของ	2.05	.76	ปาน	2.01	.71	ปาน	2.22	.78	ปาน
8. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพลงแปลโบราณที่ใช้กลอนเต็ก เช่น เพลงไก่เดอย เพลงกลอนของ ฯลฯ	.72	.79	ไม่รู้	.93	.86	ไม่รู้	1.10	1.10	น้อย
9. ความรู้ความเข้าใจและสามารถอธิบายในการเสด็จตามแบบ เช่น เชนิงของบรอก ชีเคินโก ฯลฯ	.65	.78	ไม่รู้	.87	.89	ไม่รู้	.97	1.11	ไม่รู้
10. ความรู้ความเข้าใจและสามารถบอกเกี่ยวกับพิธีทำพวย	.89	.97	ไม่รู้	1.17	1.12	น้อย	1.45	1.15	น้อย
11. ความรู้ความเข้าใจและสามารถบอกเกี่ยวกับพิธีพอยรราว เช่น ลูกแขกฮอวไทมมหลม ฮยจุมทไทมมหลม ฮยวไทมมทกวาไฝ ฯลฯ	1.61	.89	ปาน	1.75	1.01	ปาน	1.91	1.06	ปาน

จากตารางที่ 3 แสดงว่าชาวภูเก็ตในเขตอำเภอกลางมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาก และชาวภูเก็ตน้อย ชาวภูเก็ตในเขตอำเภอศรีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง และชาวภูเก็ต

ตารางที่ 4 แสดงความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติของชาวภูเก็ต

	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ		ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ		ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับความสนใจ	
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของชาวภูเก็ตในเรื่องการเกิด	1.69	.90	1.76	.98	1.91	.98
2. ความรู้เกี่ยวกับความเชื่อเรื่องการเจ็บป่วยโดยเชื้อโรค เช่น การถูกแมลงกัด การถูกขุยขี้ตามร่างกาย ฯลฯ	1.33	.76	1.38	.75	1.44	.75
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาโรคลมชัก	1.77	.97	1.82	1.03	2.02	1.02
4. ความเชื่อเกี่ยวกับความฝัน	1.42	.96	1.50	1.06	1.70	1.03
5. ความรู้ความเชื่อเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลโดยวิธีตามธรรมชาติ	1.70	.66	1.62	.75	1.66	.71
6. ความรู้เกี่ยวกับกาชงชาเตาไฟ	1.25	.90	1.10	.92	1.41	.89

ตารางที่ 4 แสดงความถี่ - ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบบัญชีเงินอุดหนุนของหน่วยงานศึกษา (ต่อ)

ความถี่ - ความเข้าใจเกี่ยวกับเงินอุดหนุน	จำแนกเบื้องต้น		ความถี่	จำแนกกลาง		ความถี่	จำแนกสุทธิ		ความถี่
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
7. ความถี่เกี่ยวกับการศึกษา (ปี 9) ของหน่วยงานศึกษา	2.05	.88	ปานกลาง	1.95	.95	ปานกลาง	2.33	.87	ปานกลาง
8. ความถี่เกี่ยวกับระดับชั้น 9 (พอต่อ)	1.19	.80	น้อย	1.07	.83	น้อย	1.41	.79	น้อย
9. ความถี่เกี่ยวกับระดับชั้น 3	1.90	.53	ปานกลาง	1.81	.62	ปานกลาง	1.90	.55	ปานกลาง
10. ความถี่เกี่ยวกับระดับชั้นประถมศึกษา	1.17	.74	น้อย	1.03	.79	น้อย	1.33	.78	น้อย
11. ความถี่เกี่ยวกับระดับชั้นการศึกษา	1.54	.87	น้อย	1.39	1.01	น้อย	1.75	1.07	ปานกลาง
12. ความถี่เกี่ยวกับระดับชั้นของระดับชั้นศึกษา	1.80	.83	ปานกลาง	1.89	.91	ปานกลาง	1.95	.96	ปานกลาง
13. ความถี่เกี่ยวกับระดับชั้นของระดับชั้นศึกษา	1.48	.69	น้อย	1.55	.70	น้อย	1.61	.78	ปานกลาง

ตารางที่ 4 แสดงความถี่ - ความเข้าใจเกี่ยวกับการยอมรับสิทธิเสรีภาพของสังคมของชาวกัมพูชาใน (ต่อ)

	ความถี่ - ความเข้าใจเกี่ยวกับการยอมรับสิทธิเสรีภาพของสังคม		ความหมาย	อำนาจกลาง		ความหมาย	อำนาจพื้นที่		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
14. ความรู้ทางพระศัพทศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพค้า	1.57	1.14	ปานกลาง	1.58	1.20	ปานกลาง	1.58	1.21	ปานกลาง
15. ความรู้ทางพระศัพทศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพค้า	1.46	.67	น้อย	1.40	.73	น้อย	1.43	.72	น้อย
16. ความรู้ทางพระศัพทศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	1.68	.69	ปานกลาง	1.60	.74	ปานกลาง	1.58	.72	ปานกลาง
17. ความรู้ทางพระศัพทศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพรรษา	1.68	.69	ปานกลาง	1.66	.62	ปานกลาง	1.63	.60	ปานกลาง
18. ความรู้ทางพระศัพทศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพพระสงฆ์	1.25	.73	น้อย	1.39	.74	น้อย	1.24	.81	น้อย
19. ความรู้ทางพระศัพทศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจหาอาชญากรรม	1.28	.83	น้อย	1.41	.80	น้อย	1.33	.89	น้อย
20. ความรู้ทางพระศัพทศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการออกกฎหมาย	1.29	.66	น้อย	1.36	.69	น้อย	1.34	.73	น้อย

ตารางที่ 4 แสดงความถี่ - ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับใช้สิทธิพลเมืองของชาวภูเก็ตในปัจจุบัน (ต่อ)

ความถี่ - ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิพลเมือง	อำเภอเมือง		ความหมาย	อำเภอดกลาง		ความหมาย	อำเภอกระทู้		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
21. ความรู้ทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับวันเสาร์ (เดือน 10)	1.79	.50	ปานกลาง	1.77	.54	ปานกลาง	1.74	.55	ปานกลาง
22. ความรู้ทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับงานพิธีกรรมทั่วไปในชีวิตประจำวัน	2.26	.84	น้อย	2.36	.79	ปานกลาง	2.34	.83	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่าชาวภูเก็ตส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิพลเมืองในระดับปานกลาง เรื่องการรับใช้สิทธิพลเมืองของภูเก็ตเพราะผู้ตอบคำถามมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องวันพิธีกรรมและประเพณีทางพุทธศาสนา เช่นวันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา ศักยภาพพระเถระ การตรวจสุขภาพหมู่บ้าน การออกปฏิทิน เรื่องงานประเพณีเดือนเก้า (พอลอง) ประเพณีไหว้พระเจดีย์สามชั้น ระกันมอญ นอกจากนี้เมื่อถามถึงเมืองเก่าภูเก็ตธรรมคำสอนของพุทธศาสนาเข้าไปในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 5 แสดงแนวคิดของชาวเกาหลีเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	อำเภอเมือง		ความหมาย	อำเภอดง		ความหมาย	อำเภอกฐี		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ความเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่มเพื่อศึกษาเกี่ยวกับโบราณสถานโบราณวัตถุของจังหวัดภูเก็ต	2.05	.95	ปานกลาง	2.19	.87	ปานกลาง	2.10	1.-	ปานกลาง
2. ความเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งประวัติศาสตร์เมืองถ้ำพิงทุเรียน	2.81	.51	มาก	2.79	.60	มาก	2.75	.62	มาก
3. ความเห็นเกี่ยวกับความสะอาดของแหล่งโบราณคดีในอำเภอเมือง (หลังการขุดค้น)	1.92	.86	ปานกลาง	2.04	.67	ปานกลาง	1.83	1.-	ปานกลาง
4. ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	.99	.90	ปานกลาง	2.06	.93	ปานกลาง	1.77	1.10	ปานกลาง
5. ความเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์อาคารโบราณสถาน (วัดพระคูด้)	2.32	.85	ปานกลาง	2.20	.89	ปานกลาง	2.37	.83	ปานกลาง

ตารางที่ 5 แสดงแนวคิดของชาวภูเก็ตในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นภาค (คอ)

แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น	อำเภอเมือง		ความหมาย	อำเภอดงยาง		ความหมาย	อำเภอกะทู้		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
6. ความรู้สึกเป็นเกียรติกับการอนุรักษ์ ชักจูงให้ชาวภูเก็ตชมและกวด แบบดั้งเดิม	1.92	.92	ปาน	1.98	.97	ปาน	2.03	1.04	ปาน
7. ความรู้สึกเห็นเกี่ยวกับการชักจูงให้ชมการแต่งกายแบบไทยในจังหวัด ภูเก็ต	1.66	.88	กลาง	1.81	.92	ปาน	1.58	1.07	น้อย
8. ความรู้สึกเห็นที่จะอนุรักษ์การแต่งกายแบบเก่าของชาวภูเก็ตให้ กลมกลืนกับระดับสมัยใหม่เพื่อสร้างเอกลักษณ์ในการแต่งกาย ของชาวภูเก็ต	2.07	.90	กลาง	2.21	.70	ปาน	1.89	1.12	กลาง
9. ความรู้สึกเห็นเกี่ยวกับการแต่งกายแบบสมัยใหม่ของชาวชนชาวภูเก็ต	1.88	.88	ปาน	1.92	.93	ปาน	1.89	1.-	ปาน
10. ความรู้สึกเห็นเกี่ยวกับการชมท่วงท่าที่ใช้เครื่องใช้โบราณ ดั้งเดิม	1.33	.78	น้อย	1.49	.90	น้อย	1.31	1.01	น้อย

ตารางที่ 5 แสดงแนวคิดของชาวภูเก็ตในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นภาคภูเก็ต (คอ)

แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น	อำเภอเมือง		ความหมาย	อำเภอดง		ความหมาย	อำเภอตะกั่ว		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
11. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการใช้เครื่องมือตกแต่งเค็มในการประกอบอาชีพของชาวภูเก็ต	1.78	.95	ปาน	2.27	.92	ปาน	1.72	1.12	กลาง
12. ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น	2.61	.70	มาก	2.75	.55	มาก	2.65	.77	มาก
13. ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เช่น มโนราห์ หนังตะลุง ร้องเง่า	2.01	.98	กลาง	2.27	.91	กลาง	2.02	1.06	กลาง
14. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดหาหอพักและสถานที่เล่นกีฬา เช่น อ่าวชายทะเล เช่นของ อู่คน ใหญ่เขาวิชาน้ำพุร้อน	2.19	.86	ปาน	2.37	.84	ปาน	2.18	1.02	กลาง
15. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรวบรวมความรู้ทางวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นรูปแบบ เช่น ตำราชาวบ้านโบราณ ประเพณีความเชื่อ	2.34	.80	ปาน	2.45	.77	ปาน	2.18	.98	กลาง
16. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารทางวัฒนธรรมท้องถิ่นเผยแพร่ให้ความรู้แก่ชาวภูเก็ต	2.55	.74	กลาง	2.53	.77	ปาน	2.38	.91	กลาง

ตารางที่ 5 แสดงแนวคิดของชาวภูเก็ตในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นตามวัตถุประสงค์ (ต่อ)

แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น	อำเภอเมือง		ความหมาย	อำเภอดง		ความหมาย	อำเภอกะทู้		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
17. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความคงทนของวัสดุสถานที่ก่อสร้างและสภาพของตัวภูเก็ต	1.87	.87	ปานกลาง	2.01	.90	ปานกลาง	1.79	1.15	ปานกลาง
18. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การขอความร่วมมือจากหน่วยงานราชการในการอนุรักษ์สถานที่	2.13	.92	ปานกลาง	2.31	.86	ปานกลาง	2.09	1.07	ปานกลาง
19. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การส่งเสริมให้คนในท้องถิ่น (ภูเก็ต) อนุรักษ์สถานที่	2.35	.81	ปานกลาง	2.40	.81	ปานกลาง	2.28	.99	ปานกลาง
20. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การไปเยี่ยมชมโบราณสถานโบราณวัตถุของภูเก็ต	2.54	.71	มาก	2.69	.60	ปานกลาง	2.40	.95	ปานกลาง
21. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การให้ความสนใจในการอ่านเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับโบราณสถานโบราณวัตถุ	2.33	.80	ปานกลาง	2.47	.80	ปานกลาง	2.06	1.-	ปานกลาง
22. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริจาคทรัพย์สินในทางราชการเพื่อจัดเป็นสถานที่อนุรักษ์ทางประวัติศาสตร์	1.85	1.09	ปานกลาง	2.19	1.09	ปานกลาง	1.69	1.19	ปานกลาง

ตารางที่ 5 แสดงแนวคิดของชาวนกเก็บในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นตามวัตถุประสงค์ (ต่อ)

แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น	อำเภอเมือง		ความหมาย	อำเภอดงยาง		ความหมาย	อำเภอดงขี้เหล็ก		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
23. ความคิดที่จะเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้าชมงานแบบโบราณของพ่าน (ดาม)	2.16	.98	ปาน	2.33	.95	ปาน	1.98	1.15	กลาง
24. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเก็บค่าเช่าแปลงที่หว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวในงานแบบโบราณและของเก่าแก่ภายในงาน	1.42	.99	น้อย	1.71	1.09	กลาง	1.62	1.12	กลาง
25. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรวบรวมเครื่องใช้เก่าแก่ต่าง ๆ ไว้ในแหล่งเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์โดยเน้นในการศึกษาของเยาวชนเป็นหลัก	2.49	.80	กลาง	2.54	.84	กลาง	2.33	1.03	กลาง
26. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริจาคเครื่องใช้เก่าแก่สมควรแก่การอนุรักษ์ในพื้นที่ทางราชการ	2.05	.97	กลาง	2.29	.97	กลาง	1.79	1.22	กลาง

จากตารางที่ 5 สรุปได้ดังนี้

1. ชาวนกเก็บทุกอำเภอมีแนวคิดที่จะจัดทำโครงการอนุรักษ์ศิลปกรรมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น
2. ชาวนกเก็บอำเภอกระบุรีมีแนวคิดที่จะแต่งกายแบบไทยอยู่ในระหว่างการจัดงาน

ตารางที่ 6 แสดงแนวคิดของชาวภูเก็ตในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นตามจุดต่างๆ

แนวคิดในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น	อำเภอเมือง		ความหมาย	อำเภอดอนตาล		ความหมาย	อำเภอกระทุ่ม		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสืบทอดความเชื่อเกี่ยวกับการทรงเงาเข้าสู่เวทมนต์คาถาเบญจกัณฑ์	1.55	.89	น้อย	1.59	.95	ปาน	1.62	1.12	ปาน
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยาสมุนไพรและการชวยจากกาทรองเงา	1.46	.89	น้อย	1.48	.95	น้อย	1.58	1.07	ปาน
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยาสมุนไพร	2.11	.78	ปาน	2.15	.79	ปาน	2.24	.88	ปาน
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการไปรักษาโรคมัยไซ้เจ็บกับแพทย์แผนโบราณ	1.46	.77	น้อย	1.53	.81	น้อย	1.58	.94	ปาน
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งเรณลับที่เล่าสืบทอดกันมา เช่น การตีกลองกลางคืน การชานรับเสียงเรย์กตอมกลางคืน	1.82	.97	กลาง	1.91	.97	กลาง	2.-	1.07	กลาง
6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องการขานพญานาคจากเงาที่เจทางและสิ่งศักดิ์สิทธิ์	2.08	.81	ปาน	2.02	.89	ปาน	2.16	.96	ปาน

ตารางที่ 6 แสดงแนวคิดของชาวภูเก็ตในการรับรู้ทัศนคติของบัณฑิต (ต่อ)

	แนวคิดในการรับรู้ทัศนคติของบัณฑิต		ความหมาย	อำเภอเมือง		ความหมาย	อำเภอดง		ความหมาย	อำเภอกะทู้		ความหมาย
	\bar{X}	S. D.		\bar{X}	S. D.		\bar{X}	S. D.				
7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเอาหลักการของพระพุทธศาสนา ที่ชนะมา มาใช้ในชีวิตประจำวัน	2.49	.73	ปานกลาง	2.47	.83	ปานกลาง	2.32	.90	ปานกลาง			
8. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องลัทธิไสยศาสตร์ การผสมงกรรม นรกสวรรค์	1.90	.90	ปานกลาง	1.97	.99	ปานกลาง	1.97	1.05	ปานกลาง			
9. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศรัทธาของบัณฑิตต่างจังหวัด	2.13	.76	ปานกลาง	2.12	.86	ปานกลาง	1.95	.96	ปานกลาง			
10. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศรัทธาของบัณฑิตต่างจังหวัด	2.01	.89	ปานกลาง	2.01	.95	ปานกลาง	1.88	1.04	ปานกลาง			
11. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาของบัณฑิตต่างจังหวัด	1.37	.86	น้อย	1.43	.94	น้อย	1.63	1.08	ปานกลาง			
12. ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของบัณฑิต	1.81	.96	ปานกลาง	1.86	.96	ปานกลาง	1.85	1.07	ปานกลาง			

ตารางที่ 6 แสดงแนวคิดของชาวภูเก็ตในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางน้ำ (ต่อ)

	แนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางน้ำ		ความสำคัญ		ความสำคัญ	
	ค่าเฉลี่ย	ส.ด.	ค่าเฉลี่ย	ส.ด.	ค่าเฉลี่ย	ส.ด.
13. ความพึงพอใจไม่ประจบสอประมาัดทางน้ำ	1.14	.79	1.25	.87	1.78	1.00
14. ความพึงพอใจในเรื่องความรับผิดชอบของชุมชนเพื่อรักษา	1.16	.78	1.21	.80	1.23	1.00
15. ความพึงพอใจในการที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของทางราชการ	1.84	.88	2.00	.92	1.93	1.02
16. ความพึงพอใจที่จะช่วยเหลือกันเองในการทำรายการในทางน้ำโดยสมัครใจ	1.76	.90	1.17	.78	2.06	.96
17. ความพึงพอใจเรื่องการตั้งถิ่นฐานของชุมชนต่าง ๆ โดยได้รับทราบเรื่อง	1.08	.72	1.49	.93	1.02	.82
18. ความพึงพอใจเกี่ยวกับความสะอาดและสุขภาพอนามัยในภูเก็ต มีส่วนช่วยให้ความเป็นอยู่ของชาวภูเก็ตดีขึ้น	1.47	.89	1.41	.92	1.26	.97

ตารางที่ 6 แสดงแนวคิดของชาวภูเก็ตในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ (ต่อ)

	แนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม		แนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม		แนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
19. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอพยพของค่างแว่นถิ่นใต้จากถิ่นฐานเดิมในจังหวัดภูเก็ต ให้ช่วยส่งเสริมเอกลักษณ์ในทางวัฒนธรรมที่มีความไว้วางใจ และความร่วมมือกันพัฒนาของ	1.40	.87	1.75	.86	1.20	.97
20. ความคิดเห็นให้ความสำคัญต่อการรักษาความหลากหลาย	1.16	.82	2.18	.86	1.43	.95
21. ความคิดเห็นที่ทราบเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ	2.03	.83	2.32	.82	1.91	1.06
22. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรักษาของชาวภูเก็ต	2.06	.90	1.93	.86	2.32	.89
23. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการของชาวภูเก็ต	1.84	.85	2.73	.59	1.74	1.05
24. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชาวภูเก็ต	2.74	.61	2.47	.69	2.73	.60

ตารางที่ 6 แสดงแนวคิดของชาวภูเก็ตในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นตามจุดใด (อบ)

แนวคิดในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น	อำเภอเมือง		ชาย	อำเภอดง		ชาย	อำเภอศรี		ความ
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
25. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงพื้นที่ให้มีอยู่ดีมีสุข	2.36	.72	ปาน	2.43	.75	ปาน	2.29	.84	ปาน
26. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของประเพณีในจังหวัดภูเก็ต	2.52	.75	ปาน กลาง	2.49	.73	ปาน กลาง	2.48	.82	ปาน กลาง
27. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของประเพณีในจังหวัดภูเก็ต	2.44	.73	ปาน กลาง	2.50	.77	ปาน กลาง	2.55	.56	ปาน กลาง
28. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ประเพณีในจังหวัดภูเก็ต	2.53	.75	ปาน	2.70	.61	ปาน	2.65	.67	ปาน
29. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อตอบสนองนักท่องเที่ยว	2.67	.64	ปาน	2.53	.84	ปาน กลาง	2.62	.74	ปาน
30. ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมตะวันตกที่หลงใหลเข้าสู่มجتمع การส่งเสริมการท่องเที่ยว	2.52	.77	ปาน กลาง	2.20	.92	ปาน กลาง	2.61	.71	ปาน

ตารางที่ 6 แสดงแนวคิดของชาวภูเก็ตในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นตามปัจจัย (ต่อ)

แนวคิดในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น	อำเภอเมือง		ความหมาย	อำเภอดง		ความหมาย	อำเภอกะทู้		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
31. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์กำแพงเมืองเก่า	2.08	.93	ปานกลาง	2.01	.82	ปานกลาง	2.22	1.03	ปานกลาง
การอนุรักษ์ภาษา	2.41	.85	ปานกลาง	2.59	.73	มาก	2.42	.89	ปานกลาง
การอนุรักษ์เงิน	2.51	.78	ปานกลาง	2.49	.79	ปานกลาง	2.52	.86	ปานกลาง
การอนุรักษ์ไฟฟ้า	2.41	.82	ปานกลาง	2.35	.89	ปานกลาง	2.50	.85	ปานกลาง
การอนุรักษ์น้ำ	2.31	.89	ปานกลาง	2.10	1.10	ปานกลาง	2.29	.98	ปานกลาง
การอนุรักษ์วิถีชีวิต	2.15	1.03	ปานกลาง	2.78	.53	มาก	2.11	1.16	ปานกลาง

ตารางที่ 6 แสดงแนวคิดของชาวนักวิชาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติของจังหวัดกาญจนบุรี (ต่อ)

แนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ	อำเภอเมือง		ความหมาย	อำเภอดงหลวง		ความหมาย	อำเภอทอ		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
32. ความรู้สึกเห็นแก่ตัวกับการช่วยกันรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	2.76	.54	ปานกลาง	2.69	.66	มาก	2.71	.70	มาก
33. ความรู้สึกเห็นแก่ตัวกับการให้ความร่วมมือในการเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศแบบต่าง ๆ ของบ้านเมือง	2.70	.64	มาก	2.68	.63	มาก	2.58	.83	มาก
34. ความรู้สึกเห็นแก่ตัวกับการร่วมมือของชาวไทย	2.56	.71	มาก	1.63	.61	มาก	2.59	.81	มาก

จากตารางที่ 6 สรุปได้ดังนี้

1. ชาวนักวิชาการอำเภอเมือง อำเภอดงหลวง และอำเภอทอ มีความรู้สึกเห็นแก่ตัวกับการช่วยกันรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การขอความร่วมมือจากประชาชน และแนวคิดที่จะใช้ระบบนิเวศแบบอนุรักษ์ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ อยู่ในระดับน้อย ส่วนอำเภอทออยู่ในระดับปานกลาง
2. ชาวนักวิชาการอำเภอเมือง อำเภอดงหลวงและอำเภอทอมีความรู้สึกเห็นแก่ตัวกับการให้ความร่วมมือในการเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศแบบต่าง ๆ ของบ้านเมือง ในระดับที่ต่างกัน โดยอำเภอเมืองมีความรู้สึกเห็นแก่ตัวกับการให้ความร่วมมือในการเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศแบบต่าง ๆ ของบ้านเมืองอยู่ในระดับน้อย

3. ช่างเทคนิคช่างฝีมือช่างเทคนิคในโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อชาติ การศึกษาผู้หาของดีของหาย
โดยวิธีรุนแรง เรื่องการศึกษาผู้หาของดีของหายในเชิงลึก มีส่วนช่วยให้ความเป็นอยู่ของช่างเทคนิคชั้น
อยู่ในระดับน้อย
4. ช่างเทคนิคในอาชีพช่างเทคนิค และช่างเทคนิค มีมหาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนของช่างเทคนิคอยู่ในระดับมาก
ช่างอาชีพช่างเทคนิคในโรงงานอยู่ในระดับปานกลาง
5. ส่วนเทคนิคเรื่องอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 7 ตารางสรุปแนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติของชาวภูเก็ทในแต่ละส่วนของเขตอำเภอ

แนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ	อำเภอเมือง		ความหมาย	อำเภอกลาง		ความหมาย	อำเภอกะทู้		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและภูมิทัศน์	1.47	.58	น้อย	1.63	.61	กลาง	1.80	.67	กลาง
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและภูมิทัศน์	1.51	.54	น้อย	1.50	.57	น้อย	1.55	.54	น้อย
3. แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและภูมิทัศน์	2.--	.41	ปาน	2.15	.49	ปาน	1.99	.58	ปาน
4. แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและภูมิทัศน์	1.96	.30	ปาน	2.01	.36	ปาน	1.99	.42	ปาน

จากตารางที่ 7 แสดงว่าชาวภูเก็ททุกส่วนให้ความสำคัญต่อความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและภูมิทัศน์ในระดับน้อย และในด้านการรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและภูมิทัศน์ในเขตอำเภอเมือง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย ส่วนแนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและภูมิทัศน์และทัศนียภาพในระดับปานกลาง

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่าง
อำเภอในด้านการรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในตำบล

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1,637.920	818.960	24.892 *
ภายในกลุ่ม	1,119	36,814.654	32.899	
ทั้งหมด	1,121	38,452.574		

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 8 แสดงว่าชาวภูเก็ทในสามอำเภอมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม
ท้องถิ่นตำบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึง
ทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โคยวิธีของ เซฟเฟ

ตารางที่ 9 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในเรื่องความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติของชาวภูเก็คนำมาวัดดู

	อ.เมือง	อ.กลาง	อ.ภูเก็ต
	17.20	19.08	20.31
อำเภอเมือง	-	1.88 *	3.11 *
อำเภอลำปาง	-	-	1.23
อำเภอภูเก็ต	-	-	-

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 9 แสดงว่าชาวภูเก็คนำมาวัดดูในอำเภอเมืองมีความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติของภูเก็คนำมาวัดดูแตกต่างกับ อำเภออื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่าง
อำเภอในเรื่องแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นบ้านวัด

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	4,039.590	2,019.795	18.058 *
ภายในกลุ่ม	1,119	125,155.034	111.845	
ทั้งหมด	1,121	129,194.624		

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 10 แสดงว่าชาวภูเก็ทในสามอำเภอมิแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม
ท้องถิ่นบ้านวัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
จึงทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่

ตารางที่ 11 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในเรื่องแนวคิดในการอนุรักษ์
ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวัตถุ

	อ.เมือง	อ.กลาง	อ.กะ
	54.61	57.98	52.74

อำเภอเมือง - 3.37 * 1.87

อำเภอดกลาง - - 5.24 *

อำเภอกะ - - -

$P < 0.05$

จากตารางที่ 11 แสดงว่าชาวภูเก็ทในอำเภอเมืองมีแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
ด้านวัตถุแตกต่างจากชาวภูเก็ทในอำเภอดกลาง และชาวภูเก็ทในอำเภอดกลางยังมี
แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวัตถุแตกต่างจากชาวภูเก็ทในอำเภอ
กะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่าง
อำเภอในตำบลแนวทิศในการอนุรักษ์ที่ปลิวัดนธรรมทองดีบ้านจิตใจ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1,124.686	562.343	3.405 *
ภายในกลุ่ม	1,119	184,798.173	165.145	
ทั้งหมด	1,121	185,922.860		

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 12 แสดงว่าชาวภูเก็ทในสามอำเภอมีแนวทิศในการอนุรักษ์ที่ปลิวัดนธรรมทองดีบ้าน
จิตใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงทดสอบความแตกต่าง
ระหว่างคู่โคออร์ดิเนตของเซฟเพ่

ตารางที่ 13 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในเรื่องแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นตามจิตใจ

	อ.เมือง	อ.กลาง	อ.กะทู้
	79.24	81.47	79.94
อำเภอเมือง	-	2.23 *	0.70
อำเภอดกลาง	-	-	1.532
อำเภอกะทู้	-	-	-

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 13 แสดงว่าชาวภูเก็ตในอำเภอเมืองและอำเภอดกลางมีแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นตามจิตใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 14 ตารางสรุปแนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของจังหวัดในเขตภาคกลางตอนล่าง
ของชวบุรี

แนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของจังหวัด	อายุ 15-24		ความเหมาะสม	อายุ 25-49		ความเหมาะสม	อายุ 50 ขึ้นไป		ความเหมาะสม
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของจังหวัด	1.40	.56	พอ	1.65	.62	ปาน	1.77	.62	ปาน
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของจังหวัด	1.45	.56	พอ	1.56	.54	ปาน	1.52	.56	พอ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของจังหวัด ความถี่	2.03	.46	ปาน	2.03	.47	ปาน	2.12	.50	ปาน
4. แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของจังหวัด	1.94	.33	ปาน	1.78	.32	ปาน	2.08	.39	ปาน

จากการที่ 14 แสดงว่าจังหวัดในเขตภาคกลางตอนล่าง (15-24 ปี) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของจังหวัดภาคกลางตอนล่างอยู่ในระดับ
น้อย และเหมาะสม (50 ปีขึ้นไป) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของจังหวัดภาคกลางตอนล่างอยู่ในระดับ

ตารางที่ 15 ตารางแสดงสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอายุ
ในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวิถี

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	2,406.1722	1,203.0861	37.3478 *
ภายในกลุ่ม	1,119	36,046.4018	32,2130	
ทั้งหมด	1,121	38,452.5740		

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 15 แสดงว่าชาวภูเก็ตในสามกลุ่มอายุ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวิถีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่อายุวิธีของเซฟเฟ่

ตารางที่ 16 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอายุ ในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นบ้านวัดฤๅ

	15-25 ปี	25-49 ปี	50 ปีขึ้นไป
	16.50	19.02	20.32
1. กลุ่มอายุ 15-24	-	2.52	3.82
2. กลุ่มอายุ 25-49	-	-	1.30
3. กลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป	-	-	-

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 16 แสดงว่ากลุ่มวัยรุ่น (15-24 ปี) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นแตกต่างจากกลุ่มวัยผู้ใหญ่ (25-49 ปี) และกลุ่มวัยชรา (50 ปีขึ้นไป) นอกจากนี้กลุ่มวัยชรา (50 ปีขึ้นไป) ยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นแตกต่างจากกลุ่มผู้ใหญ่ (25-49 ปี) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 17 ตารางแสดงผลวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่าง
กลุ่มอายุในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติของบ้านจิกใจ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1,688.508	844.254	6.993 *
ภายในกลุ่ม	1,119	135,083.006	120.717	
ทั้งหมด	1,121	136,771.515		

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 17 แสดงว่าชาวภูเก็ทในช่วงสามกลุ่มอายุ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ที่ระดับ 0.05 ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติของบ้านจิกใจ
จึงทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่วิจัยของเซฟเฟ้

ตารางที่ 18 ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
ศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นตามจิตใจ

	อายุ 15-24 ปี	อายุ 25-49 ปี	อายุ 50 ปีขึ้นไป
	33.22	35.83	35.49
กลุ่ม 15-24 ปี	-	2.61	2.27
กลุ่ม 25-49 ปี	-	-	.34
กลุ่ม 50 ปีขึ้นไป	-	-	-

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 18 แสดงว่ากลุ่มอายุในวัยรุ่น (15-24 ปี) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
ศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นตามจิตใจแตกต่างจากกลุ่มผู้ใหญ่ (25-49 ปี) อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 19 ตารางแสดงผลวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอายุ
ในเรื่องแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นบ้านจิกใจ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	5,009.887	2,504.943	15.493*
ภายในกลุ่ม	1,119	180,912.972	161.673	
ทั้งหมด	1,121	185,922.860		

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 19 แสดงว่าชาวภูเก็กระหว่างสามกลุ่มอายุ มีแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นบ้านจิกใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่

ตารางที่ 20 ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอายุในเรื่องแนวคิด
ในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของดินแดนจิตใจ

	อายุ 15-24 ปี	อายุ 25-49 ปี	อายุ 50 ปีขึ้นไป
	7.86	80.05	84.32
อายุ 15-24	-	1.89	6.16 *
อายุ 25-49	-	-	4.27 *
50 ปีขึ้นไป	-	-	-

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 20 แสดงว่าชาวภูเก็ตในกลุ่มวัยรุ่น (15-24ปี) และกลุ่มผู้ใหญ่ (25-49 ปี) มีแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของดินแดนจิตใจแตกต่างจากกลุ่มคนชรา (50ปีขึ้นไป) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 3 สรุปแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ตโดยจำแนกรายละเอียด
ในแต่ละด้าน

ตารางที่ 21 แสดงแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในด้านความรู้ความเข้าใจใน
ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวัตถุ

ข้อ ที่	ความรู้ - ความเข้าใจด้านวัตถุ	ระดับความรู้		แปลความ หมาย
		\bar{X}	S.D.	
1	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบอกชื่อสถานที่เก่าแก่และเป็นหลักฐาน ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	1.95	.75	ปานกลาง
2	ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบอกชื่ออาคารเก่าแก่ที่ควรอนุรักษ์ ในจังหวัดภูเก็ต	1.61	.68	ปานกลาง
3	ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะบ้านเรือนแบบต่าง ๆ ของ ชาวภูเก็ต เช่น แบบดั้งเดิม แบบจีน แบบชิโนโปรตุกีส	1.94	.86	ปานกลาง
4	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแต่งกายของชาวภูเก็ตแบบต่าง ๆ	2.03	.84	ปานกลาง
5	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชื่อเครื่องมือใช้ในการดำรงชีพของชาว ภูเก็ต เช่น ฆ้อง (นาค) และ คัง หักพลก ฯลฯ	2.90	.70	ปานกลาง
6	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชื่อของการละเล่นพื้นบ้านของชาวภูเก็ต เช่น หนังตะลุง ยี่เกวี่มะนา ตบโอง ฯลฯ	1.72	.60	ปานกลาง
7	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเล่นของเด็กและบอกชื่อการเล่น แบบต่าง ๆ ของเด็ก เช่น ทอยราว ขวางไหล เข็มขัดของ	2.13	.76	ปานกลาง
8	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพลงแปลโบราณที่ใช้กล่อมเด็ก เช่น เพลงโกเดื่อน เพลงกล่อมทอง ฯลฯ	.85	.89	ไม่รู้
9	ความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการเล่านิทานพื้นบ้านเช่น เชยชายคอนรอก ชีเต็นโต ฯลฯ	.77	.88	ไม่รู้

ตารางที่ 21 แสดงแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในด้านการรู้
ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวัตถุ (ต่อ)

ข้อ ที่	ความรู้ - ความเข้าใจด้านวัตถุ	ระดับความรู้		แปลความ หมาย
		\bar{X}	S.D.	
11	ความรู้ ความเข้าใจ และสามารถบอกเกี่ยวกับปริศนาคำทาย	1.07	1.07	น้อย
12	ความรู้ ความเข้าใจ และสามารถบอกสัญลักษณ์และคำพังเพยท้องถิ่น เช่น ทุกแตกอย่าให้ชนหล่น อย่าจิ้มก้นให้คนคม อย่าเห็นชู้ดีกว่าใส่ ฯลฯ	1.70	.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 21 สรุป ชาวภูเก็ทขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการร้องเพลงแปล และความรู้
เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน มีความรู้ในเรื่องของปริศนาคำทายในส่วนอื่น ๆ อยู่
ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 22 แสดงแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสถานความรู้ความเข้าใจใน
ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นตามจิตใจ

ข้อ ที่	ความรู้ความเข้าใจด้านจิตใจ	ระดับความรู้		แปลความ หมาย
		\bar{X}	S.D.	
1	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อของชาวกู๋เกิดในเรื่องการเด็ก	1.75	.94	ปานกลาง
2	ความรู้เกี่ยวกับความเชื่อเรื่องการเจ็บไข้ไตพวยของเด็กทารก เช่น การผูกเชือกหัก การผูกขวัญตามบรรพบุรุษ ฯลฯ	1.36	.75	น้อย
3	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาโรคนัยไข้เจ็บ	1.83	.99	ปานกลาง
4	ความเชื่อเกี่ยวกับความฝัน	1.49	1.01	น้อย
5	ความรู้ความเชื่อเกี่ยวกับการจัดวางพระบูชา แดงป้ายสัณศิษย์ วิญญาณบรรพบุรุษ รูปปั้น - มารตาสถูลงสัไปแล้ว การตั้งศาล พระภูมิเจ้าที่	1.67	.70	ปานกลาง
6	ความรู้เกี่ยวกับการบูชาเตาไฟ	1.22	.91	น้อย
7	ความรู้เกี่ยวกับการกินผัก (กินเจ) ของชาวกู๋เกิด	2.05	.91	ปานกลาง
8	ความรู้เกี่ยวกับประเพณีเดือน 9 (ทอดกฐน)	1.19	.82	น้อย
9	ความรู้เกี่ยวกับประเพณีตรุษจีน (เดือน 3)	1.87	.56	ปานกลาง
10	ความรู้เกี่ยวกับประเพณีการไหว้พระจันทร์	1.15	.77	น้อย
11	ความรู้เกี่ยวกับประเพณีการไหว้เทวดา	1.53	.95	น้อย
12	ความรู้เกี่ยวกับประเพณีการลอยกระทงแถบชาวกู๋เกิด	1.85	.88	ปานกลาง
13	ความรู้เกี่ยวกับประเพณีวันสงกรานต์ของชาวกู๋เกิด	1.52	.71	น้อย
14	ความรู้ทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับวันอาสาฬหบูชา	1.58	1.17	ปานกลาง
15	ความรู้ทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับวันมาฆบูชา	1.44	.70	น้อย

ตารางที่ 22 แสดงแนวทิศในการอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นในด้านการรู้ความเข้าใจใน
ศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นตามจิตใจ (ต่อ)

ข้อ ที่	ความรู้ความเข้าใจตามจิตใจ	ระดับความรู้		แปลความ หมาย
		\bar{X}	S.D.	
16	ความรู้ทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับวันวิสาขบูชา	1.64	.71	ปานกลาง
17	ความรู้ทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับวันเข้าพรรษา	1.64	.61	ปานกลาง
18	ความรู้ทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับวันคล้ายวันประสูติของพระพุทธเจ้า	1.29	.75	น้อย
19	ความรู้ทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการถวายผ้าอาบน้ำฝน	1.33	.83	น้อย
20	ความรู้ทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการทอดกฐิน	1.32	.69	น้อย
21	ความรู้ทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับวันสารท (เดือน 10)	1.78	.52	ปานกลาง
22	ความรู้ทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน	2.31	.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 22 สรุป พบว่าเกิดมีความรู้เกี่ยวกับความเชื่อเรื่องการอุทิศเนื้อที่ให้แก่เด็กทารก ความเชื่อเรื่องฝัน การบูชาเตาไฟ งานทอผ้า ประเพณีการไหว้พระจันทร์ การไหว้เทวดา วันสงกรานต์ วันสำคัญทางศาสนาในระดับน้อย ส่วนเรื่องอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 23 แสดงแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นบ้านวัดตุ

ข้อ ที่	แนวคิดบ้านวัดตุ	ระดับความคิดเห็น		แปลความ หมาย
		\bar{X}	S.D.	
1	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรวมกลุ่มเพื่อศึกษาเกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุของจังหวัดภูเก็ต	2.10	.93	ปานกลาง
2	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์หลักฐานประวัติศาสตร์เมืองถลางไว้ ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา	2.79	.56	มาก
3	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบความพอใจที่จะอาศัยอยู่ในบ้านแบบดั้งเดิม (หลังคามีสี่สูง มุงจาก)	1.94	.89	ปานกลาง
4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฟื้นฟูภูมิสถาปัตยกรรมบ้านแบบดั้งเดิม	1.98	.95	ปานกลาง
5	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ อาคารบ้านเรือนแบบผสม (ชิโนโปรตุกีสสไตล์)	2.29	.86	ปานกลาง
6	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ การแต่งกายแบบดั้งเดิมให้เป็น เอกลักษณ์ของชาวภูเก็ต	1.96	.96	ปานกลาง
7	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบที่จะแต่งกายแบบไทยในจังหวัดภูเก็ต	1.70	.93	ปานกลาง
8	ความคิดเห็นที่จะประยุกต์การแต่งกายแบบเก่าของชาวภูเก็ตให้กลมกลืน กับสมัยใหม่ เพื่อเป็นเอกลักษณ์ในการแต่งกายของชาวภูเก็ต	2.09	.95	ปานกลาง
9	ความพอใจเกี่ยวกับการแต่งกายแบบสมัยใหม่ของเยาวชนชาวภูเก็ต	1.89	.92	ปานกลาง
10	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความนิยมที่จะใช้เครื่องใช้ในครัวเรือนแบบดั้งเดิม	1.38	.86	น้อย
11	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการใช้เครื่องมือแบบดั้งเดิมใน การประกอบอาชีพของชาวภูเก็ต	1.84	.98	ปานกลาง
12	ความชอบที่จะบริโภคอาหารแบบชาวภูเก็ต	2.66	.67	มาก

ตารางที่ 23 แสดงแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในค่านิยม
เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นบ้านวัด (ต่อ)

ข้อ ที่	แนวคิดบ้านวัด	ระดับความคิดเห็น		แปลความ หมาย
		\bar{x}	S.D.	
13	ความคิดเห็นที่จะร่วมฝึกหรือส่งเสริมการแสดงศิลปะพื้นบ้าน เช่น มโนราห์ หนังตะลุง	2.10	.98	ปานกลาง
14	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการถ่ายทอดการละเล่นของเด็กแบบดั้งเดิม เช่น อววย เขย เขนึ่งหยอง ฯลฯ ให้แก่เยาวชนรุ่นหลัง	2.25	.88	ปานกลาง
15	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรวบรวมความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ตำราชาแสมโบราณ ฯลฯ	2.35	.83	ปานกลาง
16	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อเผยแพร่ให้แก่ชาวภูเก็ต	2.52	.78	ปานกลาง
17	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการที่จะให้ลูกหลานสืบต่อการแต่งกายแบบชาวภูเก็ต	1.90	.93	ปานกลาง
18	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการที่จะจัดให้มีการถ่ายทอดการทำเครื่องจักสานของชาวภูเก็ตสู่ลูกหลาน	2.18	.93	ปานกลาง
19	ความต้องการที่จะฝึกลูกหลานให้พูดภาษาถิ่น (ภูเก็ต)	2.36	.84	ปานกลาง
20	ความสนใจที่จะไปเยี่ยมชมโบราณสถานโบราณวัตถุของภูเก็ต	2.56	.73	มาก
21	ความสนใจที่จะอ่านเอกสารที่จัดเผยแพร่เกี่ยวกับโบราณสถานและโบราณวัตถุของชาวภูเก็ต	2.34	.85	ปานกลาง
22	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริจาคที่ดินของพื้นที่ทางราชการเพื่อจัดเป็นบริเวณที่ควรอนุรักษ์ทางประวัติศาสตร์	1.93	1.11	ปานกลาง

ตารางที่ 23 แสดงแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในตำบลแนวคิด
เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นตำบลวัดตุ (ต่อ)

ข้อ ที่	แนวคิดตำบลวัดตุ	ระดับความคิดเห็น		แปลความ หมาย
		\bar{X}	S.D.	
23	ความพอใจที่เปิดโอกาสเช่าชมบ้านแบบโบราณของท่าน	2.19	1.-	ปานกลาง
24	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเก็บค่าชมประตูสำหรับผู้ที่ต้องการเข้าชม บ้านและของเก่าแก่ของท่าน	1.55	1.05	ปานกลาง
25	ความคิดเห็นที่จะรวบรวมสิ่งของเครื่องใช้เก่าแก่ไว้ในแหล่งเดียวกัน เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาของเยาวชนรุ่นหลัง	2.48	.85	ปานกลาง
26	ความคิดเห็นที่จะบริจาคสิ่งของเครื่องใช้เก่าแก่อันสมควรแก่การอนุรักษ์ แก่ทางราชการ	2.09	1.03	ปานกลาง

ตารางที่ 23 สรุป ชาวภูเก็ทมีความคิดเห็นที่จะให้มีการอนุรักษ์หลักฐานประวัติศาสตร์เมืองกลาง
และสนใจที่จะไปเยี่ยมชมโบราณสถานเหล่านี้ในระดับมาก ชาวภูเก็ทมีความคิด
เกี่ยวกับสิ่งของเครื่องใช้แบบดั้งเดิมอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับ
กลาง

ตารางที่ 24 แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในค่านิยม

ข้อ ที่	แนวคิดค่านิยม	ระดับความคิดเห็น		แปลความ หมาย
		\bar{X}	S.D.	
1	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสืบทอดความเชื่อเกี่ยวกับการทรงเจ้าเข้าผี เวทมนต์คาถาแมลงหลาน	1.58	.95	ปานกลาง
2	ความเชื่อเกี่ยวกับการใช้ยาสมุนไพรและการขอขมาจากการทรงเจ้า	1.49	.94	น้อย
3	ความเชื่อเกี่ยวกับการใช้ยาสมุนไพร	2.14	.80	ปานกลาง
4	ความคิดเห็นที่จะไปรักษาโรคมะเร็งเจ็บกับแพทย์แผนโบราณ	1.50	.82	น้อย
5	ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งเร้นลับที่เล่าสืบทอดกันมา เช่น การตัดเส้นกลางคืน การชานรับเสด็จ เรือทอนกลางคืน	1.88	.97	ปานกลาง
6	ความเชื่อเรื่องการขานมาศาลกล่าวเจ้าที่เจ้าทางและสิ่งศักดิ์สิทธิ์	2.07	.86	ปานกลาง
7	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเอาหลักธรรมของพระพุทธศาสนามาใช้ใน ชีวิตประจำวัน	2.46	.79	ปานกลาง
8	ความเชื่อเรื่องการกลับชาติมาเกิด กรรมสนองกรรม นรกสวรรค์	1.93	.96	ปานกลาง
9	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการคบค้าสมาคมกับคนต่างจังหวัด	2.10	.83	ปานกลาง
10	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการคบค้าสมาคมกับชาวต่างชาติ	1.99	.93	ปานกลาง
11	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการคบค้าสมาคมกับคนต่างศาสนา	1.43	.93	น้อย
12	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบุญเพื่อป้องกันภัย	1.83	.98	ปานกลาง
13	ความคิดเห็นที่จะไปประกอบอาชีพต่างจังหวัด	1.18	.85	น้อย
14	ความรู้สึกการแบ่งพวกแบ่งหมู่กับคนต่างเชื้อชาติ	1.18	.82	น้อย
15	ความคิดเห็นที่มีส่วนรวมในกิจกรรมต่าง ๆ ของทางราชการ	1.91	.92	ปานกลาง
16	ความคิดเห็นที่จะพึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในการแก้ไขข้อขัดแย้ง	1.88	.92	ปานกลาง
17	ความคิดเห็นที่จะตัดสินปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ โดยวิธีรุนแรง	1.10	.76	น้อย

ตารางที่ 24 แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในทางจิตใจ (ต่อ)

ข้อ ที่	แนวความคิดในจิตใจ	ระดับความนึกเห็น		แปลความ หมาย
		\bar{X}	S.D.	
18	ความนึกเห็นที่ว่าชาวต่างชาติที่อพยพเข้ามาอยู่ในภูเก็ต มีส่วนช่วยให้ ความเป็นอยู่ของชาวภูเก็ตดีขึ้น	1.44	.92	น้อย
19	ความนึกเห็นเกี่ยวกับการอพยพของชาวต่างชาติที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานใน จังหวัดภูเก็ต มีส่วนช่วยเสริมเอกลักษณ์ในด้านความสามัคคี ความ ไว้วางใจ และความรักกันฉันพี่น้อง	1.37	.90	น้อย
20	ความนึกเห็นของท่านเกี่ยวกับการลำดับความสำคัญของครอบครัวและ เพื่อนฝูง	1.63	.86	ปานกลาง
21	ความนึกเห็นเกี่ยวกับการใช้บ้านเป็นสถานที่ต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมเยือน	2.06	.88	ปานกลาง
22	ความนึกเห็นเกี่ยวกับการทักทายทักทายของชาวภูเก็ต	2.19	.88	ปานกลาง
23	ความนึกเห็นเกี่ยวกับการยกย่องข้าราชการของชาวภูเก็ต	1.85	.89	ปานกลาง
24	ความนึกเห็นเกี่ยวกับการรักษาเอกลักษณ์ของชาวภูเก็ต	2.74	.60	ปานกลาง
25	ความนึกเห็นที่จะปรับปรุงบ้านเรือนให้ทันสมัยอยู่เสมอ	2.39	.73	ปานกลาง
26	ความนึกเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของประเพณีเงินในจังหวัดภูเก็ต	2.49	.77	ปานกลาง
27	ความนึกเห็นเกี่ยวกับประเพณีเงินในภูเก็ต	2.47	.74	ปานกลาง
28	ความนึกเห็นที่จะจัดประเพณีกินเจ (กินผัก) ให้ยิ่งใหญ่	2.55	.75	มาก
29	ความนึกเห็นเกี่ยวกับการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว	2.67	.65	มาก
30	ความนึกเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมตะวันตกที่หลงไหลเข้าสู่ภูเก็ตเพราะการ ส่งเสริมการท่องเที่ยว	2.53	.79	ปานกลาง

ตารางที่ 25 สรุป แนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติของชาวมุสลิมในเขตเทศบาล

ความรู้ - ความเข้าใจและแนวคิดว่าเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติของชาวมุสลิม	ประชากรตัวอย่าง		แปลความหมาย
	หญิง	ชาย	
1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติของชาวมุสลิมในเขตเทศบาล	1.57	.62	ปานกลาง
2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติของชาวมุสลิมในเขตเทศบาล	1.51	.55	น้อย
3 แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติของชาวมุสลิมในเขตเทศบาล	2.05	.47	ปานกลาง
4 แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติของชาวมุสลิมในเขตเทศบาล	1.98	.34	ปานกลาง

จากตารางที่ 25 แสดงว่าแนวคิดว่าในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติของชาวมุสลิมในเขตเทศบาล ส่วนรวมแล้ว ชาวมุสลิมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติของชาวมุสลิม แนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติของชาวมุสลิมในเขตเทศบาล ส่วนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติของชาวมุสลิมในเขตเทศบาล

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความรูความเข้าใจของชาวภูเก็ต ที่มีต่อทัศนธรรมท้องถิ่น
2. เพื่อทราบแนวคิดในการอนุรักษ์ทัศนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ชาวภูเก็ตจาก 3 อำเภอในจังหวัดภูเก็ต โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified sample) ตามกลุ่มอายุในแต่ละอำเภอ แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก ผู้วิจัยได้กระจายกลุ่มตัวอย่างไปตามตำบลต่าง ๆ 17 ตำบลทั้ง 3 อำเภอ และได้อัดส่วนการกระจายจำนวนประชากรตามอำเภอต่าง ๆ โดยถือเกณฑ์ของ รศ.ประทอง กรรณสูตร (2525 : 10) ได้จำนวน กลุ่มตัวอย่าง 1,122 คน

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ที่มีคำถามสัมภาษณ์ (Structured interview) โดยแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ส่วนคือ

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบเลือกตอบ (Checklist) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) เกี่ยวกับความรู้และแนวคิดในการอนุรักษ์ทัศนธรรมท้องถิ่นในตำบลต่าง ๆ ดังนี้

1. ความรูความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนธรรมท้องถิ่นตำบลวัดคู
2. ความรูความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนธรรมท้องถิ่นตำบลจตุใจ
3. แนวคิดในการอนุรักษ์ทัศนธรรมท้องถิ่นตำบลวัดคู
4. แนวคิดในการอนุรักษ์ทัศนธรรมท้องถิ่นตำบลจตุใจ

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ครูผู้สอนตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและการใช้ภาษา จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Tried out) กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่

กลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัย จากนี้ให้นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ของการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยและคณะได้ออกไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง จึงได้รับแบบสัมภาษณ์ครบถ้วนตามเป้าหมายทุกประการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Means) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และทดสอบความแตกต่าง ความรู้และแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปเป็น 4 ข้อใหญ่ดังต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ให้คำสัมภาษณ์
2. ความรู้ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต
3. แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต
4. การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต

1. สถานภาพของผู้ให้คำสัมภาษณ์

1. สถานภาพของผู้ให้คำสัมภาษณ์

เพศ - ผู้ให้คำสัมภาษณ์เป็นชายร้อยละ 32.4 เป็นหญิงร้อยละ 67.6

อายุ - วัยรุ่น (15-24 ปี) ร้อยละ 37.6 วัยผู้ใหญ่ 25-49 ปี ร้อยละ

45.2 และอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 17.2

วิธีการศึกษา

จบประถมศึกษาตอนต้น (ป.4) คิดเป็นร้อยละ 27.5

ระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ป.6) คิดเป็นร้อยละ 13.1

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) คิดเป็นร้อยละ 4.5

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ. 5, ม.6 - ม.8)	คิดเป็นร้อยละ	9.7
ระดับ ปว. ช.	คิดเป็นร้อยละ	6.7
ระดับ ป. ก. ศ.	คิดเป็นร้อยละ	4.4
ระดับ ปว. ศ. ปว. ช.	คิดเป็นร้อยละ	.9
ระดับ ป. ก. ศ. สูง (ท.ม.)	คิดเป็นร้อยละ	.5
ระดับปริญญาตรี	คิดเป็นร้อยละ	.4
ระดับที่ไม่จบการศึกษาใด ๆ หออ่านออกเขียนได้	คิดเป็นร้อยละ	6.8

อาชีพ

นักเรียน	คิดเป็นร้อยละ	26.6
นักศึกษา	คิดเป็นร้อยละ	16.8
เขยบ้าน	คิดเป็นร้อยละ	10.2
เกษตรกร	คิดเป็นร้อยละ	1.8
หอค้า	คิดเป็นร้อยละ	8.8
ทำงานรับจ้างทั่วไป	คิดเป็นร้อยละ	6.1
ทำงานรัฐวิสาหกิจ	คิดเป็นร้อยละ	5.8
รับราชการ	คิดเป็นร้อยละ	15.-
อยู่กับบ้านเฉย ๆ ไร้ลูกหลานเลี้ยงดู	คิดเป็นร้อยละ	8.8

ที่อยู่อาศัย

ในเขตอำเภอเมืองร้อยละ	51.8
ในเขตอำเภอดกลางร้อยละ	32.6
ในเขตอำเภอกระทูร้อยละ	15.6

2. ความรู้ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ตปรากฏผลโดยสรุปดังต่อไปนี้

2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านท้าว

2.1.1 สรุปผลเป็นรายอำเภอ ดังนี้ (ตารางที่ 3)

- ชาวอำเภอกระทูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพลงแปล นิทาน

พื้นบ้าน ปริศนาคำทาย ส่วนชาวอำเภอเมือง และชาวอำเภอดกลาง ไม่มีความรู้ในเรื่องเหล่านี้

- ชาวอำเภอกลางมีความรู้ความเข้าใจน้อยในเรื่องสถาปัตยกรรม
แบบซิโนโปรตุกีส ในจังหวัดภูเก็ต

- ชาวภูเก็ตทั้ง 3 อำเภอ มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลางใน
เรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว

2.1.2 สรุปผลตามกลุ่มอายุ (ภาคผนวก ก. ตารางที่ 1)

- กลุ่มอายุ 15-24 ปี มีความรู้ความเข้าใจน้อยในเรื่อง
สถาปัตยกรรมแบบเก่าของภูเก็ต การละเล่นพื้นบ้าน สุภาพชนและคำพังเพย และไม่มีความรู้ความ
เข้าใจเรื่องเพลงแปล (เพลงกล่อมเด็ก) นิทานพื้นบ้าน

- กลุ่มอายุ 25-29 ปี มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องศิลปวัฒน-
ธรมท้องถิ่นด้านวิถีชีวิตในระดับปานกลาง และมีความรู้ความเข้าใจน้อยในเรื่อง ปริศนาคำทาย
สุภาพชนและคำพังเพย ส่วนเรื่องที่ว่าภูเก็ตกลุ่มนี้ ไม่มีความรู้ความเข้าใจคือ เพลงแปล
(เพลงกล่อมเด็ก) นิทานพื้นบ้าน

- กลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจมากเรื่องเครื่อง
มือเครื่องใช้ในการดำรงชีพ แต่มีความรู้ความเข้าใจน้อยในเรื่องเพลงแปล (เพลงกล่อมเด็ก)
นิทานพื้นบ้าน ปริศนาคำทาย ส่วนเรื่องอื่น ๆ มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง

2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านจิตใจ

2.2.1 สรุปผลเป็นรายอำเภอครั้งนี้ (ตารางที่ 4)

- ชาวภูเก็ตทั้ง 3 อำเภอ มีความรู้ความเข้าใจน้อยเกี่ยวกับความเชื่อ เช่น
ทารกถูกแม่ชื้อทัก (หยอกเย้า) การถูกกระทำจากวิญญาณบรรพบุรุษ การบูชาเตาไฟ เกี่ยวกับวันสำคัญ
และประเพณีทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา วันทักบาตรพระเสด็จ (ตักบาตรเทโว)
การถวายผ้าอาบน้ำส่น การทอดกฐิน ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับประเพณีอื่น เช่น งานทอด
(เดือน 9) การไหว้พระจันทร์

- ชาวภูเก็ตในอำเภอเมือง นำเอาพิธีกรรมของพุทธศาสนามาใช้ใน
ชีวิตประจำวันน้อย

- ชาวภูเก็ตทั้ง 3 อำเภอ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องอื่น ๆ นอกจาก
ที่กล่าวไว้ในระดับปานกลาง

2.2.2 สรุปผลตามกลุ่มอายุดังนี้ (ภาคผนวก ก. ตาราง 2)

- ชาวภูเก็ทอายุ 15-24 ปี มีความรู้ความเข้าใจน้อยในเรื่อง ข้อห้ามเกี่ยวกับหญิงมีครรภ์ ความเชื่อเกี่ยวกับการฝัน การจ้กตั้งหิ้งพระ พระภูมิเจ้าที่ ประเพณี กินเจ ประเพณีลอยกระทง และไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การบูชาสังเวทไฟโบราณ

- ชาวภูเก็ท อายุ 25-49 ปี มีความรู้ความเข้าใจน้อยเรื่อง ทารกถูกแมงซ้อทัก ประเพณีไหว้เหวคา ประเพณีส่งกรานต์

- ชาวภูเก็ทอายุ 50 ปีขึ้นไปมีความรู้ความเข้าใจน้อยเรื่อง ประเพณีส่งกรานต์ วันสำคัญทางพุทธศาสนา เช่น วันอาสาฬหบูชา วันวิสาขบูชา

- ชาวภูเก็ททั้ง 3 กลุ่มอายุมีความรู้ความเข้าใจน้อย เรื่อง การดูฤกษ์ยามทัก (วิญญูฒบรพฤษ) ประเพณีท้อท้อ ประเพณีไหว้พระจันทร์ วันสำคัญทางพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา ทักบาตรพระเสด็จ (ทักบาตรเหว) การถวายผ้าน้ำฝน การทอดกฐินและ ชาวภูเก็ททั้ง 3 กลุ่มนี้ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวไว้ในระดับปานกลาง

3. แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ท ปรากฏผลโดยสรุปดังต่อไปนี้

3.1 แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นบ้านวัดตุ

3.1.1 ชาวภูเก็ททั้ง 3 อำเภอมีแนวคิดในเรื่องนี้ดังนี้ (ตาราง 5)

- ชาวภูเก็ททั้ง 3 อำเภอมีแนวคิดเรื่องการอนุรักษ์หลักฐานทาง ประวัติศาสตร์เมืองกลางไว้ให้ชนรุ่นหลังไว้ทำการศึกษาในระดับมาก

- ชาวอำเภอกะทู้มีแนวคิดที่จะอนุรักษ์การแต่งกายแบบไทยอยู่ใน ระดับน้อย ในขณะที่ชาวอำเภอดงและอำเภอเมืองมีแนวคิดในเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลาง

- ชาวภูเก็ททั้ง 3 อำเภอ มีแนวคิดที่จะใช้เครื่องมือเครื่องใช้ ในครัวเรือนแบบดั้งเดิมอยู่ในระดับน้อย และชาวภูเก็ทนิยมบริโภคอาหารแบบภูเก็ทในระดับมาก

- ชาวอำเภอเมืองมีแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องการเก็บค่าสามประตู เข้าชมอาคารบ้านเรือนแบบเก่าในระดับน้อย สำหรับชาวอำเภอและอำเภอกะทู้ มีแนวคิดในเรื่อง นี้ระดับปานกลาง

- ชาวภูเก็ททั้ง 3 อำเภอ มีแนวคิดเรื่องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมบ้านวัดตุ นอกเหนือจากที่กล่าวไว้ในระดับปานกลาง

3.1.2 ชาวภูเก็ททั้ง 3 กลุ่มอายุมีแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
 บ้านวัดตุ๊กทั้งนี้ (ภาคผนวก ก. ตารางที่ 3)

- กลุ่มอายุ 15-24 ปี มีแนวคิดในการอนุรักษ์เรื่องดังกล่าวในระดับ
 น้อย แต่มีแนวคิดในการอนุรักษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์เมืองกลาง ความนิยมบริโภคอาหาร
 ภูเก็ตและมีความสนใจต่อการเข้าชมโบราณวัตถุสถานในระดับมาก ส่วนแนวคิดในระดับปานกลาง
 โคกเกตุ ความนิยมบ้านแบบดั้งเดิมและต้องการปลูกสร้างบ้านแบบดั้งเดิม การอนุรักษ์สถาปัตยกรรม
 แบบชิโนโปรตุกีส การอนุรักษ์การแต่งกายแบบไทย ความรู้สึกที่มีต่อการแต่งกายแบบวัยรุ่นปัจจุบัน
 และการอนุรักษ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการดำรงชีพแบบดั้งเดิม

- กลุ่มอายุ 25-49 ปี มีแนวคิดเรื่องการรวมกลุ่มเพื่อศึกษาโบราณ
 วัตถุสถานในระดับมาก และมีแนวคิดระดับน้อยในเรื่องความนิยมใช้เครื่องใช้ในครัวเรือนแบบดั้ง
 เดิม การเรียกเก็บค่าตอบแทนในการเข้าชมบ้านเรือนแบบเก่า นอกจากนี้มีแนวคิดในระดับปานกลาง

- กลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป มีแนวคิดในเรื่องการอนุรักษ์หลักฐานทาง
 ประวัติศาสตร์เมืองกลาง เมื่อภูเก็ท (บ้านทุ่งตาง) ไว้ให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษา การฝึกหรือส่งเสริม
 การแสดงศิลปกันบ้านในระดับมาก ส่วนเรื่องอื่น ๆ มีแนวคิดในระดับปานกลาง

3.2 แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านจิตใจ

3.2.1 ชาวภูเก็ททั้ง 3 อำเภอ มีแนวคิดทั้งนี้ (ตารางที่ 6)

- ชาวอำเภอเมืองและอำเภอดอนลงมีแนวคิดระดับปานกลางเรื่องการ
 ใช้ผ้าฝ้ายบอก การชอชาจากการทรงเจ้า การรักษาโรคด้วยแพทย์แผนโบราณ การคบค้ากับคน
 ต่างชาติ การจะไปประกอบอาชีพในต่างจังหวัด แต่ชาวอำเภอกะทู้มีแนวคิดในเรื่องเหล่านี้ระดับ
 ปานกลาง

- ชาวอำเภอเมืองและอำเภอกะทู้มีแนวคิดในการอนุรักษ์เอกลักษณ์ของ
 ชาวภูเก็ทในระดับมาก แต่ชาวอำเภอดอนลงมีแนวคิดในเรื่องนี้ระดับปานกลาง

- ชาวภูเก็ททั้ง 3 อำเภอมีแนวคิดในเรื่องต่อไปนี้ระดับน้อยคือ การแบ่ง
 พวกแบ่งหมู่ความเชื่อชาติ การตัดสินปัญหาความขัดแย้งโดยวิธีรุนแรง และเรื่องคนต่างถิ่นที่อพยพเข้า
 มาอยู่ในภูเก็ต ช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของชาวภูเก็ท นอกจากนี้ชาวภูเก็ทมีแนวคิดในระดับ
 ปานกลาง

3.2.2 ชาวภูเก็ททั้ง 3 กลุ่มอายุมีแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
 คำจิติใจดังนี้ (ภาคผนวก ก, ตารางที่ 4)

- กลุ่มอายุ 15-24 ปี มีแนวคิดที่มากในเรื่องการรักษาเอกลักษณ์
 ของชาวภูเก็ท การจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ก่อนรับชาวต่างชาติอิทธิพลอารยธรรมตะวันตก
 ที่ต่อเยาวชนภูเก็ท การประหยัดค่าการใช้โทรศัพท์ ความร่วมมือในการรักษาความสะอาด
 ความมีระเบียบแบบแผน การนิยมใช้สินค้าไทย และกลุ่มมีแนวคิดที่น้อยในเรื่องความเชื่อ
 การพระเจ้าเข้าผี การใช้เวทมนต์คาถา การใช้ยาสมุนไพร การรักษาโรคมะเร็งด้วยสมุนไพร
 แผนโบราณ ความเชื่อเรื่องการค้าเส้นกลางคืน การห้ามชานรับเสด็จเรียกคนกลางคืน การ
 ulymanศาลกล่าวเจ้าที่เจ้าทาง การศพนทางศาสนา ความกิติที่จะทำรบ้าน ความกิติที่จะไปตั้งถิ่น
 ฐานในจังหวัดอื่น ความกิติแบ่งแยกหมักหมมความเชื่อชาติ การให้ความร่วมมือกับทางราชการ ความ
 กิติที่จะขอความช่วยเหลือจากตำรวจเพื่อแก้ไขปัญหาคอชกแยง ความกิติที่จะแก้ปัญหาด้วยวิธีรุนแรง
 ความกิติว่าคนต่างถิ่นเขามามีส่วนช่วยส่งเสริมเอกลักษณ์ความสามัคคี และความไว้วางใจกันเอง

- กลุ่มอายุ 25-49 ปี มีแนวคิดที่น้อยในเรื่องความเชื่อต่อการเข้า
 สมอก การขอขมาการพระเจ้า ความกิติที่จะไปรักษาโรคมะเร็งด้วยสมุนไพรแผนโบราณ ความกิติ
 แบ่งแยกเนื่องมาจากศาสนา ความกิติแยกไปตั้งถิ่นฐานต่างจังหวัด ความกิติต่อคนต่างถิ่นที่เข้ามา
 อยู่ในภูเก็ท ว่ามีส่วนในการขกระทบความเป็นอยู่ของชาวภูเก็ท และคนต่างถิ่นมีส่วนร่วมเสริมสร้าง
 ความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่ชาวภูเก็ท

- กลุ่มอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีความกิติที่น้อยเรื่องการออกไปประกอบ
 อาชีพในจังหวัดอื่น ความรู้สึกแบ่งหมักหมมความเชื่อชาติและมีความกิติระดับปานกลาง ในเรื่องการรักษา
 ความเป็นเอกลักษณ์ของชาวภูเก็ท การจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นก่อนรับนักท่องเที่ยว ให้ความ
 สำคัญต่อประเพณีไทยในจังหวัดภูเก็ท การประหยัดเงิน การให้ความร่วมมือในการรักษาความสะอาด
 ความเป็นระเบียบแบบแผนต่าง ๆ ของจังหวัด ความนิยมใช้สินค้าที่ผลิตโดยคนไทย

4. การเปรียบเทียบความรุ้ความเข้าใจ และแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
 ของชาวภูเก็ท

4.1 ผลการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอำเภอ

4.1.1 ด้านความรุ้ความเข้าใจที่ต่อศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวิถีชาว
 ภูเก็ทแต่ละอำเภอ มีความรุ้ความเข้าใจในเรื่องนี้แตกต่างกัน (ตารางที่ 8) และนำมาทดสอบ

ความแตกต่างระหว่างกลุ่มอำเภอ โดยวิธีของเซฟเฟ่ ปรากฏว่าชาวอำเภอดกลางกับชาวอำเภอเมือง มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 9)

4. 1.2 ด้านความรู้ความเข้าใจที่มีต่อศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นทั้ง 3 อำเภอ ไม่แตกต่างกัน

4. 1.3 ด้านแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวัตถุ ชาวภูเก็ทในแต่ละอำเภอมิแนวคิดแตกต่างกัน (ตารางที่ 10) และเมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างระหว่างอำเภอโดยวิธีของเซฟเฟ่ ปรากฏว่ากลุ่มที่มีแนวคิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือกลุ่มอำเภอเมือง ต่างกับกลุ่มอำเภอดกลาง และกลุ่มอำเภอดกลางต่างกับกลุ่มอำเภอกะทู้ (ตารางที่ 11)

4. 1.4 ด้านแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านจิตใจ ชาวภูเก็ทในแต่ละอำเภอมิแนวคิดแตกต่างกัน (ตารางที่ 12) และเมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างระหว่างอำเภอโดยวิธีของเซฟเฟ่ พบว่า กลุ่มอำเภอเมืองกับกลุ่มอำเภอดกลาง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 13)

4.2 ผลการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอายุ

4. 2.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวัตถุ ชาวภูเก็ททั้ง 3 กลุ่มอายุคือ 15-24 ปี, 25-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้แตกต่างกัน (ตารางที่ 15) และเมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยวิธีของเซฟเฟ่ ปรากฏว่า กลุ่มที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ กลุ่มอายุ 15-24 ปี กับกลุ่มอายุ 25-49 ปี กลุ่มอายุ 15-24ปี กับกลุ่มอายุ 15-24 ปี และกลุ่มอายุ 25-49 ปี กับกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป (ตารางที่ 16)

4. 2.2 ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านจิตใจ ชาวภูเก็ททั้ง 3 กลุ่มอายุมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน (ตารางที่ 17) และเมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยวิธีของเซฟเฟ่ ปรากฏว่า กลุ่มอายุ 15-24 ปี กับกลุ่มอายุ 25-49 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 18)

4. 2.3 ด้านแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวัตถุทั้ง 3 กลุ่มอายุมิแนวคิดไม่แตกต่างกัน

4. 2. 4 ด้านแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านจิตใจ ชาวภูเก็ต ทั้ง 3 กลุ่มอายุมีแนวคิดแตกต่างกัน (ตารางที่ 19) และเมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ ปรากฏว่ากลุ่มที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ กลุ่มอายุ 15-24 ปี กับกลุ่มอายุ 25-49 ปี และกลุ่มอายุ 25-49 ปี กับกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป (ตารางที่ 20)

ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะชาวภูเก็ตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นในระดับน้อย และเมื่อนำมาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอายุปรากฏว่า แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถึงสามตำแหน่ง ยกเว้นด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวัตถุ และเมื่อนำมาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอายุ ปรากฏว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถึง สามตำแหน่ง ยกเว้นด้านแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรม ท้องถิ่นด้านวัตถุ

อภิปรายผล

ผลปรากฏว่าชาวภูเก็ตในทุกอำเภอทุกกลุ่มอายุมีแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่น ในด้านต่าง ๆ 4 ด้านคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวัตถุ ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านจิตใจ แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมด้านวัตถุ และ แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมด้านจิตใจ อยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย เกือบทุกด้านและ เกือบทุกเรื่องในแต่ละด้าน ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุมาจากชากรสืบทอดในด้านการอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรม ท้องถิ่นชากรปลูกฝังให้เกิดความรัก ความภูมิใจในศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นของชนชาติการยกย่องเชิดชู ให้เห็นคุณค่าเท่าที่ควร ซึ่งตรงข้ามกับประเทศญี่ปุ่นซึ่งสามารถรักษาศิลปะวัฒนธรรมประจำชาติไว้ได้อย่าง ดี เพราะประเทศญี่ปุ่นมีการให้การศึกษานอกโรงเรียนนอกหลักสูตรภาคภูมิใจในสังคมมีการปลูกฝังกันในชาติ ใหม่มีความสำนึกในความเป็นชาติ มีการอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมประจำชาติของตน จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ทั้งใน ระดับชาติและระดับท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์ระดับท้องถิ่นนั้นเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะกระตุ้นให้คนในแต่ละท้องถิ่นรู้จักตนเอง รู้จักถิ่นกำเนิดของตนในด้านต่าง ๆ (ศรีศักดิ์กร วลัยโกทม 2530 :142) นอกจากไม่เห็นคุณค่าในศิลปะวัฒนธรรมของตนแล้ว เขาชาวภูเก็ตยังไม่ยอมรับและเห็นเป็นเรื่องล้าสมัยและ

จะทำให้เป็นทาสผู้มีอำนาจของกึ่งเคมโวก เช่น การแข่งกายแบบภูเก็ท การพูดภาษาถิ่นภูเก็ท จะพบว่าพ่อแม่ชาวภูเก็ทรุ่นใหม่จำนวนมากนิยมฝึกให้ลูกหลานพูดภาษาไทยกลาง แทนการพูดภาษาถิ่น เพราะเกรงว่าเด็ก ๆ เหล่านี้จะพูดภาษาไทยกลางได้ไม่ชัดเจน เมื่อเติบโตขึ้น และจะเกิดปม ก้อยแก่ลูกหลานของตน จนทำให้เด็กภูเก็ทบางคน ไม่สามารถพูดภาษาถิ่นได้ทั้ง ๆ ที่เป็นชาวภูเก็ท โดยกำเนิด ลักษณะเช่นนี้ตรงกับงานวิจัยของศรีสุตา เอื้อนกรินทร์ (2520 : 4) ซึ่งพบว่า เด็ก ไทยส่วนใหญ่หากันละทิ้งวัฒนธรรมกึ่งเคมที่ตนเคยปฏิบัติมาเสีย โดยเข้าใจว่าสิ่งที่ตนในสังคมของตนได้ ปฏิบัติมานั้นเป็นสิ่งที่ล้าสมัย แสดงถึงความไม่เจริญ นอกจากนี้ วิบูลย์ สีสวรรณ (2521 : 1) พบว่าการที่เด็กเป็นเช่นนี้เพราะเด็กขาดโอกาสที่จะเรียนรู้สิ่งเหล่านี้อย่างจริงจัง ขาดความรู้รักซาบซึ้ง ในคุณค่าทำให้ขาดความชื่นชมใฝ่เร่ทางวัฒนธรรมของตน

นอกจากนี้ชาวภูเก็ททั้งสามอำเภอและสามกลุ่มอายุ ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพลง เปล (เพลงกล่อมเด็ก) นิทานพื้นบ้าน ปริศนาคำทาย สุภาษิตและคำพังเพย แสดงว่าปัจจุบันสังคม ภูเก็ทเปลี่ยนแปลงไป กาลเวลาล่วงเลยไปมีปัจจัยต่าง ๆ ทำให้สภาพสังคมภูเก็ทไม่สามารถคงสภาพเคมโวก ได้ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นก็เริ่มเสื่อมโทรมและสูญหายไปมากที่สุด ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งคืออารยธรรม ตะวันตกและอิทธิพลจากสังคมอันที่หลังไหลเข้ามาสู่ภูเก็ทอย่างรวดเร็ว ความหลากหลายทางวัฒนธรรม เหล่านี้มีส่วนทำให้ค่านิยมของสังคมเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับที่ พรชัย สัจจิตต์ (2530 : 105) กล่าวถึงเรื่องความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในสังคมไทยปัจจุบัน ซึ่งปรากฏชัดเจนทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลง ทางค่านิยม ความนึกคิดและวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมทางวัตถุว่า การเปลี่ยนแปลง บางอย่างเป็นผลกระทบที่เกิดจากอิทธิพลของต่างชาติเข้ามาสู่ประเทศไทย และบางอย่างก็เป็นผล กระทบมาจากนโยบายสนับสนุนการค้นคว้าทางวัตถุ เพื่อยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ที่สะดวกสบาย และดีขึ้น ประกอบกับสังคมขาดการถ่ายทอดที่ต่อเนื่อง หรือหากผู้สูงอายุนำมาถ่ายทอดหรือบอกกล่าว เชิงสอนก็ถูกมองว่าเป็นสิ่งล้าสมัย คร่ำครึโบราณในสายตาของคนปัจจุบัน นอกจากนี้ นคร พินิจรุ่งรงค์ (2531 : 32) ยังได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า มรดกต่าง ๆ ของไทยที่เป็นวัฒนธรรมก็มานับไม่ว่าจะเป็น คำนวณกรรม ศิลปกรรม ประเพณีการเล่นตามพื้นบ้าน ที่เคยได้สั่งสมสืบทอดมาในครอบครัว กลับถูกละเลยทอดทิ้ง ผู้คนส่วนใหญ่หันไปรับเอาศิลปกรรม วรรณกรรม และประเพณีการเล่นจาก

สังคมภายนอกที่เผยแพร่เข้ามาทางสิ่งแวดล้อม ทำให้ประชาชนเกิดความสับสน และไม่มั่นใจใน
เอกลักษณ์ของตนเอง จึงเป็นเหตุให้สถาบันวัฒนธรรมมาแสวงหาไป

สำหรับเรื่องที่ว่าผู้เกิดที่สามอำเภอและสามกลุ่มอาชุน์แนวคิดร่วมกันเกี่ยวกับการอนุรักษ์
โบราณวัตถุสถานของเมืองดงยาง เมื่อชุงกา (เมืองงูเก้) เอาไวให้อนุรักษ์หลังจากออกไปไคศึกษา
และมีความสนใจที่จะไปชมโบราณวัตถุสถานต่าง ๆ ในระแวกมาก แสดงว่าแม้สังคมผู้เกิดจะถูกอิทธิพล
ภายนอกจากทางด้านทางชาติเข้ามากระทบอย่างหนักก็ตาม แต่จิตสำนึกของชาวผู้เกิดทุกคนยังต้องการ
ให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตนต้องการที่ผู้คิด และสิ่งที่จำไปปรากฏแก่คนต่างถิ่น การที่ชาวผู้เกิดมีความ
สำนึกในเรื่องเหล่านี้เป็นนิมิตหมายที่ดีที่จะปลุกฝังให้ชาวผู้เกิดรักและภูมิใจในถิ่นกำเนิดของตน ซึ่งตรง
กับงานวิจัยของ อู๋จิงก่า ช่างไม (2524 : ข) พบว่าการโตหาเด็กในสมัยสมัยที่สถาบันวัฒนธรรมท้องถิ่น
โดยตรงจะทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อสถาบันวัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งตรงกันผลการวิจัยในลักษณะเดียวกัน
ที่จังหวัดนครปฐม (วรรณิ์ ทิวกุล 2520 : ข)

และจากผลการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มว่า ชาวอำเภอดงยางแนวคิดในการอนุรักษ์ที่ส
วัฒนธรรมท้องถิ่น แตกต่างไปจากชาวอำเภอเมืองนั้น เพราะโครงสร้างอาชีพสังคม อาชีพ การ
ดำรงชีวิต สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน ชาวอำเภอดงยางมีวิถีความเป็นอยู่ค่อนข้างจะเป็นสังคมชนบท
มากกว่าชาวอำเภอเมือง โครงสร้างอาชีพสังคมเมืองดงยาง เป็นสังคมคนไทยชนผสมไทยอีสาน
(ประสิทธิ์ วัฒนารณ์ 2528 : 35-36) นิยมประกอบอาชีพเกษตรกรรม นิยมรับราชการ สภาพ
แวดล้อมยังได้มีโอกาสสัมผัสกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่บรรพบุรุษเคยเล่าสืบต่อกันมา นิยมชน
ธรรมนิยมประเพณีของไทย ผูกพันอยู่กับศาสนาพุทธ ส่วนชาวอำเภอเมืองนั้น เป็นสังคมคนไทย
เชื้อสายจีน นิยมชนธรรมนิยมประเพณีจีน ประกอบอาชีพธุรกิจต่าง ๆ เช่น ค้าขาย ธุรกิจ
การท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรมเป็นต้น ซึ่งเป็นการประกอบอาชีพที่ต้องการความคล่องตัว หนัก
เหตุการณ์และเป็นสังคมเมืองมากกว่าสังคมชนบท ลักษณะเช่นนี้ตรงกับ บรรพท วิระสัย (2525 : 54-56)
กล่าวไว้ว่า อนุรักษ์ธรรมเชิงเชื้อชาติ เช่นคนไทยเชื้อสายจีนมีประเพณีไหว้เจ้าหรือเคารพบรรพ
บุรุษในบางเทศกาล และอนุรักษ์ธรรมทางอาชีพ ทำให้วิถีการดำรงชีวิตแตกต่างกัน เพราะ
อาชีพแต่ละอาชีพมีกฎระเบียบแผนและการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน ทัศนคติก็จะแตกต่างกันออกไปตาม
อาชีพของตน ทั้งนี้เพราะที่หนึ่งจะมีลักษณะเด่นเฉพาะตัวครอบคลุมอยู่ กว้างเพี้ยนจึงทำให้ชาว
อำเภอดงยางและชาวอำเภอเมืองมีแนวคิดต่างกัน

ส่วนชาวอำเภอกระทุ่มส่วนใหญ่สืบเชื้อสายจีน มีขนบธรรมเนียมประเพณีแบบเดียวกับชาวอำเภอเมืองและอำเภอกระทุ่มอยู่ใกล้อำเภอเมืองมากกว่าอำเภอดกลาง ชาวอำเภอกระทุ่มมักจะเดินทางเข้าไปประกอบอาชีพในอำเภอเมืองเป็นส่วนมาก การดำเนินชีวิตจึงอยู่ในลักษณะเดียวกัน แนวความคิดจึงไม่แตกต่างจากชาวอำเภอเมือง

สำหรับผลการวิจัยพบว่า ชาวภูเก็ทกลุ่มอายุ 15-24 ปี มีความรู้และแนวความคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นแตกต่างไปจากชาวภูเก็ทกลุ่มอายุ 25-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไปถึงสามเท่า คือด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านวัตถุ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านจิตใจ และแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านจิตใจ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากวัยดังกล่าวจัดอยู่ในกลุ่มวัยรุ่น และวัยรุ่นตอนปลาย เป็นวัยที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ซึ่งตรงกับ ทิศวง ธรรมภักธา (2523 : 175) กล่าวว่า อายุมมีส่วนเกี่ยวข้องกับ ความหลากหลายวัฒนธรรม คนที่มีอายุมากมักต่อต้านหรือไม่ชอบให้มีการเปลี่ยนแปลง ผู้เข่าวัยมักมองโลกในแง่ดีใฝ่และยอมรับของใหม่ก่อนข้างง่าย จึงเป็นกลุ่มสมัยนิยม ยอมรับแนวคิดแบบการแต่งกาย และแบบของการปฏิบัติจากต่างวัฒนธรรมมาใช้โดยมิต้องปรุงแต่ง จึงอาจขัดกับขนบประเพณีหรือศีลธรรม จรรยาของวัฒนธรรมเดิมตามที่ทัศนะของกลุ่มผู้ใหญ่ได้ และจึงหวังให้เกิดเป็นจังหวัดที่อิทธิพลทางวัฒนธรรมภายนอกไหลล้นไหลเข้ามามากมายจนเกินกว่าจะสกัดกั้น สิ่งเหล่านี้โคตรอบงำความคิด กานิยม ความภูมิใจในศิลปแบบดั้งเดิม แม้แต่การละเล่นกีฬายานของเด็กที่เขย่งชอบกลับกลายเป็นเล่นสมัยไป ปัจจุบัน เราไม่สามารถมองความเป็นชาวภูเก็ทจากทฤษฎีใดอีกแล้ว และลักษณะเช่นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมานต์ โหมสี (ม.ป.ป. : 65) พบว่าสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วทำให้คนเกิดความสับสน และไม่มีหรือคิดกับขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมอีกต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนรุ่นใหม่บางคนไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ประพฤติตัวฟุ้งเฟ้อเพราะไม่มีใครว่ากล่าวตักเตือนได้ ดังนั้นถ้าหากปล่อยปละละเลย อนุชนภูเก็ทรุ่นต่อไปอาจจะไม่มีเอกลักษณ์ภูเก็ทหลงเหลืออยู่อีกเลย

ขอเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่าชาวภูเก็ท มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นน้อย และมีแนวคิดว่าควรมีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องข้างนี้

1. การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นควรเร่งรัดจัดการทั้งในระบบและนอกระบบ เช่น มีการนำเอาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นมาสอนในสถานศึกษา เรื่องนี้ พจนน เอี่ยมสำอางค์ (2527: 9-11) พบว่าการสอนให้นักเรียนนักศึกษาได้รู้จักท้องถิ่นของตน ที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์สามารถสร้างความภูมิใจ ให้เกิดแก่เจ้าของท้องถิ่น และทำให้กลุ่ม ชนรู้สึกผูกพันมีความสำนึกในความเป็นกลุ่มทวักเดียวกัน มีความสามัคคี ช่วยเหลือกันอยู่ร่วมกัน อย่างสงบสุข
2. สถานับนกรอบครัว ควรทำหน้าที่ถ่ายทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้แก่ลูกหลาน เพราะการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมที่มีได้เป็นของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง แต่เป็นเรื่องของทุกคน ต้องร่วมมือกันทั้งที่ กรม รอคกลาย (2526: 2) พบว่า การสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นการ ต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน การถ่ายทอดควรทำทั้งทางตรง และทางอ้อม เช่น นอกจากอบรมสั่งสอนแล้วควรมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ เผยแพร่โดยกลุ่ม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ควรมีการนำแหล่งศิลปวัฒนธรรม มีการทำศิลปวัฒนธรรมที่ทำงาน ช่างมา ก่อตั้งศูนย์เรื่องนั้น ๆ จะเผยแพร่จากไปกับสิ่งนั้น ๆ
3. การจัดงานประเพณีหรือแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นใดใด ควรมีการแจ้งไปประชาชน ทราบประวัติความเป็นมา ความสำคัญที่แท้จริงของประเพณีนั้น ๆ ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาด้านการปฏิบัติ ความ ๆ กันไปโดยไม่ทราบความสำคัญของประเพณีนั้น ๆ
4. ควรประชาสัมพันธ์ให้ชาวภูเก็ตตระหนักถึงความสำคัญ ของหลักฐานทาง ๆ ทางศิลป วัฒนธรรม และจัดให้มีการเข้าชมแหล่งที่ให้ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรม เช่น พิพิธภัณฑ์ถาดง พิพิธภัณฑ์พระทอง ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยภูเก็ต อาคารสถานที่สำคัญ ๆ ในอดีต เครื่อง มือเครื่องใช้แบบเก่าเป็นต้น
5. จังหวัดภูเก็ต ชาวภูเก็ตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรประชาสัมพันธ์ให้มีการบริจาค สิ่งของเครื่องใช้ และหลักฐานทางศิลปวัฒนธรรมแก่หน่วยงานที่ทำการอนุรักษ์สิ่งเหล่านี้ไว้ให้อนุชน รุ่นต่อไปได้ศึกษาต่อไป

מדורגות

บรรณานุกรม

งานวิจัย

- กมล รอคกลาย. ความนึกเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของครูภาษาไทยในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมของไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- กฤษณี น้ำเพชร. วิธปฏิบัติในการวัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ขจร ลือชัย. ความนึกเห็นของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 11 เกี่ยวกับประเพณีที่เกี่ยวกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- จารุณี กองพลพรหม. คุณค่าคิชาชาวบ้านเมืองเก่า. วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
- ฐิติมา ช่างไม้. การทดลองการถ่ายทอดคัมภรคทางวัฒนธรรมท้องถิ่นแม่เต็กวิทยุในจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสาธนิคร, 2524.
- นิตี กสิโกศล. ประวัติศาสตร์ภูมิาม: หมมบ้านวังแดง ตำบลวังแดง อำเภอเขาเรือ จังหวัดพระ. นกสรหรือชชชช. สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.
- ประกอบ นาวาสงห์. ความนึกเห็นของนิสิตครุศาสตร์จุฬาที่มีต่อวัฒนธรรมไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- พยนต์ เอี่ยมสำอางค. ความนึกเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยครุภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- เขาวเรศ ศิริเกียรติ. เพลงกล่อมเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสาธนิคร, 2521.
- วรรษิ ศิวกุล. การทดลองถ่ายทอดคัมภรคทางวัฒนธรรมท้องถิ่นแม่เต็กวิทยุใน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาธนิคร, 2524
- วิมล คำศรี. การสอนคิชนวิทยาในวิทยาลัยครุภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

- ศรีสุตา เอื่อนกรินทร์. วรรณกรรมที่มาจากผู้ไทย คำแปล เรขมกร จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2520.
- สุธน โรจนตระกูล. บทบาทของวิทยาลัยครูภาคกลางที่มีต่อการทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติ.
วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- สุมาลี ไหมส์. ประวัติศาสตร์หมาน หมานภาคไทรระยะที่ 2. สถาบันไทยคดีศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, น.ป.ป.
- อัจฉราพร กุมภิสัมย์. ประวัติสังคมไทย : การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง. สถาบันไทยคดีศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

หนังสือ

- การฝึกหัดครู, กรม. พัฒนาการของครอบครัวและเด็ก. สมาคมเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย,
2514.
- กิ่งแก้ว อัดดาร. ศึกษานิเทศน์. หน่วยศึกษานิเทศน์กรมการฝึกหัดครู, 2519.
- กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ. การละเล่นของเด็กไทยสมัยก่อนการละเล่นและเครื่องเล่นเพื่อพัฒนาเด็ก.
ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์, 2524.
- ศักดิ์พรธิ ปราโมช, ร.ร.ว. การศึกษากับการสัมพันธ์และเสริมสร้างวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2.
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- ธวัช ปุณโฑทก. วรรณกรรมท้องถิ่น. โอเคียนส์ไตร์, 2525.
- นกร หันชูรงค์. วัฒนธรรมที่มาจากเมืองทุ่งยั้งอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์. ศูนย์สุโขทัยศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก, 2522.
- นวลศิริ เปาโรหิตและคณะ. จิตวิทยาพัฒนาการ. โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515.
- นิพนธ์ สุขสวัสดิ์. วรรณคดีไทยเกี่ยวกับประเพณี. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก, 2523.
- บรรพต วีระชัย. จิตวิทยาสังคม. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525.
- บรรพต วีระชัย. สังคมวิทยามนุษยวิทยา. โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514.
- บุญภาค ศรีอักษร. นิทานพื้นบ้านจังหวัดภูเก็ต. วิทยาลัยครูภูเก็ต, 2526.

- เบเนดิกต์, รูธ. วัฒนธรรมและพฤติกรรมของไทย แปลจาก Thai Culture and behavior โดยพรณี ฉัตรพลรักษ์. เจาพระยา, 2524.
- ประจักษ์ ฉายแสง. วรรณกรรมจากคำบลักรึมาส์จังหวัดสุโขทัย. วิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก, ม.ป.ป.
- ประยูร อุลุชาฎะ. หอนาฏกรรมศิลป์. พิมพ์ครั้งที่ 3. เมืองโบราณ, 2530.
- หอนาฏกรรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ 3 อักษรเจริญทัศน์, 2530.
- หอนาฏกรรมที่ส่งกรมวิชาอังกฤษ - ไทย. ราชบัณฑิตยสถาน, 2524.
- ศึกษานาฏกรรมและสังคมแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (2524 - 2529). สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2530.
- พิศวง ธรรมกัทธา. สังคมวิทยาเบื้องต้น (สังคม 101). โอเคเอ็นส์ไตร์, 2523.
- วัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการ. คู่มือฝึกอบรมวัฒนธรรมไทยระดับมัธยมศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ, 2522.
- วิเชียร รักการ. วัฒนธรรมและพฤติกรรมของไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. โอเคเอ็นส์ไตร์, 2529.
- วิเศษ สีสวรรณ. มรดกไทย. ปาณา, 2521.
- สถิตีแห่งชาติ, สำนักงาน. โครงการสำรวจพื้นฐานจังหวัดภูเก็ต. สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2529.
- สมชัย ใจดี และ ชรรยง ศรีวิจิธาภรณ์. ประเพณีและวัฒนธรรมไทย. ไทยวัฒนาพานิช, 2528.
- สมเด็จพระอัมมะทัตและคนอื่นๆ. ชีวิตไทยตั้งแต่ยุคตะวันตก. วิทยาลัยครูภูเก็ต, 2520.
- สำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2523 จังหวัดภูเก็ต. สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2525.
- สุธิวังศ์ หงษ์ไพบูลย์. วัฒนธรรมกับงานปฏิบัติในภาคใต้. โรงพิมพ์รุ่งสยามการพิมพ์, 2525.
- อนุমানราชธน, พระยา. พื้นความหลัง. ที่พิมพ์สยาม, 2501.
- อนุমানราชธน, พระยา. เรื่องวัฒนธรรม. กองวัฒนธรรม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, 2516.
- อนุমানราชธน, พระยา. วัฒนธรรมเบื้องต้น. ราชบัณฑิตยสถาน, 2517.
- อมรา หงษ์ไพบูลย์. คติชาวบ้านภาคใต้. วิทยาลัยครูภูเก็ต, 2518.

บทความ

ธิดา สารชน. "มองประวัติศาสตร์ท้องถิ่นดงภูเก็ท การสร้างตำนานเกี่ยวกับบุคคลสำคัญ และการสืบเนื่องของประวัติศาสตร์ท้องถิ่น" ใน รายงานการสัมมนาประวัติศาสตร์ดง. หน้า 13. องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต, 2528.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. "ศิลปะวัฒนธรรมดงภูเก็ทใน รายงานการสัมมนาประวัติศาสตร์ดง. หน้า 208 - 221. องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต, 2528.

บริษัท ประสาทพิชญ์. "กินเจ... ภูเก็ต" ใน หนังสือ 200 ปี ภายใตพระบรมโพธิสมภาร.

ประสิทธิ์ จำปา. "การบำรุงส่งเสริมวัฒนธรรม" ใน เอกสารพิเศษพิเศษ เอกสารเผยแพร่ เนื่องในงานนิทรรศการวัฒนธรรมพื้นเมืองภาคใต้. วิทยาลัยครูยะลา, 2520.

ประสิทธิ์ ชินทาม. "ชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของชาวภูเก็ตในสมัยก่อนและสมัยปัจจุบัน" ใน รายงานการสัมมนาประวัติศาสตร์ดง. หน้า 190 - 198. องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต, 2528.

พรชัย สุจิตต์. "ความสัมพันธ์อันซับซ้อนระหว่างวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย", เมืองโบราณ 13 (4): 105 - 107, ตุลาคม - ธันวาคม 2530.

มอนทาอก, แอชลีย์ (Montagu, Ashley) "วัฒนธรรมกับความก้าวหน้าทางจิต" ใน มนุษยธรรมของมนุษย์ แปลจาก The humanization of man โดยสตีเฟน นิชมูทาคิ, กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2528.

ศรีศักดิ์ วัลลิโธม. อ้างโดย สุจิตต์ วงษ์เทพ. "คำให้การของบรรณาธิการ" ศิลปะวัฒนธรรม 9 (1): 142, พฤศจิกายน 2530.

สงบ ส่งเมือง. "การเมืองการปกครองเมืองดงกลางพุทธศตวรรษที่ 22-25" ใน รายงานการสัมมนาประวัติศาสตร์ดง. หน้า 68 - 73. องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต, 2528.

สนอง โกชัย. "การศึกษาโบราณคดีจากบ้านพระศรี" วัฒนธรรมไทย. 26 (10): 21 - 29, ตุลาคม 2530.

สมศักดิ์ เศษะวดี. "ภูเก็ตในแผนพัฒนาการท่องเที่ยว" อนุสาร อ. ส. ท. ฉบับแนะนำจังหวัดภูเก็ต. 23 (4): 8 - 9, พฤศจิกายน 2525.

สุจิตต์ วงษ์เทพ. "ศิลปะวัฒนธรรมดง - ภูเก็ต" ใน รายงานการสัมมนาประวัติศาสตร์ดง. หน้า 208 - 221. องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต, 2528.

- สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. "คติชนความเชื่อตำนานเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่ส่งผลอย่างลึกซึ้งและท้าทาย"
 ในรายงานการสัมมนาประวัติศาสตร์กลาง. หน้า 234 - 245. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 ภูเก็ต, 2528.
- สุภางค หิรัญบุษยะ. "การศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรม" วารสารคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
 12 (3): 27 - 31, กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2521.
- สุรินทร์ สรสิริ. "หลักสูตรการศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพครูมัธยมศึกษา" มิตรครู.
 15 กรกฎาคม 2523.

เอกสารจากต่างประเทศ

- Bierstedt, Robert. The Social Order, 3rd ed. McGraw Hill, 1970
- Courigan Vincent Domonick. "The Dialectics of Food Production and Culture Change", in Dissertation Abstracts International. 42 : 2442 - A, December, 1981.
- Davidson, Hilda Ellis. Patterns of Folklore. New York, D.S. Brower Rowman, 1978.
- Dundes, Alan. "Folklore", in The World Book Encyclopedia p.287.v7. Chicago, World Book, 1986.
- Eugenie Damiana L. "Philippine Folktales : An Introduction". Asian Folklore Studies. X, XIIV - 2 : 155, - 1985.
- Konare, Alpha Oumar "Culture Policies in West Africa" Cultures. Unesco. 33 (v. IX, no.1) : 108 - 122, 1983.
- Nai - Tung - Ting. "A Comparative Study of Three Chinese and North-American Indian Folktale Types", in Asian Folklore Studies. V, XI-IVI : 39 - 47, 1985.
- Olrick, Axel. "Epic Law of Folk - Native", in The Study of Folklore. p. 129 - 141. Englewood Cliffs. Prentice - Hall Inc., 1965.
- Tylor, Edward B. An English Anthropologist. Book Published, 1871.

מבוא

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 1 แสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิบัตรของงานวิจัย

ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิบัตรของตน	15-24 ปี		ความหมาย	25 - 49 ปี		ความหมาย	50 ปี		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานะที่เป็นทรัพย์สินทางปัญญา	1.93	.80	ปานกลาง	1.93	.73	ปานกลาง	2.01	.71	ปานกลาง
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาคารสถานที่และกระบวนการวิจัย	1.54	.64	น้อยปาน	1.67	.67	ปานกลางปาน	1.61	.76	ปานกลางปาน
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานวิจัยของชาวภูเก็ต	1.83	.82	ปานกลาง	2.-	.88	ปานกลาง	2.02	.86	ปานกลาง
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแข่งขันของชาวภูเก็ต	1.97	.81	ปานกลาง	2.04	.86	ปานกลาง	2.15	.83	ปานกลาง
5. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างนวัตกรรม	2.33	.71	ปานกลาง	2.55	.69	ปานกลาง	2.68	.63	มาก
6. ความรู้ความเข้าใจและสามารถบอกผลการดำเนินงาน	1.52	.59	น้อย	1.81	.58	ปานกลาง	1.72	.53	ปานกลาง

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 1 (ต่อ)

ความถี่ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนท้องถิ่น	15-24 ปี		ความหมาย	25-49 ปี		ความหมาย	50 ปี ขึ้นไป		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
7. ความถี่ความเข้าใจเกี่ยวกับการละเมิดของเด็กและอนุช่อการละเมิดของเด็กโต	1.98	.70	ปาน	2.24	.79	ปาน	2.17	.77	ปาน
8. ความถี่ความเข้าใจเกี่ยวกับการร้องเพลงแปล (เพลงกล่อมเด็ก)	.67	.81	ไม่รู้	.89	.89	ไม่รู้	1.13	.96	น้อย
9. ความถี่ความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมือง	.69	.82	ไม่รู้	.73	.89	ไม่รู้	1.07	.94	น้อย
10. ความถี่ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาชีวิต	.71	.93	ไม่รู้	1.19	1.07	น้อย	1.53	1.12	น้อย
11. ความถี่ความเข้าใจในการบอกกล่าวสิทธิพิงแพช	1.29	.83	น้อย	1.91	1.07	กลาง	2.05	.99	กลาง

จากภาคผนวก ก. ตารางที่ 1 แสดงว่าช่วงอายุกลุ่มอายุ 50 ปี เป็นกลุ่มที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มอายุ 15 - 24 ปี และ 25 - 49 ปี เรื่องที่เข้าใจเกี่ยวกับทุกกลุ่มอายุ ข้นน้อย และไม่รู้ ไม่มีการร้องเพลงแปล (เพลงกล่อมเด็ก) ทัศนคติทางการเมือง ปรัชญาชีวิต

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 2 แสดงความถี่ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสภาพจิตใจ

ความถี่ - ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ	15-24 ปี		ความถี่	25 - 49 ปี		ความถี่	50 ปีขึ้นไป		ความถี่
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
			ตอบ			ตอบ			ตอบ
1. ความถี่ความเข้าใจเกี่ยวกับความถี่ของการเกิดของทารก	1.34	.87	ตอบ	1.94	.87	กลาง	2.12	.94	กลาง
2. ความถี่ความเข้าใจเกี่ยวกับความถี่ของสาเหตุของโรคช้ำไข้ไข้	1.14	.73	ตอบ	1.48	.73	ตอบ	1.54	.74	ตอบ
3. ความถี่ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้สึกรังเกียจไข้ไข้	1.65	1.03	กลาง	1.90	.96	กลาง	2.02	.97	กลาง
4. ความถี่ความเข้าใจเกี่ยวกับความถี่ของอาการ	1.21	.94	ตอบ	1.62	1.-	กลาง	1.76	1.03	กลาง
5. ความถี่ความเข้าใจเกี่ยวกับความถี่ของอาการหงุดหงิด การวางใจวางแผนปลายสุดเกี่ยวกับธรรมชาติ พระภูมิเจ้าที่	1.55	.74	ตอบ	1.73	.68	กลาง	1.76	.64	กลาง
6. ความถี่ความเข้าใจเกี่ยวกับความถี่ของอาการช้ำไข้ไข้ภายใต้ธรรมชาติ	.97	.98	ไม่	1.33	.88	ตอบ	1.50	.89	ตอบ
7. ความถี่ความเข้าใจเกี่ยวกับความถี่ของอาการช้ำไข้ไข้	1.20	.88	ตอบ	2.13	.90	กลาง	2.08	.97	กลาง

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 2 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชน	15-24 ปี		ความหมาย	25-49 ปี		ความหมาย	50 ปีขึ้นไป		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
8. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อและค่านิยมของประชาชน เดือน 9 (พฤษภาคม)	1.05	.82	ชอบ	1.26	.80	ชอบ	1.29	.83	ชอบ
9. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อและค่านิยมของรัฐบาล	1.90	.49	กลาง	1.87	.58	กลาง	1.79	.66	กลาง
10. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อและค่านิยมของรัฐบาล จังหวัด	1.05	.74	ชอบ	1.21	.76	ชอบ	1.21	.82	กลาง
11. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อและค่านิยมของประชาชน การให้เวลา	1.47	.88	กลาง	1.55	.97	ชอบ	1.59	1.07	กลาง
12. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อและค่านิยมของประชาชน สองกระทง (แบบสุ่ม)	1.84	.84	กลาง	1.90	.87	กลาง	1.73	.96	กลาง

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิบัตรของงาน	15-24 ปี		ความหมาย	25-49 ปี		ความหมาย	50 ปีขึ้นไป		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
13. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อมโยงและความสำคัญของงานสงเคราะห์	1.50	.67	น้อย	1.53	.72	น้อย	1.55	.76	น้อย
14. ความรู้เกี่ยวกับอาสาสมัคร	1.65	1.14	ปานกลาง	1.60	1.18	ปานกลาง	1.36	1.91	น้อย
15. ความรู้เกี่ยวกับอาสาสมัคร	1.53	.67	น้อย	1.42	.72	น้อย	1.29	.71	น้อย
16. ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ	1.72	.67	ปานกลาง	1.65	.71	ปานกลาง	1.45	.78	น้อย
17. ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ	1.68	.58	ปานกลาง	1.66	.59	ปานกลาง	1.53	.69	น้อย
18. ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาระดับสูง (ศึกษาศาสตร์)	1.32	.74	น้อย	1.28	.74	น้อย	1.29	.76	น้อย
19. ความรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือนักเรียน	1.27	.85	น้อย	1.38	.82	น้อย	1.32	.87	น้อย
20. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย	1.27	.67	น้อย	1.36	.69	น้อย	1.34	.70	น้อย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสัมพันธกรรมของงั้น	15-24 ปี		ความ เหมาะสม	25-49 ปี		ความ เหมาะสม	50 ปีขึ้นไป		ความ เหมาะสม
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
21. ความรู้เกี่ยวกับเรื่องวันเสาร์ (เดือน 10)	1.78	.53	ปานกลาง	1.78	.51	ปานกลาง	1.75	.54	ปานกลาง
22. ความรู้เกี่ยวกับกรรมที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	2.39	.76	ปานกลาง	2.27	.85	ปานกลาง	2.23	.87	ปานกลาง

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 2 แสดงว่า ชาวภูไททุกกลุ่ม อายุ มีความรู้ ความเข้าใจระดับปานกลาง เกี่ยวกับ สัมพันธกรรมของงั้นตาม
 จุฬินและเป็นความรู้ความเข้าใจค่อนข้างต่ำระดับน้อย เรื่องชาวยุทธ์ มีความรู้ ความเข้าใจน้อย
 เกี่ยวกับ เรื่อง ความเชื่อในผีของภูไทเกี่ยวกับ ความเชื่อเรื่อง การบูชาเทพในภูไท ความเชื่อ
 และยกย่องความดีของผู้ประพฤติดี เดือน 9 วันไหว้พระจันทร์ วันสงกรานต์ วันมาฆบูชา การศรัทธาพระ
 เสด็จ (เทพาพรเทวี) การถวายทานน้ำฝน และการทอดกฐิน

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ของช่างเทคนิคในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของงานวัด

แมตริก ใน การอนุรักษ์วัฒนธรรมของงานวัด	15-24 ปี		ความหมาย	25-49 ปี		ความหมาย	50 ปีขึ้นไป		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ความรู้สึกเห็น เกี่ยวกับการรวมกลุ่ม เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ โบราณสถาน โบราณวัตถุของจังหวัดภูเก็ต	2.29	.84	ปานกลาง	1.97	.95	ปานกลาง	2.05		ปานกลาง
2. ความรู้สึกเห็น เกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งโบราณคดีสำคัญในท้องถิ่น	2.82	.53	มาก	2.78	.57	มาก	2.78	.60	มาก
3. ความรู้สึกเห็น เกี่ยวกับความชอบ ความพอใจของอาชีพในแบบดั้งเดิม (หลังคามุงจั่วสูง มุงจาก)	1.90	.86	ปานกลาง	1.94	.89	ปานกลาง	2.04	.94	ปานกลาง
4. ความรู้สึกเห็น เกี่ยวกับการฟื้นฟูศิลปกรรมแบบดั้งเดิม	1.99	.95	ปานกลาง	1.91	.96	ปานกลาง	2.10	.89	ปานกลาง
5. ความรู้สึกเห็น เกี่ยวกับการอนุรักษ์ อารยธรรมแบบผสม (จีนโปรตุเกส-ไทย)	2.31	.84	ปานกลาง	2.26	.89	ปานกลาง	2.31	.86	ปานกลาง

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 3 (ต่อ)

	15-24 ปี		ความ หมาย	25-49 ปี		ความ หมาย	50 ปีขึ้นไป		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
6. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันตก	1.84	.97	ปานกลาง	1.99	.93	ปานกลาง	2.12	.96	ปานกลาง
7. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันตก	1.57	.91	น้อย	1.69	.91	ปานกลาง	1.98	.94	ปานกลาง
8. ความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันตก	2.06	.97	ปานกลาง	2.08	.93	ปานกลาง	2.16	.95	ปานกลาง
9. ความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันตก	2.03	.88	ปานกลาง	1.86	.91	ปานกลาง	1.68	.96	ปานกลาง
10. ความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันตก	1.27	.79	น้อย	1.38	.86	น้อย	1.63	.96	ปานกลาง

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 3 (ต่อ)

แนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของงาน

	15-24 ปี		25-49 ปี		50 ปีขึ้นไป		รวม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
11. ความพึงพอใจเกี่ยวกับความเหมาะสมในการใช้เครื่องมือและเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพของช่างเทคนิค	1.77	.99	1.85	.96	1.97	.96	รวม กลาง
12. ความพึงพอใจเกี่ยวกับความปลอดภัยของช่างเทคนิค	2.62	.72	2.67	.63	2.72	.64	รวม
13. ความพึงพอใจเกี่ยวกับเครื่องมือหรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน เช่น ไม้บรรทัด หนังสือนั่ง รองนั่ง	2.06	1	2.11	.94	2.16	1.02	รวม กลาง
14. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดหาหรือการดูแลแผนกเครื่องมือ เช่น อวัยวะพิเศษ เช่น ขนของ อีจุก ไขควง ไขควงช่างยนต์	2.24	.89	2.24	.89	2.29	.83	รวม กลาง
15. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการรวบรวมความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมของงานเป็นรูปแบบ เช่น ตำรา วิชาแบบเรียน ประเภทความรู้	2.30	.87	2.38	.81	2.37	.78	รวม กลาง
16. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดหาเอกสาร ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมของงานเผยแพร่ให้ความรู้แก่ช่างเทคนิค	2.55	.73	2.51	.82	2.46	.80	รวม กลาง

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 3 (ต่อ)

แนววิถีในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น	15-24 ปี		ความหมาย	25-49 ปี		ความหมาย	50 ปีขึ้นไป		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
17. ความพึงพอใจเกี่ยวกับความเหมาะสมในการที่จะให้ลูกหลานศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยของรัฐต่างจังหวัด	1.81	.95	ปานกลาง	1.87	.92	ปานกลาง	2.18	.86	ปานกลาง
18. ความพึงพอใจเกี่ยวกับความเหมาะสมในการที่จะให้ลูกหลานศึกษาต่อที่วิทยาลัยชุมชน	2.13	.92	ปานกลาง	2.18	.94	ปานกลาง	2.31	.91	ปานกลาง
19. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยของรัฐ	2.30	.88	ปานกลาง	2.38	.81	ปานกลาง	2.45	.82	ปานกลาง
20. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการไปเยี่ยมชมโบราณสถานและโบราณวัตถุของต่างจังหวัด	2.68	.63	มาก	2.51	.75	ปานกลาง	2.47	.83	ปานกลาง
21. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้ความสนใจในการอ่านเอกสารและชมพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ	2.34	.56	ปานกลาง	2.38	.85	ปานกลาง	2.41	.82	ปานกลาง

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 3 (ต่อ)

แนวคิดในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น	15-24 ปี		ความ เหมาะสม	25-49 ปี		ความ เหมาะสม	50 ปีขึ้นไป		ความ เหมาะสม
	Σ	S.D.		Σ	S.D.		Σ	S.D.	
22. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการสุขภาพในทางราชการ เพื่อคนเป็นสถานที่ การอนุรักษ์ทางประวัติศาสตร์	2	1.12	ปาน กลาง	1.84	1.12	ปาน กลาง	2.03	1.05	ปาน กลาง
23. ความคิดที่จะเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้าชมงานแบบโบราณของท่าน (ถ้ำ)	2.14	.99	ปาน กลาง	2.19	1.01	ปาน กลาง	2.30	.99	ปาน กลาง
24. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเก็บรักษาโบราณวัตถุหรือศิลปกรรม โบราณแบบโบราณ และของเก่าแก่ภายในบ้าน	1.47	1.05	น้อย	1.54	1.05	น้อย	1.74	1.06	ปาน กลาง
25. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรวบรวมเครื่องใช้เก่าแก่ต่าง ๆ ไว้ในแหล่ง เที่ยวชมเพื่อประโยชน์ในการศึกษาของเยาวชนรุ่นหลัง	2.47	.88	ปาน กลาง	2.50	.86	ปาน กลาง	2.45	.79	ปาน กลาง
26. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการแก่เครื่องใช้เก่าแก่เพื่อการอนุรักษ์ ให้มั่งคั่งทางราชการ	2.08	1.03	ปาน กลาง	2.11	1.01	ปาน กลาง	2.02	1.07	ปาน กลาง

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 3

ผลิตภัณฑ์จากพืช 3 กลุ่ม หน่วยงานที่ดำเนินการศึกษาในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ
 ความถี่ในการปลูก ระยะเวลาในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ การ
 บริโภคอาหารประเภทพืช 2 เรื่องจากผลิตภัณฑ์จากพืชในปริมาณมาก กลุ่มอายุ
 15 - 24 ปี และ 25 - 49 ปี หน่วยงานที่ศึกษา เรื่องความถี่ในการบริโภค
 เครื่องดื่มประเภทอื่น การศึกษาสถานการณ์สุขภาพ

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 4 ผลการวัดในการสุ่มวัดปริมาณแร่ธาตุในดิน

แนววัดในการสุ่มวัดปริมาณแร่ธาตุ	15-24 ปี		ความ คม	25 - 49 ปี		ความ คม	50 ปีขึ้นไป		ความ คม
	\bar{x}	S.D.		\bar{x}	S.D.		\bar{x}	S.D.	
1. ความชื้นในดินและการที่พืชดูดน้ำขึ้นสู่ลำต้น เช่น บริเวณพุ่มไม้กลางแจ้ง	1.48	.94	ดี	1.56	.93	ดี	1.82	.98	ดี
2. ความชื้นในดินและการที่พืชดูดน้ำขึ้นสู่ลำต้น เช่น บริเวณพุ่มไม้กลางแจ้ง	1.29	.89	ดี	1.52	.93	ดี	1.84	.98	ดี
3. ความชื้นในดินและการที่พืชดูดน้ำขึ้นสู่ลำต้น เช่น บริเวณพุ่มไม้กลางแจ้ง	2.02	.82	ดี	2.18	.78	ดี	2.31	.80	ดี
4. ความชื้นในดินและการที่พืชดูดน้ำขึ้นสู่ลำต้น เช่น บริเวณพุ่มไม้กลางแจ้ง	1.37	.79	ดี	1.52	.78	ดี	1.75	.89	ดี
5. ความชื้นในดินและการที่พืชดูดน้ำขึ้นสู่ลำต้น เช่น บริเวณพุ่มไม้กลางแจ้ง	1.72	.97	ดี	1.90	.97	ดี	2.15	.99	ดี
6. ความชื้นในดินและการที่พืชดูดน้ำขึ้นสู่ลำต้น เช่น บริเวณพุ่มไม้กลางแจ้ง	1.99	.87	ดี	2.08	.83	ดี	2.23	.90	ดี

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 4 (ต่อ)

แนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางตอนต้น

	15-24 ปี		ความเหมาะสม	25-49 ปี		ความเหมาะสม	50 ปีขึ้นไป		ความเหมาะสม
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
7. ความพึงพอใจเกี่ยวกับความเชื่อในหลักการรักษาสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน	2.42	.74	น้อย ปานกลาง	2.46	.78	น้อย ปานกลาง	2.51	.83	น้อย ปานกลาง
8. ความพึงพอใจเกี่ยวกับรกรงสัตว์ การศึกษาเกี่ยวกับกรรมสนองกรรม	1.91	.96	น้อย ปานกลาง	1.89	.96	น้อย ปานกลาง	2.07	.95	น้อย ปานกลาง
9. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดทางจังหวัด	2.15	.86	น้อย ปานกลาง	2.08	.79	น้อย ปานกลาง	2.06	.84	น้อย ปานกลาง
10. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดทางประเพณี	2.23	.88	น้อย ปานกลาง	1.88	.92	น้อย ปานกลาง	1.76	.96	น้อย ปานกลาง
11. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดทางศาสนา	1.41	.92	น้อย	1.40	.92	น้อย	1.56	.94	น้อย
12. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการทำปริมาณเพื่อป้องกันภัย	1.81	.95	น้อย ปานกลาง	1.80	.99	น้อย ปานกลาง	1.95	.99	น้อย ปานกลาง
13. ความพึงพอใจจะไปประกอบอาชีพทางจังหวัด	1.21	.85	น้อย	1.11	.81	น้อย	1.32	.96	น้อย

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 4 (ต่อ)

	15-24 ปี		รวม	25-49 ปี		รวม	50 ปีขึ้นไป		รวม
	\bar{x}	S.D.		\bar{x}	S.D.		\bar{x}	S.D.	
แนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชน									
14. ความพึงพอใจต่อการแบ่งพวง แบ่งหมู่ ความสะอาด	1.11	.77	พอ	1.15	.80	พอ	1.44	.95	พอ
15. ความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของทางราชการ	1.81	.93	มาก	1.94	.91	มาก	2.03	.97	มาก
16. ความพึงพอใจทางอาชีพ เจตนาสำรวจในการแก้ไขข้อบกพร่อง	1.82	.90	มาก	1.86	.94	มาก	2.03	.90	มาก
17. ความพึงพอใจในเรื่องการตัดสินใจหา ข้อขัดแย้งต่าง ๆ โดยวิธี รุนแรง	1.06	.71	พอ	1.08	.75	พอ	2.26	.85	มาก
18. ความพึงพอใจเกี่ยวกับความสะอาดของชุมชน ความเป็นอยู่ของชาวภูเก็ตชน	1.37	.91	พอ	1.46	.93	พอ	1.56	.92	พอ
19. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการอพยพย้ายถิ่นของคนที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานใน ภูเก็ตในช่วงหลังเตรียมเอกลักษณ์ในความสามารถและความไว้วางใจ และความรักถิ่นเกิดของ	1.33	.91	พอ	1.34	.88	พอ	1.57	.95	พอ

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 4 (ต่อ)

แนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของตน	15-24 ปี		ความหมาย	25-49 ปี		ความหมาย	50 ปีขึ้นไป		ความหมาย
	X	S.D.		X	S.D.		X	S.D.	
20. ความหนักแน่นในทัศนคติที่ให้ความสำคัญกับธรรมชาติมากกว่าเทคโนโลยี	1.55	.89	น้อย	2.03	.89	ปาน	2.22	.80	ปาน
21. ความหนักแน่นที่จะไปทำงานเป็นส่วนตัวมากกว่าแบบคนงาน	2.02	.90	กลาง	2.22	.86	กลาง	2.33	.86	กลาง
22. ความหนักแน่นเกี่ยวกับสิทธิการพักผ่อนของชาวภูเก็ต	2.08	.92	กลาง	1.86	.89	กลาง	2.17	.80	กลาง
23. ความหนักแน่นเกี่ยวกับสิทธิการชดเชยของชาวภูเก็ต	1.70	.90	กลาง	2.75	.57	มาก	2.81	.54	มาก
24. ความหนักแน่นเกี่ยวกับสิทธิการรับความเป็นเอกสิทธิ์ของชาวภูเก็ต	2.68	.79	มาก	2.39	.69	กลาง	2.44	.71	กลาง
25. ความหนักแน่นเกี่ยวกับสิทธิการรับบริการของชาวภูเก็ต	2.36	.84	กลาง	2.53	.72	กลาง	2.55	.68	กลาง
26. ความหนักแน่นเกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาของชาวภูเก็ต	2.40	.76	กลาง	2.46	.74	กลาง	2.59	.67	กลาง

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 4 (ต่อ)

แนวคิดในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น	15-24 ปี		ความเหมาะสม	25-49 ปี		ความเหมาะสม	50 ปีขึ้นไป		ความเหมาะสม
	X	S.D.		X	S.D.		X	S.D.	
27. ความพึงพอใจเกี่ยวกับความสำคัญของประเพณีไทยในจังหวัดภูเก็ต	2.43	.74	ปานกลาง	2.46	.74	ปานกลาง	2.59	.67	ปานกลาง
28. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดระเบียบถนนในจังหวัดภูเก็ต	2.54	.59	ปานกลาง	2.55	.73	ปานกลาง	2.49	.79	ปานกลาง
29. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นแก่คนรอบนอกจังหวัด	2.73	.76	มาก	2.67	.66	มาก	2.56	.71	ปานกลาง
30. ความพึงพอใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมระดับเทศบาลจังหวัดภูเก็ตเพราะการส่งเสริมการท่องเที่ยว	2.56	.97	ปานกลาง	2.51	.80	ปานกลาง	2.53	.79	ปานกลาง
31. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม	2.03	.89	ปานกลาง	2.18	.91	ปานกลาง	2.29	.93	ปานกลาง
การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม	2.41	.85	ปานกลาง	2.43	.83	ปานกลาง	2.54	.80	ปานกลาง

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 4 (ต่อ)

แนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของตน	15-24 ปี		25-49 ปี		50 ปีขึ้นไป	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
31. การประหยัดเงิน	2.46	.88	2.55	.74	2.65	.68
	ปาน	ปาน	ปาน	ปาน	ปาน	ปาน
	กลาง	กลาง	กลาง	กลาง	กลาง	กลาง
การประหยัดไฟฟ้า	2.37	.92	2.48	.79	2.55	.74
	ปาน	ปาน	ปาน	ปาน	ปาน	ปาน
	กลาง	กลาง	กลาง	กลาง	กลาง	กลาง
การประหยัดน้ำ	2.27	1.04	2.32	.87	2.39	.89
	ปาน	ปาน	ปาน	ปาน	ปาน	ปาน
	กลาง	กลาง	กลาง	กลาง	กลาง	กลาง
การประหยัดการใช้โทรศัพท์	2.09	.61	2.16	1.06	2.12	1.11
	ปาน	ปาน	ปาน	ปาน	ปาน	ปาน
	กลาง	กลาง	กลาง	กลาง	กลาง	กลาง
32. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากใกล้ละแวก	2.72	.75	2.78	.55	2.78	.49
33. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิการมีส่วนร่วมในการใช้สิ่งถูกระเบียบ แบบแผนต่าง ๆ ของงานเมือง	2.61	.75	2.73	.64	2.70	.63
34. ความคิดเห็นเกี่ยวกับกรณีของไทย	2.57	.75	2.60	.70	2.68	.59

ภาคผนวก ก. ตารางที่ 4

แสดงว่าตามข้อ 3 กลุ่มอายุ 3 มหาวิทยาลัยปานกลางในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของต้น
กำเนิด 15 - 24 ปี 3 มหาวิทยาลัยเหนือโดยความสามารถเพื่อรอต่าง ๆ
แบบรวมไว้ มหาวิทยาลัยออกของแก่มูลนิธิ 25 - 49 ปี และกลุ่มอายุต้นมหาวิทยาลัย
นอกเรื่องไปประกอบอาชีพต่าง ๆ และความสามารถเพื่อชาติ และต้นมหาวิทยาลัยภาค
เรื่องการศึกษาภาค วิชาครูระเบียบ

ภาคผนวก. ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นภูเก็ตที่ได้จากผู้ให้สัมภาษณ์
นิทานพื้นบ้านภูเก็ต

เรื่องบอชวังเวง

ในส่วนข้างบนที่ฉบับบ้านเพชร หมู่ 3 ตำบลเทพศิรินทร์ อำเภอกลาง
จังหวัดภูเก็ต วันที่ค้นคว้าจะมีเสียงกลองดังขึ้นมาจากบอเป็นระยะ ๆ ซึ่งบอจะมีเรื่องเล่า
ต่อ ๆ กันมาว่า

เดิมทีเจ้าเมืองภูเก็ตซึ่งได้ไปเหยียดท้าวหมโนราห์คนหนึ่งชื่อว่า "ชวังเวง"
และหมโนราห์ชวังเวงคนนี้เป็นคนมีเสน่ห์ ใครเห็นใครรัก ใครเห็นใครหลง โดยเฉพาะ
เวลาขม เพราะที่หน้าของชวังเวงลงฮาคมเอาไว้ ถ้าไม่ยากให้ใครรักใครหลงก็จะเอา
สำคัญกันไว้ และชวังเวงก็ภูมิใจตนเองว่ามีเสน่ห์ พอจะทำให้ลูกสาวเจ้าเมืองหลงรักได้

วันหนึ่งชวังเวงก็ไปแสดงหมโนราห์ และทราบข่าวว่าลูกสาวเจ้าเมืองต้องไป
ขมเน ๑ เมื่อเริ่มแสดงและเห็นว่าลูกสาวเจ้าเมืองกำลังขมอยู่ ก็จึงนำลูกออกจาก
หน้าหน้าขมให้ลูกสาวเจ้าเมือง ลูกสาวเจ้าเมืองก็หลงเสน่ห์ชวังเวงที่แสดงไว้ และก็นำตาม
ชวังเวงไป โดยมีคนออกกล่าวเจ้าเมือง เจ้าเมืองทราบเข้าก็โกรธมาก ต้องการจะ
ฆ่าชวังเวงเพื่อโทษขมแทน วันหนึ่งเจ้าเมืองก็วางแผนให้ขมขโมยลูก และนำขวากไปปัก
ไว้ในยอดสวนชาขมขมก็ปลูกสร้างเป็นพันไร่ในราห์ โดยใช้ไม้กระดานเป็นแดน
กระดานชนวนไว้ เมื่อหมโนราห์ชวังเวงออกแสดง ทุกคนก็ควงความสนุกสนาน
ถึงตอนขณะขมขมทุกคนเปลือยตัว เจ้าเมืองก็ให้คนสนิทชักกระดานชนวน ชวังเวงก็ตกลง
ในยอดเจ้าเมืองขุดไว้ ขณะของชวังเวงคาชหมก เหลือรอดแค่ตัวตกลงมาพาราหน้าหน้า
รอกไปไต่

หลังจากที่ผู้คนที่อาศัยอยู่แถบนั้น มักได้ยินเสียงกลองหมโนราห์ดังขึ้น
เป็นครั้งคราวเสมอจนกระทั่งทุกวันนี้

ปัจจุบันบริเวณที่เรียกว่า "บอชวังเวง" ไม่สภาพเป็นบออีกแล้ว เป็น
พื้นที่ราบธรรมดา เป็นส่วนราชการทั้งหมด แต่คนดั้งเดิมบริเวณนั้นจะยังให้ไต่

(นางพิมพ์ หอฉิมพ 140 หมู่ 3 บ้านเพชร ต.เทพศิรินทร์ อ.กลาง จ.ภูเก็ต
นางอ้อ กนต์ 104 หมู่ 3 ตำบลเทพศิรินทร์ อ.กลาง จ.ภูเก็ต)

เรื่องบ้านสาธุ

"สระโคกแก้วชา ยังมีโคสองตัวแมลง ถ้าใครคิดถูกให้เขาดามรอก
ออกมาให้ตามเขา ทางไปไม่รุมา นั้นแหละโคแมลง"

เมื่อครั้งที่หมอยกทัพมาตีเมืองกลาง ชาวเมืองกลางทางก็เก็บซ่อนสมบัติ
ของกบฏ บริเวณที่ตนคิดว่าปลอดภัยที่สุด และสามารถที่จะกลับมาเอาทรัพย์สินสมบัติ
เหล่านั้นคืนได้ เพื่อจะได้ไว้ทำทุนในการดำเนินชีวิตต่อไป

เรื่องของสงครามตลกคนยอมเขาใจว่า มีนัยหมายถึง เลือคนเนื้อ ชีวิต
และทรัพย์สินที่ทองสูญเสียบ ชาวเมืองกลางพวกหนึ่ง จึงโคกกลางกันว่า ให้นำ
สมบัติทั้งหลายบรรดาของตระกูลคนใตงัว เขียนชื่อเจ้าของสมบัติไว้ปากถุงแต่ละถุง
และนำถุงสมบัติเหล่านั้นใส่ลงไปในไหอีกชั้นหนึ่ง แลวนำผ้าแดงมาปิดปากไห
อีกชั้นหนึ่ง และนำหินไปฝังไว้ซึ่งสระซึ่งเป็นสระใหญ่ในขณะนั้น และสระแห่งนี้
เป็นที่อาศัยของโคสองตัวแมลงอยู่เป็นประจำ และสระที่โคแมลงอาศัยอยู่เป็นประจำ
นั้นเป็นทางที่เดินไปยังป่าช้า ปากทางเขาป่าช้านั้นมีถนนกรวดรอก (กรวดลูกเล็ก)
และคนตาบอด (มองจักษุแพทย์) เมื่อชุดหลุมฝังเสร็จแล้ว จึงให้นำข้าวสารมาทำพิธี
โปรยไว้ปากหลุม เจ้าของสมบัติก็โคกจิกอธิษฐานไว้ว่า ถ้าบุคคลใดมีชื่อเจ้าของ
สมบัติมาขูดสมบัติเพื่อจะเอา เป็นของคนก็ขอให้เห็นผ้าแดงปิดปากไหเป็นตะขาบตัวใหญ่
โลกก็ขุ่น และเห็นข้าวสารเป็นเม็ดเป็นปลวกกอรุ่มกันโคกขุ่นจนพ่าย เมื่อเสร็จ
พิธีการฝังไหสมบัติแล้ว เจ้าของสมบัติจึงเขียนลาถวญไว้กับลม ทั้งขอความดีชมากมาย
ข้างคน

เมื่อเสร็จศึกสงครามระหว่างกองทัพมาตีเมืองกลางแล้ว ก็มีคำบอกกล่าว
กันว่า "สระโคกแมลงมีสมบัติฝังอยู่" ยังไม่มีเจ้าของมาขูดสมบัติคืน บุคคลที่เข้ามาตั้ง
บ้านเรือนอยู่หลังสงครามก็ไม่กล้าที่จะไปเอาสมบัติคืน เพราะกลัวคำสาปแช่ง หรือกลัว
พิธีการตั้งจิกอธิษฐานของเจ้าของสมบัติเดิม

กาลเวลาผ่านไป จากวันเป็นเดือนจากเดือนเป็นปี จากหนึ่งปีเป็นหลาย
ร้อยปี สภาพภูมิประเทศบริเวณนั้นก็เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ผู้คนที่เข้ามาอาศัยครั้งแรก

ก็ล้มหายตายจากไป คงเหลือแต่รุ่น ลูก หลาน หลิน เพลิน ที่ยึดมั่นมาหาภักดิ์
มาอย่างสง่างาม คำเรียก "สระโคกแมลง" ก็คอยหาค้นเขาเป็น "สระโคก"
และเมื่อสภาพท้องถิ่นเปลี่ยนไปตลอดเวลา พร้อมกับบุคคลในท้องถิ่นก็เปลี่ยนตาม
ไปด้วย ภาษาที่ใช้พูดกันก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังนั้นคำว่า "สระโคก" จึงเปลี่ยน
เป็น "สาธุ"

ปัจจุบัน "สระโคก" คือ "ตำบลสาธุ อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต"
(นางกนิ์ ตันติปาสน์ 159/2 ตำบลศรีสุนทร อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต
นางสื่อน แซ่เตา 12 ถนนเทพศิรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต)

เรื่อง พระศุภ

เรื่องพระศุภที่วัดพระทองนั้น มีเรื่องเล่าว่าบริเวณที่พระศุภในปัจจุบันนั้นเดิมเป็นทุ่งนา วันหนึ่งมีเด็กชายนำควายไปเลี้ยงบริเวณทุ่งนา และได้นำควายไปผูกไว้กับต้นไม้ ซึ่งมีอยู่กลางทุ่ง แล้วเด็กเลี้ยงควายก็กลับบ้าน ปรากฏว่าควายตัวนั้นหาย เด็กก็หาควายด้วยความแปลกใจให้ชาวบ้าน เมื่อเจ้าเมืองโคราชทราบเหตุก็สั่งให้ไปทำการขุดบริเวณที่ควายหายไป เด็กก็นำเชือกไปผูกกับพระเกตุของพระพุทธรูป และได้นำไปผูกเพื่อจะได้นำไปผูกควาย แต่ขุดอย่างไรก็ไม่สำเร็จ เพราะเกิดอาเภทต่างๆ เช่น มีตัวค้อ ตัวแคบปรากฏออกมามากมายอาละวาดโลกอยู่คนที่เข้าไปขุด ถ้าใครนำดอกไม้ ธูปเทียนไปกราบไหว้ตัวค้อ ตัวแคบก็ไม่ทำร้าย ยิ่งความมหัศจรรย์แก่คนเห็นมาก เจ้าเมืองจึงให้ขุดขุด และให้ทำที่กำบังแดด กำบังลมให้พระพุทธรูปและกลายเป็นสถานที่กราบไหว้ของชาวกู๋เกิดเรื่อยมา ส่วนคนจีนส่วนมากที่อาศัยอยู่แถบนั้นก็นับถือว่าเป็นพระมาจากเมืองจีน ชาวจีนแถบจังหวัดใกล้เคียงเช่น พังงา ตะกั่วป่า หาดเหมือง กระบี่ จะพากันมาขอศีลการในเดือนสาม (เพ็ญภาคตรุษจีน) จนถึงทุกวันนี้

(ผู้เล่า นาง หิมพ์ ทองทิพย์ 140 หมู่ 3 บ้านเหรียญ ตำบล เพชรพระสมิทธิย์ อำเภอกลาง
จังหวัดภูเก็ต)

นาง ชัญเรือน เรืองการ อำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต)

เรื่อง ทอคาโตะเซะ

นานมาแล้วมีชายคนหนึ่งชื่อทุม วัตถุประสงค์ไม่หาของป่าเช่น ผัก หน่อไม้ ตามบริเวณเนินเขา โตะเซะ ตั้งแต่เขาจนท่าก็ไม่ทำอะไรสักอย่างจะกลับบ้านก็ไม่กลากลับเมียดำ แลยเดินขึ้นไปตามเนินเขาเรื่อยๆ เหนื่อยก็เหนื่อยเพราะไม่ได้กินข้าวตั้งแต่เช้า ทอเดินไปสักพักก็ถึงกระท่อมหลังหนึ่ง อยู่บนลานภูเขาเป็นกระท่อมสวนงาม ปลูกพริกขี้หนูเต็มไปหมด แล้วมีไก่ขาวตัวเป็นร้อยๆ ตัว นายทุมก็รู้สึกใจร่อว่า "อา ชาไม่ออกแล้ว" จึงเดินไปใกล้กระท่อม แล้วร้องว่า "ใครรอช้างในมาง ขอข้าวกินสักมือเดอะ" เสียงร้องจบจากในกระท่อมว่า "เออ เขามาสิ" นายทุมก็เดินเข้าไปใกล้กระท่อม ประตูกระท่อมก็เปิดออก ปรากฏว่ามีชายแก่คนหนึ่งนั่งผาดูงลายสีขาว โทกหัวผาดูงขาว ไม่ได้ใส่เสื้อออกมาถามว่า "ทานมาจากไหน" นายทุมตอบว่า "เรามาหาของป่า แต่ไม่ได้อะไรเลย หิวข้าวเต็มทีแล้วขอข้าวกินสักมือเดอะ" ผู้เฒ่าเจ้าของกระท่อมก็นำนายทุมเขาไปในกระท่อม กับข้าวลวกแต่อร่อยทั้งนั้น นายทุมกินจนอิ่ม แล้วถามว่า "ตามาอยู่ตรงไหนทำอะไรมีลูกหลานมางหรือไม" ผู้เฒ่าตอบว่า "ไม่มี ชาอยู่คนเดียว" ทอถามเลขถามว่า "แล้วไม่กลัวเสือหรือ" ผู้เฒ่าบอกว่า "ไม่กลัวเพราะเสือก็อยู่กับเรา" ผู้เฒ่าจึงพูดต่อไปว่า "เอ็งกินเสร็จรีบรอกแล้วก็กลับบ้านเสียที เดี่ยวมีค้ำจะลำบาก" นายทุมก็บอกว่า กลับไม่ถูก ผู้เฒ่าก็พูดว่า เออ ภูไปส่งเองแล้วก็ให้นายทุมเก็บพริกขี้หนูใส่ห่อผาดูงไปบ้าง นายทุมจึงเก็บพริกขี้หนูใส่ห่อผาดูงแล้วผู้เฒ่าก็ให้ไก่ขาว 1 ตัว นายทุมอุ้มไก่ขาวกระตือกรือผาดูงเดินตามหลังผู้เฒ่าลงมาถึงข้างล่างผู้เฒ่าก็ชี้ทางให้นายทุมเดินตามทางที่ผู้เฒ่าชี้ ชั่วพริบตาเดียวก็ถึงบ้านเมื่อยเห็นนายทุมมาแต่ไกลรีบวิ่งออกไปรับ ถามว่าไคอะไรมามาง นายทุมตอบว่าได้เออะเซะแล้วเมื่อยเมื่อยนายทุมรับไก่กับห่อผาดูงพริกขี้หนูแล้วร้องว่า "อ่าว เนินของทอคาโตะเซะนี่" นายทุมตกใจ จึงร้องว่า "ชาไม่รู้เลขวาไปทบทอคา"

ปัจจุบันภูเขาโตะเซะเป็นที่ตั้งของสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 นิทานเรื่องนี้ขอให้นักศึกษา บุคคลที่เดินศึกษาทางควรรจะได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนมนุษย์ ซึ่งทางที่ถูกให้เพื่อเขาจะได้มีชีวิตอยู่ในสังคมต่อไปอย่างมีความสุข

(ผู้เล่า นาง สุทธิ ออแสงรัตน์ โรงเรียนบ้านบางคู ดนเทพนครชัยย์ อำเภอมือง จังหวัด
ภูเก็ต)

เรื่อง เชยชายคนรอก

มีชายคนหนึ่งเดินทางเข้ามาในเมืองและได้เกิดหลงรักลูกสาวเศรษฐี ก็คิดจะหาของขวัญไปฝากนางเพื่อจะให้เกิดความใกล้ชิด แต่ก็งุนใจไม่มีอะไรจะให้

วันหนึ่งไปคักจับกระรอกได้ตัวหนึ่ง ก็นำมาโหมาง นางจึงนำกระรอกตัวนั้นไปแกง และชวนเชยชายคนนั้นให้รวมวงกินด้วยกัน แต่เชยชายคนนั้นกลัวว่าทำไม่ฮากกินและบอกนางว่ากินจนเป็นแล้ว (ที่ที่ฮากจะกินแกงกระรอกมากเพราะเพิ่งคักจับได้เพียงตัวเดียว) เมื่อเห็นเขาลองวงกินข้าวกันอย่างเร่กรออยก็ฮากกินเป็นกำลัง ฉะนั้นทุกคนพากันเข้านอนแล้ว เชยชายก็เลยออกมาในครัวเพื่อจะกินแกงกระรอก เป็ดหมอนแกงๆ แกงกั๊กหมอนเสี้ยนแล้ว มีน้ำแกงคักกั๊กหมอน จึงลงเดินหาของเชยชายจึงคักอยู่ในหมอนแกงเอาไม่ออก เชยชายรู้สึกหัวใจบ่วงเขาไปคักไปปรนจนจนรุ่งเช้าก็ไม่ยอมตื่น เจ้าขอขมานแปลกใจจึงเขาไปปลุกทำให้เชยชายคักใจลุกขึ้นอย่างกรแทกกัน ที่ระจะจึงไปบอกกับที่ระของคนที่จะมาปลุกหมอนแกงแตก(หมอนกินเผา) เชยชายรู้สึกมีอายหาหาคนที่ว่ากัน หายไปไม่กลับมาอีกเลย

(ผู้เล่า นางสาว จำเนียร ภูมิดาว 206 ถนนเทพกระษัตรี อำเภอมือง จังหวัดภูเก็ต)

เรื่อง ชีเก็นโค

มีเรื่องเล่ากันว่าชายคนหนึ่งรู้สึกกลัวของจึงเขาไปอาศัยอยู่จารณะที่บริเวณชาวป่าเขาที่อาศัยอยู่จารณะนั้น เขาเห็นตามภาพที่อยู่จารณะจึงตกลงมาหลังเขา ในความมืดๆของอากาศค่อนไกลๆทำให้มองเห็นไม่เห็นว่าเป็นเขา ชายคนนั้นรู้สึกใจมากที่เขาคัดลอกหัวใจ ก็ร้องตะโกนด้วยความขินที่ว่าชีเก็นโค จากกับชายคนนั้นก็ประกาศว่า คอไปไหนจะไม่ออกไปอาศัยอยู่จารณะข้างนอกอีก เพราะสามารถเดินไปเองได้ ฉะนั้นพอพวกของเขาคัดลอกอยู่จารณะในช่อง และใช้ให้เขาคัดลอกจากห้องไปเองเมื่อไม่เห็นก็ถามว่า ฮากเม(ชาวเม)หรือเอากินเมเสี้ยน กินกล้วยเสี้ยน เมื่อใช้เท่าไรยังไม่ไป ฮากนั้นก็ไปเอง

(ผู้เล่า นาง จาย แซ่ฮอง 206 ถนนเทพกระษัตรี อำเภอมือง จังหวัดภูเก็ต)

เพลงแปล (เพลงกล่อมเด็ก)

1. ไก่เค็มขันเหี้ยมบ้าน
ลูกสาวขีรรานอนไหแม่ปลูก
ฉวยไตคามชวามแขงวานคังปลูก
นอนไหแม่ปลูกทองขีรรานการ...เออะ
(นางจาย แซ่ฮอง 206 ถนนเทพศิรินทร์ อ.เมือง จ.ภูเก็ต)
2. ต้นคณบ้านองอ้งอังกกลองไหเขี้ยมมึนรำ
ปลาช่อนตัวดำรันตนไปกอม ปลาแหงจกวดงอน
เข่าชอนโกตชุก กุงกามรำ ตะตุม โทลง ปลาชู่โรง
วาน้ำข้างเหมือ ปลาตุกใส่เกลือ พองอ้งพองอ้ง
(นางโรย แซ่ควี่ ซอชมาสันใน อ.เมือง จ.ภูเก็ต)
3. โทนโทนชีกเขือกสายโหวนไปอ้อฮองนา
แม่มือรองว่าพาซาไปควอ ไปคิกคณกลวชกณ
ปลากเตก ไปคิกคณแหรกคณคิกคายเลข
(นางสอเพ็ก แซ่กนา 206 ถนนเทพศิรินทร์ อ.เมือง จ.ภูเก็ต)
4. นอนเสี้ยเฮนอ้ง แมจะไปมเขา
ไปคิกสายเตามาสองเส้น ผูกแปลเวแลน
แปลนอกแปลใน แปลคณจรมแซกแปลคณจรมไหสอง แปลเวแลนเออะ
(นางนิกคา อูม 206 ถนนเทพศิรินทร์ อ.เมือง จ.ภูเก็ต)
5. ลูกสาวมาหวัดคเตนมกลกกลกเหยี้ยมลูกคู่
คานามองเลขเหยี้ยมลูกคู่คาย...เออะ
(นายเลี่ยม ชนศึก ค.บ้านเพรียง อ.ดงยาง จ.ภูเก็ต)
6. ทนกลวหวีเตี้ยว อยู่ข้างน้ำเขี้ยว คอม ๆ เอน ๆ
ลูกสาวชายเหมะสับเขตรพระเวยร คอม ๆ เอน ๆ
พระเวยรไมต้นศึก...เออะ
(นายเลี่ยม ชนศึก ค.บ้านเพรียง อ.ดงยาง จ.ภูเก็ต)

7. คนที่ปลื้เจ้าเมืองก๊กก็ เอาหญิงโลกี้นักไว้
กลางวันชายผ้า กลางคืนชายดอกไม้ เอาหญิงโลกี้นักไว้
ฉ้ายาทั้งเมืองหลวง...เออะ
(นายเลี่ยม ชนะศึก ต.บ้านเหียง อ.ดง จ.ภูเก็ต)
8. คู่สาวบ้านคั้น เพียงใจผัวจันทนอสาคเจ็ดชั้น
เมื่อใดผัวในราชชายผ้าไมกาน นอสาคเจ็ดชั้นเพราะใด
ผัวจัน...เออะ
(นายเลี่ยม ชนะศึก ต.บ้านเหียง อ.ดง จ.ภูเก็ต)
9. ลมพัด พัดมาอ่อน มาหยุดทันก่อนขอดามสักคำ
ใจที่คำใหม่ใจที่หรือใจร้าย สาวแต่หรือแม่มหาขอกไหนองรุกขวยเออะ...
- (นางสาวทอง แซ่ตัน 50/2 บ้านสะพาน อ.เมือง จ.ภูเก็ต)
10. ชีเป่สหวุก ๆ แกงสักกุกเหมือนเนื้อช้าง
โหมอกิมมั่ง โหมกิมมั่ง
ลูกคอกปลักกิม เอาหมกนยสะปาก
เอาปากนยสะกิน ทีหลังอย่ากินนยสะกลานนยสะ
- (น.ส.อารี กฤษณา 148/33 ถนนเทพกษัตรี อ.เมือง จ.ภูเก็ต)
11. ขึ้นไปบ้านเหนือ ไปแลเสื่อชนคน
ขบเจ้าหนามถ โตคนชาติ
แหวชที่แหวหนอง มาไปเผาผี
โตคนชาติ เผาผีทองร้อยชั่งเออะ...
- (นางสาวทอง แซ่ตัน 50/2 บ้านสะพาน ต.เกาะแก้ว อ.เมือง จ.ภูเก็ต)
12. แจกเฮยแจกกลิ่นทำอะไร อ้วชีกเหล็กไฟจุกขานแดง
โตกงม้นอุษา นี้ทำอะไรจนเรือโคลงเคลง
- (นายกระจาง นิยะกิจ 155 ต.ศรีสุนทร อ.ดง จ.ภูเก็ต)

13. น้องนางเมรี อยู่จำเริญนางเมรีร้องเรียกศั้วขวัญ
ไอโธพระรด กลับมาหาเมื่อไปควยกัน
เมืงตามไธตัน ขวัญขาวพระรดเส่นเออ
(นางจาย แซ่เอ็ง 206 ถนนเทพศิรินทร์ อ.เมือง จ.ภูเก็ต)
14. สุกเปลไศกนยาหม ฮั้นแห่นกไศรอนยามขอ
เฮาทามสะอ เฮาคามทรคแฉวนคอ
ไศรอนยามขอ หมอนทอยกขอโพเออ
(นางจาย แซ่เอ็ง 206 ถนนเทพศิรินทร์ จ.ภูเก็ต)
15. น้องเออนอกางกาวิ ลูกสาวเสขรัฐวิงคามรวรค์
พอมไมรู้นางทาไปส่ง แสนคามรวรค์ไปส่งถึงเมืองไกลเออ
(นางจาย แซ่เอ็ง 206 ถนนเทพศิรินทร์ อ.เมือง จ.ภูเก็ต)

2. ปริศนาที่เกี่ยวกับสัตว์

- ไอโھرเอช นางอยู่ในห้องเฝ้ามีลไปตองชนทองคังเดริช
(แม่ไก่ฟัก)
- ไอโھرเอช สัว ๆ เหมือนใบปลู (หูกวาง)
- ไอโھرเอช สี่ตีนเดินมาหลังคามุงเบือง (เต่า)
- ไอโھرเอช นอนหลับไม่รู้นอนคู้ไม่เห็น (ลัน นิม นางอาย)
- ไอโھرเอช สองตีนเดินมาหลังคามุงจาก (ไก)
- ไอโھرเอช นกไม่ไขนกก กากไม่ไขกา บินมาโตเขา (หูกว หูกวาง)
- ไอโھرเอช อยู่คันทันหย้า อยู่ฟ้ากินลม อยู่เลกินนม
(ควาย วา หอย)
- ไอโھرเอช หัวลงคินคินขี้ฟ้า (คางคาว)
- ไอโھرเอช สี่ตีนเดินมาหลังคาชูธง (หมา)
- ไอโھرเอช สี่ตีนเดินมาหลังคามุงสังกะสี (ปู)
- ไอโھرเอช สี่คันทาม สามคันทเห สองคันทัก ทนหนึ่งปัดนั้ (ช้าง)

3. ปริศนาเกี่ยวกับธรรมชาติ

- ไอโھرเอช อีลุ่มอีหล้าเดินวันยังค่ำไม่เห็นรอย (ตะวัน)
- ไอโھرเอช เขียวช่อหอมไสวไม่มีใบมีแค่เม็ด (ฝั)
- ไอโھرเอช เข้า ๆ เขาค่ำ ค่ำ ๆ ออกเทีชว (ดาว)
- ไอโھرเอช สุกไม่รูหอม งอมไม่รูหสน สุกคาคันกินไม่ได้
(ดาว ดวงจันทร์)
- ไอโھرเอช แดกจาเคิมก สองคันทฝนเคิมกคันทเทีชว (เงา)
- ไอโھرเอช สามคันทเดินมาหลังคามุงสำลี (คณแกดือไม้เท้า)
- ไอโھرเอช สูงเท่าเขาเขีชวคันทคันทเทีชวเมาทนคันทังเมือง
(ราหูจันทร)

4. ปริศนาเกี่ยวกับอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย

ไอโหระเอย โกลก็ไม้โกล โกลก็ไม้โกล แลเห็นไว ๆ (จมูก)
 " ศาส์นุชคาทังวันไม่แห้ง (ลิ้น)

5. ปริศนาเกี่ยวกับอาชีพ ความเป็นอยู่ ที่อยู่อาศัย เครื่องมือเครื่องใช้ในการ
 ดำรงชีวิต

ไอโหระเอย ไค้ค้ำอ้าว ชูคบอุปลายไม้ ไค้เคงเขงชาย น้ำสาย
 เป็นเพือก (หมอขาวกำลังเคียด)
 " ชื้ออยู่ในครัว ท้ออยู่ในป่ามีสีขานุชยาว
 (เหล็กชุก กระจาญชุกมะพร้าว)
 " นกคคตาแคงน้ำแห้งก็คาย (ตะเคียง)
 " ชิ่งชิ่งกัก (เหล็กกัก สิว)
 " ไปเท่าตีณา มาเท่าหลักควาย (แห)
 " โดะสามชาพญาชื้อน้อใส่หมวกกำมะหยี่ สุนบุหรี่ปู้อ ๆ
 (ภาคมน้ำกำลังเคียด)
 " เด็กก็ไม่ใช่เด็ก เค้นตอกแตกอูชางสา (นาฬิกา)
 " สิ้นชื้อห้าอาปากกินคน (มุง)
 " เวลาชื้อชิ่งเสื่อ เวลาไม่ใช่เก็บไต้ห้ว (สมอเรือ)
 " มาจากเมืองสันคคหัวคคตันกินคนชิ่งเป็น
 (เสื่อ ทางเกง)

สุภาษิตและคำพังเพย

กิบนนเรื่อนชี่รตบหลังคา
 กว่าตัวสุก... จาใหม่
 อยาหักคามพรากวยเขา
 เกิดมาโทษฎาคายควายแข่ง
 คุกแตกอยาโทษเหลสน (คุก กระจุก)
 อยาเห็นชคักวาใส่
 อยาเอาวานไปแยะหนามเรี่ยน (วาน กน)
 อยาดอกเกือะไปดักเมน (เกือะ รองเทา, ฉัก เตะ)
 หนุกคามปี่รคามโชน (หนุก สนุก)
 อยาหนุกคามเพื่อน
 ชักแนวซาหาง
 ชักไมซาปลาย
 ที่ ๆ นอง ๆ เจ็บของคนดูง ตา ๆ ลุง ๆ เป็นข้ากันใช้
 มีความรูในสมุคสุคยัคสน
 เจ็บชคอกยิวหาสวม
 แพบเป็นพระชนะเป็นมาร
 น้ำท่วมปาก
 เล่นกับหมาหมาเลียปาก เล่นกับสะสะค้อทหัว (สะ สาก)
 ช่างชอชคามช่าง
 ทำการเหมือนหมาเลียน้ำร้อน
 หมาเทาใบคองแหง
 คิวโชนตาคควันโซ (โซ โซ)
 นอนสูงโชนนอนคว่า นอนต่ำโชนนอนหงาย
 อยาจิมหันโชนคม

คำล้อเลียนเพื่อความสนุกสนาน

หัวจุกคลุกนอชุกลา เซลอมมาตาแม่หัวจุก
 ไคแดงแกงไก่ไม้ใส่หมัน ไคกินลักชคคคคังคัง
 หัวล้านปานแปว ควักขี้แมวใส่หัวล้าน
 หาแปงหมาขาวลูกสาวจิ้งจก ผลิตลงหัวฟกจิ้งจกไม่เอา
 ออรรออคคค เหล็กชุกแขวงวาน
 หิด หิด ไปคคคโครมา ทอดังศาลาฆาตนั่งเกาหิด
 ชมกมากตากเหมลม
 เด็กชอร่องจับใส่ปล่องไปร่องกลางนา แมงกัมมาร่องใส่ไว้มูล
 ชับควี้ชว ๆ ไม่เรื้อชพช
 เกอะ เกอะ เลอะวานแล วานเป็นเหม มาแลเด็กเกอะ

คำชี้แจงในการใช้แบบสัมภาษณ์

เรื่อง แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต

1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความรู้ เรื่องศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต ประกอบด้วยศิลปวัฒนธรรมบ้านวัดตุ และบ้านจิกใจ

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต ประกอบด้วย แนวคิดในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมบ้านวัดตุและบ้านจิกใจ

2. ผู้สัมภาษณ์จะต้องทำการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ดังนี้

ตอนที่ 1 ผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับการตอบ
ข้อคำถาม

ตอนที่ 2 ผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ และเขียนข้อความเพิ่มเติมในกรณีที่นอกเหนือไปจากข้อความที่จัดเตรียมไว้
ไม่ต้องทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระบับคะแนน ช่องนี้เว้นไว้สำหรับผู้วิจัย

ตอนที่ 3 ผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางคะแนนของแต่ละข้อคำถาม
ตามระดับความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

3	หมายถึง	มีความรู้หรือมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ มาก		
2	"	"	"	ปานกลาง
1	"	"	"	น้อย
0	"	"	"	ไม่รู้หรือไม่แสดงความ คิดเห็น

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 15 - 24 ปี
 25 - 49 ปี
 50 ขึ้นไป
3. วุฒิทางการศึกษา ป.4 ป.6(ป.7) ม.3(มศ.3)
 ม.6(มศ.5) ป.ว.ช. ป.กศ.(พ.กศ.)
 ป.ว.ส. บ.กศ.สูง(พ.ม.)
 ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี อื่น ๆ
4. อาชีพ นักเรียน นักศึกษา
 แม่บ้าน เกษตรกร
 ค้าขาย รับจ้าง
 รัฐวิสาหกิจ รับราชการ
 อื่น ๆ
5. ภูมิลำเนา อำเภอเมือง ตำบล.....
 อำเภอกลาง ตำบล.....
 อำเภอกระทุ่ม ตำบล.....

1-2	3	4
-----	---	---

5

6

7

8

9

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่รู้	เฉพาะผู้วิจัย
1	<p>บ้านวัดฤ</p> <p>จังหวัดภูเก็ตมีสถานที่เก่าแก่และเป็นหลักฐานประวัติ - ศาสตร์ท้องถิ่นหลายแห่ง ท่านรู้จักและบอกชื่อสถานที่นั้นได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>☐ โศกพม่า</p> <p>☐ ค่ายบ้านตะเคียน</p> <p>☐ ท่าวเทพกระษัตรีย์ ท่าวศรีสุนทร</p> <p>☐ วัดพระนางสร้าง</p> <p>☐ วัดม่วง</p> <p>☐ วัดพระทอง</p> <p>☐ กลางบ้านคอน</p> <p>☐ กลางบ้านเคียน</p> <p>☐ กลางบางโรง</p> <p>☐ บ้านป่าคลอก</p> <p>☐ บ้านท่าเรือ</p> <p>☐ บ้านตะปำ (สะปำ)</p> <p>☐ คลองบางใหญ่</p> <p>☐ อ่าวตะเกา</p>	3	2	1	0	10

ลำดับ ที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ รู้	เฉพาะผู้วิจัย
1	☐ เกาะบ้านเคียน ☐ บ้านเมืองใหม่ ☐ เสาสหลักเมือง ☐ อื่น ๆ ☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้	3	2	1	0	
2	จังหวัดภูเก็ตมีสถานที่เก่าแก่และควรอนุรักษ์ (เก็บรักษา ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาได้ดู) หลายแห่ง ท่านรู้จักและบอก ชื่อสถานที่เหล่านั้นได้มากน้อยเพียงใด ☐ ศาลากลางจังหวัด ☐ ศาลจังหวัด ☐ ที่ดินจังหวัด ☐ เรือนจำจังหวัด ☐ ธนาคารชาร์เตอร์สแตนคาร์ด ☐ บ้านเก่าแก่ของคหบดีชาวภูเก็ต เช่น ☐ บ้านหลวงอนุภาส, บ้านพระพิทักษ์ชินประชา, ☐ บ้านคุณสิทธิ์ ทัพพานิช ☐ อื่น ๆ ☐ ไม่มีความรู้เลย					11

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี	เฉพาะผู้วิจัย
3	<p>ลักษณะบ้านเรือนของชาวภูเก็ตมีหลายแบบ ท่านรู้จักและสามารถบอกลักษณะบ้านเรือนแบบต่าง ๆ ได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>แบบดั้งเดิม</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ฝาซีกแทะ ☐ หลังคามุงจาก ☐ หน้าจั่วสูงมีความลาดชันมา ☐ ประตูยกพื้น ฟูฟาก หรือกระดาน แต่ไม่นิยมใช้ปูนสูง <p>แบบจีน</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ก่ออิฐถือปูน ☐ หลังคามุงกระเบื้องดินเผา ☐ ไซไม้เป็นคาน แป และช้อกลอกทั้งหลัง <p>แบบผสม (ชิโนโปรตุกีส)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ สิ่งก่อสร้างรุ่นใหม่ใช้อิฐถือปูน ☐ ประตูโค้งแบบยุโรป มีช่องแสงสว่างไว้ภายในตัวบ้านเป็นตอน ๆ ☐ ทรูบานหน้าต่างประตูด้วยกระจกสี ☐ มีลวดลายความชอบหน้าต่าง ประตูและประกับลายปูนปั้น 	3	2	1	0	12

ลำดับ กับ ระดับ	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ รู้	เฉพาะผู้วิจัย
4	<p>การแต่งกายของชาวภูเก็ตมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสมัยนิยมและสภาพแวดล้อม ท่านรู้จักและบอกลักษณะการแต่งกายของชาวภูเก็ตได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>แบบมลายู</p> <p>☐ จ. นุ่งโจงปาดะสวมเสื้อหย้าหย้า</p> <p>☐ ข. นุ่งโจงผ้าคาดมากรุงไม่สวมเสื้อ</p> <p>แบบจีน</p> <p>☐ จ. นุ่งกางเกงหลวม ๆ สวมเสื้อคอทั้งแบบจีน</p> <p>☐ ข. นุ่งกางเกงไม่มีสับ สวมเสื้อปล่อยชายมีกระเป๋าสองข้าง</p> <p>แบบไทย</p> <p>☐ จ. นุ่งผ้าลายไทยโจงกระเบนสวมเสื้อแขนกระบอก</p> <p>☐ ข. นุ่งโจงกระเบนสวมเสื้อคอตั้งผ้าขาวม้าคากเอว</p> <p>แบบตะวันตก (สากลนิยม)</p> <p>☐ จ. นุ่งกระโปรงสวมเสื้อแบบฝรั่ง</p> <p>☐ ข. นุ่งกางเกงสวมเสื้อเชิ้ตแบบฝรั่ง</p>	3	2	1	0	13

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี	เฉพาะผู้วิจัย
5	<p>แบบผสม</p> <p>☐ ฉ. นุ่งโสร่งปลาเที๋สวมเสื้อตุ๊กไม้ทักเย็บเข้ารูป</p> <p>☐ ช. นุ่งกางเกงแบบฝรั่งสวมเสื้อปล่อยชาย</p> <p>แบบอื่น ๆ</p> <p>☐ ฉ.....</p> <p>☐ ช.....</p> <p>☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p> <p>ท่านรู้จักและบอกชื่อเครื่องใช้ในการดำรงชีพของชาวภูเก็ตได้มากเพียงใด</p> <p>ทำนา</p> <p>☐ แกะเก็บข้าว</p> <p>☐ กระสอบใส่ข้าวเปลือก ข้าวสาร</p> <p>☐ แส้ (สาแหรง)</p> <p>☐ กิ่งผัก (กระก้ง)</p> <p>ทำสวน</p> <p>☐ มีกรรไกรยาง กะลาใส่น้ำยาง</p> <p>☐ ไฟส่องหน้ายาง, ถังใส่น้ำยาง, เครื่องกรรไกรยาง</p> <p>☐ มีคปอกมะพร้าว สอยมะพร้าว</p> <p>☐ จอบ, พรว, ขวาน</p>	3	2	1	0	14

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่รู้	เฉพาะผู้วิจัย
6.	<p>ประมง</p> <p>☐ ชongใส่ปลา,แห,อวน,กัก,ไซ,กะทำแระ</p> <p>☐ เลียงร้อนแระ,กะลาใส่แระ</p> <p>☐ มีกชุก,เจาะคินหินหาแระ,ฆอนทุบหินสกกเอาแระ</p> <p>☐ เหลือแระ (ทองเขียวหรือชะแระ)</p> <p>เครื่องใช้ในครัวเรือน</p> <p>☐ หม้อคิน,โอ่ง,ไห,ซีไฟ,โพ</p> <p>☐ ตะหวัก,ตะบวย,เหล็กชุก</p> <p>☐ บั้งกู,เคี่ยม,ป้อฮ,ถั่ว,เกหา</p> <p>☐ สาก,กัณหม้อ,สอมหมก,กัง</p> <p>อาหารการกิน</p> <p>☐ น้ำซุบ,แกงหุงปลา,ปลาค้มตุก</p> <p>☐ แกงตุ้ม,แกงก่อแระง</p> <p>☐ เจียะโก้ย,เคี่ยมโก้ย</p> <p>ทำนรู้จักและบอกชื่อการละเล่นพื้นบ้านได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>☐ หนึ่งตะสูง</p> <p>☐ ยี่เกรว้มะนา</p> <p>☐ รองเงิง</p>	3	2	1	0	<div style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px; display: inline-block;"></div> 15

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่รู้	เฉพาะผู้วิจัย
7	<p>○ ตันโย่ง</p> <p>○ อื่น ๆ.....</p> <p>○ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p> <p>ท่านรู้จักเคยเล่นการละเล่นของเด็กและบอกชื่อการละเล่นของเด็กได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>○ ทอยราว</p> <p>○ เทย</p> <p>○ เซิ้งย่อง</p> <p>○ ราวเคอ</p> <p>○ อาหวาย</p> <p>○ อีจุก</p> <p>○ ขว้างไผ่ล</p> <p>○ โทก</p> <p>○ นางซี</p> <p>○ อื่น ๆ.....</p> <p>○ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p>	3	2	1	0	<p>16</p>
8	<p>ท่านรู้จักและร้องเพลง _____ เพลงกล่อมเด็กได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>○ เพลงไก่เถื่อน</p>					<p>17</p>

ลำดับ ที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ รู้	เฉพาะผู้วิจัย
	☐ เพลงนึ่ง ๆ ☐ เพลงไม้ไผ่ ☐ เพลงกล่อมน้อง ☐ เพลงหนูเอ๋ยเพื่อนเอ๋ย ☐ อื่น ๆ ☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้	3	2	1	0	
9	ท่านเล่านิทานพื้นบ้านได้มากน้อยเพียงใด ☐ เซยชายคอนรอก ☐ ชีเคินไค้ ☐ จูบโจ้ง ☐ ชูวังเวง ☐ ยี่หลังกลวง ☐ อื่น ๆ ☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้					18
10	ท่านรู้จักและบอกปริศนาคำทายได้มากน้อยเพียงใด (อะไรเอ๋ย) ☐ ช่างโน้นเขาช่างนี้เขาเรือสำเภายู่ตรงกลาง ☐ อยู่ข้างภูเขาเขี้ยวกินคนเขี้ยวเมาสิ้นทั้งเมือง ☐ กินแล้วกินเล่าออกทายกันนอน					19

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่รู้	เฉพาะผู้วิจัย
11	<p>○ นุ้ย ๆ นุ่งผ้าใหญ่ขึ้นมาแก่เปลือย</p> <p>○ อีโหนดอีหนางเที่ยวยังค่ำไม่เห็นรอย</p> <p>○ นางอยู่ในห้องเอามือไปคองพองชนกึงเกรียว</p> <p>○ อื่น ๆ.....</p> <p>○ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p> <p>ท่านรู้จักและบอกสุภาษิตและคำพังเพยได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>○ ถูกแต่ยกอย่าให้ชนหล่น</p> <p>○ อย่าจิ้มฟันให้คนคม</p> <p>○ อย่าเห็นชู้ดีกว่าไส้</p> <p>○ อย่าเอาอย่าไปกันวานหมี่</p> <p>○ หนูกตามปรีทามโทน</p> <p>○ เกิดมาให้หญ้าตายควายแข่ง</p> <p>○ ไฟในอย่าหน้าออกไฟนอกอย่าหน้าเข้า</p> <p>○ ไม่มีสักสิ่งหลังไม้พัง (ไม่มีอะไรมากกระทบ ทิ้งก็ไม้พัง)</p> <p>○ ไม่มีผอยหมาไม้ชู้ ไม่เป็นหนี้เขาไม่มาทวง</p> <p>○ หวังข้าวในนาหวังปลาในน้ำ</p> <p>○ อย่าเอาวานไปแยะหนามเวียน</p> <p>○ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p>	3	2	1	0	<p>20</p>

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี	เฉพาะผู้วิจัย
1	<p>ด้านจิตใจ</p> <p>ท่านบอกเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องการเกิดได้มากน้อยเพียงใด</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ การไปฝากท้องกับหมอต๋าน (แม่ทาน) ☐ การห้ามดูรูปอัมฤตย์ต่างๆ เช่น เด็กพิการ ☐ กวห้ามเตรียมสิ่งของเครื่องใช้สำหรับเด็กก่อนจนถึงเวลาคลอด ☐ การห้ามคนมีครรภ์ไปงานศพ เข้าป่าผ่าคางเนือง จากคนท้องเป็นคนปรอง วิญญาณร้ายต่างๆ อาจเข้าสิ่งสุไค่ง่าย ☐ วันที่เกิดเหตุการณรายูอมจันทร์ หญิงมีครรภ์ต้องเอาเข็มซ่อนปลายกลัดไว้ที่ชายพก และควรวสวมนนค์ไหว้พระในช่วงเวลาดังกล่าวเพื่อให้เด็กที่คลอดออกมาเป็นเด็กฉลาด ☐ มีการคักท้องหญิงครรภ์แก่ เพื่อจิวางเด็กให้อยู่ในท่าที่คลอดง่าย ☐ มีการอยู่ไฟและใช้ก้อนเส้าเผาไฟประคบหน้าท้องหลังคลอดใหม่ ๆ 	3	2	1	0	21

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี	เฉพาะผู้วิจัย
		3	2	1	0	
1	<p>☐ ห้ามเอ่ยคำชมทวรก ท้องใช้คำที่ตรงกันข้ามกับคำที่ทอองการชม เช่น น่ารัก เป็น น่าเกลียด เพราะเกรงว่ามีหรือวิญญาณร้ายทอองการเอาตัวเก็กไป</p> <p>☐ อื่น ๆ</p> <p>☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p>					
2.	<p>ท่านบอกเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องสาเหตุของโรคภัยไข้เจ็บได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>☐ การถูกแม่มื้อทัก</p> <p>☐ การถูกทายาย(วิญญาณบรรพบุรุษ)ทักทวง</p> <p>☐ การถูกกระทำโดยอำนาจคุณไสย</p> <p>☐ อื่น ๆ</p> <p>☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p>					22
3	<p>ท่านบอกเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องการรักษาโรคภัยไข้เจ็บได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>☐ การท้มยาหม้อสมุนไพโร</p> <p>☐ การบริโภคมักที่มีทัวยาสมุนไพโร</p> <p>☐ การรักษาโรคด้วยการเข้าทรง (ประทับทรง)</p> <p>☐ การรักษาโรคด้วยการเชื่อมชื ทามพระที่ทมนับถือน (ศาลเจ้าท่าง ๆ)</p>					23

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่รู้	เฉพาะผู้วิจัย
		3	2	1	0	
3	☐ การรักษาโรคด้วยการถนอมดวงชะตาของผู้ป่วย ☐ การรักษาโรคด้วยการสะเคาะเคราะห์ ลอยเคราะห์ ☐ การรักษาโรคด้วยการบขานสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ☐ อื่น ๆ ☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้					
4	ท่านบอกเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับความฝันได้มากน้อยเพียงใด ☐ ไม่ควรนอนหันศีรษะไปทางทิศตะวันตก ☐ ไม่ควรนอนขวางประตู ☐ ไม่ควรนอนคร่อมมอกไก่ ☐ ไม่ควรนอนเวลาไฟล้เพลิงใกล้ค่ำ ☐ การทำนายฝันกับวิถีการดำเนินชีวิต ☐ การทำนายฝันเป็นตัวเลข หวยเบอร์ ☐ อื่น ๆ ☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้					☐ 24
5	ท่านบอกความเชื่อเกี่ยวกับการจักษวางพระบูชา รูป แขน-ป้ายวิญญานของบรรพบุรุษ พระภูมิเจ้าที่ ไว้ประจำบ้านได้มากน้อยเพียงใด					☐ 25

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี	เฉพาะผู้วิจัย
5	<p>☐ กังวางสถานที่สำหรับบูชาให้หันหน้าไปทางทิศตะวันออก</p> <p>☐ แต่ละบ้านจะมีสถานที่สำหรับจักวางสิ่งของเหล่านี้ไว้บูชาเพื่อคุ้มครองรักษาผู้อยู่ในบ้าน</p> <p>☐ การบูชาวิญญาณบรรพบุรุษและพระภูมิเจ้าที่เป็น</p> <p>☐ การปกป้องรักษาบุตรหลาน และคุ้มครองบ้านเรือน</p> <p>☐ อื่น ๆ</p> <p>☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p>	3	2	1	0	
6	<p>ท่านบอกเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องการบูชาเตาไฟภายในบ้านได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>☐ การสังเวยเตาไฟโดยการเอากะทะแกงบักที่เตาไฟ และไหว้บูชาด้วยขนมที่ตามเทศกาล</p> <p>☐ ไม่ควรแสดงอาการไม่เคารพเตาไฟด้วยการชี้ไปนั่งหรือใช้เท้ายันหรือวางพาดเตาไฟ</p> <p>☐ ถือว่าเตาไฟเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการหุงหาอาหารในบ้าน</p> <p>☐ อื่น ๆ</p> <p>☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p>					26

ลำดับ ที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ รู้	เฉพาะผู้วิจัย
7	<p>ท่านบอกเกี่ยวกับความเชื่อความเป็นมาของการกินเจได้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>☐ กินเพื่อให้จิตใจสะอาด</p> <p>☐ กินเพื่อถือศีลไม่ฆ่าสัตว์</p> <p>☐ กินเพื่อแกลบต่าง ๆ</p> <p>☐ กินเพื่อรักษาโรคนิยไช้เจ็บ</p> <p>☐ กินเพื่อบูชาเทพกิวอ่องเอี้ย(กิวอ่องไทเทก)ของ ผู้เป็นใหญ่ทั้งเกา</p> <p>☐ อื่น ๆ</p> <p>☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p>	3	2	1	0	<p>□ 27</p>
8	<p>ท่านบอกเกี่ยวกับความเชื่อและความสำคัญของประเพณี พ้อทอ เดือน 9 ได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>☐ เช่นไหว้วิญญาณอ้งยี่ที่ตายเนื่องจากการสู้รบ ประเพณีนี้เกิดขึ้นครั้งแรกที่ศาลเจ้าทองย่องสูง บ้านกะซู้</p> <p>☐ เช่นไหว้บูชาพระเพื่อความเจริญในการทำมาหา กิน</p> <p>☐ เช่นไหว้วิญญาณต่าง ๆ</p> <p>☐ อื่นๆ</p> <p>☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p>					<p>□ 28</p>

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี	เฉพาะผู้วิจัย
		3	2	1	0	
9	<p>ท่านบอกเกี่ยวกับความเชื่อและความสำคัญของประเพณีทฤษฎีเงินได้มากนักน้อยเพียงใด</p> <p>☐ เป็นวันขึ้นปีใหม่ของจีน</p> <p>☒ นิยมใช้สีแดงเป็นเครื่องตกแต่งเพื่อความป็นมงคล</p> <p>☐ มีการแจกอังเปา (เงินและเย็บ) แก่ลูกหลานเพื่อการสะสมในเบื่องหน้า</p> <p>☐ อื่น ๆ</p> <p>☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p>					└ 29
10	<p>ท่านบอกเกี่ยวกับความเชื่อและความสำคัญของวันไหว้พระจันทร์ได้มากนักน้อยเพียงใด</p> <p>☐ จักขึ้นในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 ของจีน</p> <p>☐ เครื่องเซ่นไหว้ที่ขาดเสียมิได้คือขนมทงชิวเปี๊ยะ</p> <p>☐ ระลึกถึงพระคุณของพระจันทร์ที่ให้แสงสว่าง</p> <p>☐ ระลึกถึงการปฏิบัติขี้โล่พวกแมนจู</p> <p>☐ อื่น ๆ</p> <p>☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p>					└ 30
11	<p>ท่านบอกเกี่ยวกับความเชื่อความสำคัญของประเพณีไหว้เทวดาได้มากนักน้อยเพียงใด</p> <p>☐ ทำพิธีเซ่นไหว้ทอนเพียงคืน</p>					└ 31

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่รู้	เฉพาะผู้วิจัย
12	<p>ท่านบอกเกี่ยวกับความเชื่อและความสำคัญของประเพณีลอยกระทงได้มากน้อยเพียงใด</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ เครื่องเซ่นไหว้ที่สำคัญได้แก่ อ้อยทั้งคัน ขนมเต่า (อั้งกู)ขนมเต่ากะขาบ (อั้งดาน) ☐ เพื่อระลึกถึงเทวดา (องค์เขียวเทียนชื่อ) ชาวชนบทลวกเทียนหนีความโศกร้ายของทหารไปซ่อนตัวในป่าอ้อย ☐ ษัตริย์ของจีนพระองค์หนึ่งหนีภัยสงครามไปอยู่ในไร่อ้อย เทวดาในไร่ อ้อยคุ้มครองจนปลอดภัย ☐ อื่น ๆ ☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ <ul style="list-style-type: none"> ☐ มีการทำบุญเมื่อวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 12 ☐ มีการทำกระทงใบทองมีเครื่องบูชาเทวดา ☐ มีข้าวตอกกอกไม้ ปลาหมี่ห้วมีหาง เสน่ห์ นุ่งห่มเสื้อที่ตัดใหม่ ๆ เส้นผมของตนเองบรรจุลงในกระทง แล้วนำไปลอยในลำคลองหรือทะเล ☐ กรวคน้ำอุทิศส่วนกุศลแก่ดวงวิญญาณของญาติมิตรสหาย ☐ ถือเป็นการสะเดาะเคราะห์ 	3	2	1	0	32

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี	เฉพาะผู้วิจัย
		3	2	1	0	
13	<p>○ การจัดมหกรรมประกวดกระทง</p> <p>○ มินางนพมาศ</p> <p>○ เกิดขึ้นในสมัยสุโขทัย</p> <p>○ อื่น ๆ</p> <p>○ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p> <p>ท่านบอกเกี่ยวกับความเชื่อและความสำคัญของวันสงกรานต์ที่ได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>○ เป็นวันที่เทศคาไปเข้าประชุมที่เมืองสวรรค</p> <p>○ ถือเป็นวันว่างเทศกาลห้ามประการใด ๆ</p> <p>○ เป็นวันที่ทุกคนหยุดงานเพื่อพักผ่อน ทำบุญ</p> <p>○ เป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย (วันรื่นเริงเฉลิมฉลองใหม่) กองไปรคนำอวยพรผู้ใหญ่และรับพรจากผู้ใหญ่</p> <p>○ มีการละเล่นสาคน้ำกันอย่างสนุกสนานจะทองไป</p> <p>○ รคน้ำพระพุทธสิหิงส์เพื่อเป็นสิริมงคล</p> <p>○ อื่น ๆ</p> <p>○ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p>					33
14	<p>ท่านบอกเกี่ยวกับวันอาสาฬหบูชาได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>○ วันเกิดพระสงฆ์องค์แรก</p> <p>○ แสดงธรรมครั้งแรก</p> <p>○ มีรัตนกรของคสาม</p>					34

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี	เฉพาะผู้วิจัย
	<p>○ วันประกาศศาสนา</p> <p>○ ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8</p> <p>○ ประกอบพิธีเวียนเทียน</p> <p>○ อื่นๆ</p> <p>○ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p>	3	2	1	0	
15	<p>ท่านบอกสิ่งเกี่ยวกับวันมาฆบูชาได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>○ จาตุรงคสันนิบาต (คือมีการประชุม 4 อย่าง)</p> <p>○ แสวงโอรสชาติโมกข์</p> <p>○ ประกอบพิธีเวียนเทียน</p> <p>○ ตรงกับ 15 ค่ำ เดือน 3</p> <p>○ อื่น ๆ</p> <p>○ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p>					35
16	<p>ท่านบอกสิ่งเกี่ยวกับวันวิสาขบูชาได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>○ วันประสูติ</p> <p>○ วันตรัสรู้</p> <p>○ วันปรินิพพาน</p> <p>○ ตรงกับ 15 ค่ำ เดือน 6</p> <p>○ อื่น ๆ</p> <p>○ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p>					36

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่รู้	เฉพาะผู้วิจัย
		3	2	1	0	
17	ท่านบอกเกี่ยวกับเรื่องวันเข้าพรรษาได้มากน้อยเพียงใด ☐ ระยะเวลาฝนการเคินทางเผยแพรศาสนาลำบาก ☐ พระสงฆ์ จำพรรษาอยู่ในวัดไม่ไปที่ใด ☐ ศึกษาปฏิบัติธรรม ☐ ทำสมาธิให้จิตใจสงบใส ☐ อื่น ๆ ☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้					☐ 37
18	ท่านบอกเรื่องการทักบาตรพระเค็จ(ทักบาตร เทโว) ได้มากน้อยเพียงใด ☐ วันพระพุทธรเจ้าเสด็จลงมาจกดาวดึงส์ ☐ วันพระพุทธรเจ้าหยั่งโลก ☐ การทำข้าวต้มลูกโยน ☐ วันใส่บาตรพระเสด็จ ☐ อื่น ๆ ☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้					☐ 38
19	ท่านบอกเรื่องการถวายผ้าอาบน้ําฝนได้มากน้อยเพียงใด ☐ ถวายในวันก่อนเข้าพรรษา 1 วัน ☐ ให้พระสงฆ์ไว้ใช้ในระหว่างเข้าพรรษา ☐ ผู้คิกถวายผ้าอาบน้ําฝนคือนาง.....					☐ 39

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่รู้	เฉพาะผู้วิจัย
20	<p>○ อื่น ๆ</p> <p>○ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p> <p>ท่านบอกเรื่องเกี่ยวกับการทอกรลินได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>○ เพื่อถวายผ้าจีวรแก่พระสงฆ์ที่จำพรรษาในวัดนั้น ตลอดเวลา 3 เดือน</p> <p>○ ผ้ากรลินนั้นถวายให้แก่พระเพียงรูปใดรูปหนึ่งเท่านั้น</p> <p>○ การถวายของถวายแบบสังฆทาน</p> <p>○ การทอกรลินเป็นการทำบุญที่ให้บุญกุศลมากกว่าการทำบุญอื่น ๆ</p> <p>○ อื่น ๆ</p> <p>○ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p>	3	2	1	0	40
21	<p>ท่านบอกเรื่องวันสารท(เดือน10)และความเชื่อเกี่ยวกับวันสารทได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>○ เป็นวันอุทิศส่วนกุศลไปให้ผู้ตายเรียกว่า"นพเปตพลี"</p> <p>○ ถือว่าเป็นวันปล่อยเปรตมารับส่วนบุญ</p> <p>○ เปรตจะกองกินขนมลาเพราะปากเล็กเท่านั้น จะกินขนมลาได้ง่ายกว่าขนมอื่น ๆ</p> <p>○ ลูกหลานจะกองไปทำบุญให้บรรพบุรุษของคนเพราะ</p>					41

ลำดับที่	ความรู้ - ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่รู้	เฉพาะผู้วิจัย
22	<p>ปรตจะทองมาคอยถูกลานด้วยความหวือหวา</p> <p>☐ อื่น ๆ</p> <p>☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้</p> <p>ท่านบอกเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมที่ท่านนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงใด</p> <p>☐ การทำจิตใจให้ผ่องใส</p> <p>☐ การข่มใจ</p> <p>☐ ละเว้นอบายมุข</p> <p>☐ ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน (รวมทั้งการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต)</p> <p>☐ สร้างความดีช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถ</p> <p>☐ อื่น ๆ</p> <p>☐ ไม่รู้ ไม่เคยนำมาใช้เลย เห็นว่าไม่ใช่สิ่งสำคัญที่จะนำมาใช้</p>	3	2	1	0	42

ตอนที่ 3 แนวคิดของชาวภูเก็ตที่มีต่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

ลำดับที่	แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่แสดงความคิดเห็น	เฉพาะผู้วิจัย
		3	2	1	0	
	ก้านวิฑู					
1	ท่านคิดว่าท่านควรเข้าร่วมกลุ่มเพื่อศึกษาเกี่ยวกับโบราณสถานและโบราณวัตถุของจังหวัดภูเก็ตมากน้อยเพียงใด...					43
2	ท่านคิดว่าหลักฐานประวัติศาสตร์เกี่ยวกับเมืองถลาง - - เมืองภูเก็ต(ทุ่งคา)สมควรจะอนุรักษ์ไว้ให้คนรุ่นหลังได้เห็นได้ศึกษามากน้อยเพียงใด.....					44
3	ท่านคิดว่าท่านชอบลักษณะบ้านแบบดั้งเดิม(ผาซึกและหลังคามุงจาก)มากน้อยเพียงใด					45
4	ท่านคิดว่าสิ่งก่อสร้างแบบดั้งเดิมนี้ ควรจะมีการฟื้นฟูให้มีการปลูกสร้างขึ้นในจังหวัดภูเก็ตมากน้อยเพียงใด.....					46
5	ท่านคิดว่าลักษณะอาคารบ้านเรือนของชาวภูเก็ตเป็นแบบผสมจากจีน โปรตุเกสควรอนุรักษ์ไว้มากน้อยเพียงใด....					47
6.	ท่านคิดว่าการแต่งกายของชาวภูเก็ต 1. หญิงนุ่งโจร่งผ้าเตี๊ยะสวมเสื้อผ้าลูกไม้เข้ารูป 2. ชายนุ่งกางเกงขาสั้นสวมเสื้อคอกลมแขนสั้นเป็นเอกลักษณ์ที่ควรอนุรักษ์ไว้มากน้อยเพียงใด.....					48
7	ท่านคิดว่าท่านชอบแต่งกายแบบไทยา. หญิงนุ่งโจร่งแบบไทยสวมเสื้อแขนกระบอก 2.ชายนุ่งกางเกงสวมเสื้อปล้อยชายมากน้อยเพียงใด.....					49

ลำดับที่	แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่แสดงความคิดเห็น	เฉพาะผู้วิจัย
		3	2	1	0	
8	ท่านเห็นด้วยกับความคิดที่จะประยุกต์การแต่งกายแบบเก่าของชาวภูเก็ตให้กลมกลืนกับรสนิยมสมัยใหม่ เพื่อสร้างเอกลักษณ์ของภูเก็ตมากขึ้นเพียงใด					☐ 50
9	ท่านมีความรู้สึกเห็นด้วยต่อการแต่งกายตามสมัยนิยมของเยาวชนภูเก็ตมากขึ้นเพียงใด.....					☐ 51
10	ท่านนิยมใช้เครื่องใช้ในครัวเรือนแบบดั้งเดิม(เครื่องใช้ที่ทำด้วยกะลามะพร้าว กินเผา)มากขึ้นเพียงใด.....					☐ 52
11	ท่านคิดว่าเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพแบบดั้งเดิม เช่น เครื่องมือทำนา ทำสวน ทำการประมง เหมาะสมกับการประกอบอาชีพของชาวภูเก็ตมากขึ้นเพียงใด.....					☐ 53
12	ท่านชอบอาหารแบบชาวภูเก็ตมากกว่าภาคอื่น ๆ มากน้อยเพียงใด					☐ 54
13	ท่านคิดว่าท่านควรร่วมมือหรือส่งเสริมการแสดงศิลปพื้นบ้าน เช่น มโนห์รา หนังตะลุง ลิเกป่า(ยี่เกรามะนา) ทัศนโย่ง ร่องเง็ง เป็นต้น มากน้อยเพียงใด.....					☐ 55
14	ท่านคิดว่าผู้ใหญ่ควรถ่ายทอดการละเล่นของเด็กแบบดั้งเดิม เช่น อาว้าย เทย เซิ้งย่อง อีจุก นางชี ซี่มำกานกล้วย ให้แก่เด็กภูเก็ตรุ่นใหม่มากขึ้นเพียงใด.....					☐ 56
15	ท่านคิดว่าควรรวบรวมความรู้ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ตำรายาแผนโบราณ ประเพณีความเชื่อ เพลงกล่อมเด็ก					☐ 57

ลำดับที่	แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต	มาก 3	ปาน กลาง 2	น้อย 1	ไม่ แสดง ความ คิดเห็น 0	เฉพาะผู้วิจัย
	เป็นต้น เพื่อเผยแพร่และเป็นสมบัติแก่ชนรุ่นหลังมากน้อยเพียงใด					
16	ท่านคิดว่าควรจะทำเอกสารด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นเผยแพร่ให้ความรู้แก่ชาวภูเก็ตมากน้อยเพียงใด					☐ 58
17	ท่านคิดว่าท่านต้องการให้ลูกหลานของท่านสืบทอดการแต่งกายแบบชาวภูเก็ตมากน้อยเพียงใด.....					☐ 59
18	ท่านคิดว่าท่านต้องการให้มีการถ่ายทอดการทำเครื่องจักสานของท่านมากน้อยเพียงใด.....					☐ 60
19	ท่านคิดว่าท่านต้องการฝึกให้ลูกหลานของท่านพูดภาษาถิ่น(ภูเก็ต)มากน้อยเพียงใด.....					☐ 61
20	ท่านสนใจจะไปเยี่ยมชมโบราณสถาน โบราณวัตถุของภูเก็ตมากน้อยเพียงใด.....					☐ 62
21	ท่านสนใจที่จะอ่านเอกสารที่เผยแพร่เกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุของภูเก็ตมาเนี่ยเพียงใด.....					☐ 63
22	ท่านมีที่ดินซึ่งปรากฏในชั้นหลวงว่าเป็นบริเวณที่ควรอนุรักษ์ไว้เพราะเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของภูเก็ตที่สำคัญ ท่านยินดีที่จะสละที่ดินนั้นให้ทางราชการมากน้อยเพียงใด					☐ 64
23	บ้านของท่านเป็นสถานที่ที่ควรอนุรักษ์ไว้ให้ชนรุ่นหลังได้ชม ท่านยินดีที่จะเปิดให้คนทั่วไปได้เข้าชมมากน้อยเพียงใด...					☐ 65
24	ท่านมีความคิดที่จะเปิดบ้านของท่านให้ผู้ที่สนใจในค่านสิ่ง					☐ 66

ลำดับ ที่	แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต	มาก เกิด	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ แสดง ความ คิดเห็น	เฉพาะผู้วิจัย
		3	2	1	0	
25	ก่อสร้างและวัตถุโบราณเข้าชมโดยมีค่าตอบแทนในการเข้าชมมาน้อยเพียงใด					┌ 67
26	ท่านมีความคิดให้มีการรวบรวมสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ อันเป็นของเก่าแก่และมีคุณค่าไว้เป็นแหล่งเดียวกันเพื่อการศึกษาของอนุชนรุ่นใหม่มาน้อยเพียงใด					┌ 68
	ท่านมีความคิดที่จะบริจาคสิ่งของเครื่องใช้ที่เก่าแก่สมควรแก่การอนุรักษ์ให้กับหน่วยงานทางราชการมาน้อยเพียงใด.....					

ลำดับที่	แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่แสดงความคิดเห็น	เฉพาะผู้วิจัย
		3	2	1	0	
1	ท่านจิตใจ ท่านคิดว่าความเชื่อต่าง ๆ เช่น การทรงเจ้าเข้าผี เวทมนต์ คาถาควรถูกสืบทอดความเชื่อนี้แก่ลูกหลานมากน้อยเพียงใด.....					69
2	ท่านมีความเชื่อเรื่องการไสยดำมีบอก การขอยาจาก การทรงเจ้ามากน้อยเพียงใด.....					70
3	ท่านมีความเชื่อเรื่องการไสยสมุนไพรมากน้อยเพียงใด					71
4	ถ้าทำเจ็บป่วย ท่านคิดจะไปรักษากับแพทย์แผนโบราณมากน้อยเพียงใด					72
5	ท่านมีความเชื่อในเรื่องสิ่งเร้นลับที่บอกเล่าสืบทอดกันมา เช่น ห้ามตัดเล็บตอนกลางคืน ห้ามขานรับเสียงเรียกตอนกลางคืน ห้ามส่งเสียงทักเมื่อเห็นควากทก ห้ามบัสสาวะรดจอมปลวก ห้ามเดินหรือนั่งนอกบ้านยามพลบค่ำมากน้อยเพียงใด.....					73
6	ท่านมีความเชื่อเรื่องขนานศาลกล่าวคือเจ้าที่เจ้าทาง และสิ่งศักดิ์ทั้งหลายมากน้อยเพียงใด.....					74
7	ท่านมีความเชื่อในหลักธรรมของพระพุทธเจ้าที่จะนำมาใช้ในชีวิตรประจำวันมากน้อยเพียงใด.....					75
8	ท่านเชื่อเรื่องการกลับชาติมาเกิด กรรมสนองกรรม นรกสวรรค์มากน้อยเพียงใด.....					76

ลำดับ ที่	แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ แสดง ความ คิดเห็น	เฉพาะผู้วิจัย
		3	2	1	0	
9	ท่านมีความต้องการพุดจากบ้คาสมาคมกับคนต่างจังหวัดมาก น้อยเพียงใด.....					☐ 77
10	ท่านมีความต้องการพุดจากบ้คาสมาคมกับชาวต่างประเทศ มากน้อยเพียงใด.....					☐ 78
11	ท่านคิดว่าศาสนาทำให้เกิดการแบ่งแยกในค้านคบหาคาสมาคม มากน้อยเพียงใด.....					☐ 79
12	ท่านคิดที่จะทำร้บ้านเพื่อป้องกันการบุกรุกจากเพื่อนบ้าน มากน้อยเพียงใด.....					☐ 80
13	ท่านคิดจะไปตั้งถิ่นฐานเพื่อประกอบอาชีพที่จังหวัดอื่นมาก น้อยเพียงใด.....					☐ 81
14	ท่านมีความรู้สึกแบ่งหมู่เหล่าตามเชื้อชาติเดิมมากน้อยเพียง ใด.....					☐ 82
15	ท่านคิดจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของทางราชการ หรือให้หน่วยราชการเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรม ต่างๆ ของท่านมากน้อยเพียงใด.....					☐ 83
16	ท่านคิดจะพึ่งพาเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัด แย้งต่างๆ มากน้อยเพียงใด.....					☐ 84
17	ท่านคิดว่าการทัศนปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ ควรใช้วิธีรุนแรง ในการแก้ปัญหา มากน้อยเพียงใด.....					☐ 85
18	ท่านคิดว่าคนต่างถิ่นที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในจังหวัด					☐ 86

ลำดับที่	แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต	มาก เกิด	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ แสดง ความ คิดเห็น	เฉพาะผู้วิจัย
		3	2	1	0	
	ภูเก็ตมีส่วนช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวภูเก็ตดีขึ้นมากน้อยเพียงใด.....					
19	ท่านคิดว่าคนต่างถิ่นที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดภูเก็ตมีส่วนช่วยส่งเสริมเอกลักษณ์ในด้านความสามัคคี ความไว้วางใจ รักกันฉันท์พี่น้องมากน้อยเพียงใด.....					☐ 87
20	ท่านคิดว่าท่านให้ความสำคัญต่อเพื่อนฝูงมากกว่าครอบครัวมากน้อยเพียงใด.....					☐ 88
21	ท่านพอใจที่จะใช้บ้านของท่านเป็นสถานที่เลี้ยงต้อนรับแขกผู้มาเยือนมากน้อยเพียงใด.....					☐ 89
22	ท่านมีความพอใจหรือเห็นด้วยกับการพுகจาหักหายของชาวภูเก็ตมากน้อยเพียงใด.....					☐ 90
23	ท่านคิดว่า "ข้าราชการ" เป็นผู้ที่ควรให้เกียรติยกย่องมากน้อยเพียงใด.....					☐ 91
24	ท่านมีความยินดีในการรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชาวภูเก็ตไว้มากน้อยเพียงใด.....					☐ 92
25	ท่านต้องการปรับปรุงบ้านเรือนและเครื่องใช้ภายในบ้านของท่านให้ทันสมัยอยู่เสมอมากน้อยเพียงใด.....					☐ 93
26	ท่านคิดว่าประเพณีเงินมีความสำคัญต่อชาวภูเก็ตมากน้อยเพียงใด.....					☐ 94

ลำดับที่	แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่แสดงความคิดเห็น	เฉพาะผู้วิจัย
		3	2	1	0	
27	ท่านคิดว่าประเพณีไทยมีความสำคัญต่อชาวภูเก็ตมากน้อยเพียงใด.....					☐ 95
28	ท่านคิดว่าควรจัดประเพณีกินเจให้มีความสำคัญและยิ่งใหญ่ มากน้อยเพียงใด.....					☐ 96
29	ท่านคิดว่าควรจัดให้มีการแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นต้อนรับนักท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใด.....					☐ 97
30	การส่งเสริมการท่องเที่ยวมีส่วนทำให้วัฒนธรรมตะวันตก หลังไหลมาสู่จังหวัดภูเก็ต ท่านคิดว่าสิ่งเหล่านี้ทำให้เยาวชนภูเก็ตคล้อยตามได้มากน้อยเพียงใด.....					☐ 98
31	ท่านเคยคิดประหยัคในเรื่องต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด....					
	การใช้คน ใช้แรงงาน.....					☐ 99
	การใช้เวลา.....					☐ 100
	การใช้เงิน.....					☐ 101
	การใช้ไฟฟ้า.....					☐ 102
	การใช้น้ำ.....					☐ 103
	การใช้โทรศัพท์.....					☐ 104
32	ท่านคิดว่าท่านยินดีช่วยรักษาความสะอาดของจังหวัดภูเก็ต มากน้อยเพียงใด.....					☐ 105
33	ท่านคิดว่าท่านยินดีรักษาความเป็นระเบียบแบบแผนต่างๆ					☐ 106

ลำดับที่	แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวภูเก็ต	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่แสดงความคิดเห็น	เฉพาะผู้วิจัย
34	<p>ของจังหวัดภูเก็ต เช่น การปฏิบัติตามกฎจราจร การเข้าแถวรับบริการ การเคารพกฎเกณฑ์ของบ้านเมืองมากนักเพียงใด.....</p> <p>ท่านคิดที่จะใช้สิ่งของเครื่องใช้ที่ผลิตโดยคนไทยมากนักเพียงใด.....</p>	3	2	1	0	107